

Sydänmaan Osuuspankin toimintakertomus ja tilinpäätös 2024

SYDÄNMAAN OSUUSPANKKI

Y-TUNNUS 0177720-9

SISÄLLYSLUETTELO

sivu

1-20 Toimintakertomus

21-22 Osuuspankin tuloslaskelma ja tase

23-24 Rahoituslaskelma

25-65 Osuuspankin tuloslaskelman ja taseen liitteenä
annettavat tiedot

Osuuspankin tilinpäätöksen merkittävimmät laatimisperiaatteet
Liitetiedot

66 Hallituksen allekirjoitus

66 Hallintoneuvoston lausunto

67 Tilintarkastajien merkintä suoritetusta tilintarkastuksesta

SYDÄNMAAN OP

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

”Osuustoimintaa sydänmailla 120 v” oli Sydänmaan Osuuspankin juhluvuoden 2024 teemana. Alavuden Pahajoen Osuuskassa on perustettu 1904 ja Peräseinäjoen Osuuskassa 1924. Pankki ei pitänyt yhtä suurta juhlatapahtumaa, vaan pyrki pitämään juhluvuoden teeman näkyvillä ympäri toimialuetta järjestetyissä erilaisissa tapahtumissa.

Sydänmaan Osuuspankin liikevoitto kasvoi edellisvuodesta n. 2,9 m€. Tilikaudella odotettavissa olevien luottotappioiden määrä väheni, kun edellisvuodella niitä kirjattiin n. 3,0 m€. Kulujen suhde tuottoihin heikkeni. Luottokanta laski ja talletuskanta nousi vuoden 2024 aikana. Ydinpääoman CET1-vakavaraisuussuhde oli edellisvuotta parempi. Omistaja-asiakkaiden määrä oli edellisen vuoden tasolla.

Avainlukuja

	2024	2023	Muutos, %- yksikkö
Liikevoitto, 1000 €	9 266	6 354	45,8 %
Kulujen suhde tuottoihin, %	39,5	36,7	2,8
Oman pääoman tuotto (ROE), %	8,5	6,4	2,1
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	41,8	41,9	-0,1
Omistaja-asiakkaat	10 575	10 508	67 kpl

OP Ryhmä

Sydänmaan Osuuspankki on jäsentensä omistama osuuskuntamuotoinen talletuspankki, joka harjoittaa toimialueellaan paikallista vähittäispankkitoimintaa. Kaikki jäsenet ovat omistaja-asiakkaita, joista jokaisella on yksi yhtäläiset oikeudet tuottava jäsenosuus.

Osuuspankki kuuluu OP Ryhmään, joka on johtava suomalainen finanssiryhmä. Se koostuu itsenäisistä osuuspankeista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. OP Ryhmän ja sen jäsenpankkien keskitettyjen palveluiden kehittämisestä ja tuottamisesta vastaavat OP Osuuskunta ja sen tytäryhtiö OP Vähittäisasiakkaat Oyj. OP Osuuskunta toimii koko OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

Osuuspankki on OP Osuuskunnan jäsenluottolaitos. OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset yhdessä niiden konsolidointiryhmiin kuuluvien yhteisöjen kanssa muodostavat yhteenliittymän, josta säädetään laissa talletuspankkien yhteenliittymästä (Yhteenliittymälaki). Yhteenliittymälain mukaan keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista ja niiden vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan yhteenliittymän tasolla. OP Ryhmän vakuutusyhtiöt eivät kuulu keskinäisen vastuun piiriin.

Osuuspankilla jäsenluottolaitoksena ei ole velvollisuutta julkistaa luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 12 §:n mukaista puolivuosisikatsausta. Jäsenluottolaitoksella ei ole velvollisuutta julkistaa vakavaraisuutta koskevia tietoja (ns. Pilari 3 -tiedot) kokonaisuudessaan, vaan ne julkistetaan OP yhteenliittymästä.

Toimintaympäristö

Vuonna 2024 maailmantalous kasvoi ennakkotietojen mukaan pidemmän ajan keskiarvovauhtia. Luottamus maailmantaloutta kohtaan koheni suhdannekyselyjen mukaan vuoden aikana palvelualojen vetämänä, mutta teollisuuden suhdannetilanne ei elpynyt vaisuista lukemista. Vaikka euroalueen BKT:n kasvu elpyi vuoden jälkipuoliskolla edellisvuotta nopeammaksi, jäi se pitkän ajan keskiarvoa hitaammaksi. Inflaatio hidastui joulukuussa vuoden 2023 lopun 2,9 prosentista 2,3 prosenttiin.

Maailman keskeiset osakehintaindeksit nousivat vuonna 2024 edellisvuoden loppua korkeammalle tasolle. Suomessa osakkeiden hinnat olivat joulukuun lopussa hieman edellistä vuodenvaihdetta matalammalla.

Euroopan keskuspankki laski vuonna 2024 ohjauskorkojaan neljä kertaa. Talletuskorko aleni 3,00 prosenttiin. Keskeinen asuntolainojen viitekorko, 12 kuukauden euriborkorko laski joulukuun loppuun mennessä 2,46 prosenttiin vuoden 2023 lopun 3,51 prosentista.

Suomessa BKT supistui vuoden 2024 alkupuolella edellisvuoteen nähden, mutta ennakkotietojen perusteella BKT kasvoi loppuvuonna hieman edellisestä vuodesta. Työttömyysasteen trendi nousi marraskuussa 9,0 prosenttiin vuoden 2023 lopun 7,7 prosentista. Inflaatio hidastui joulukuussa 0,7 prosenttiin vuoden takaisesta 3,6 prosentista. Asuntokauppa väheni edellisestä vuodesta ja asuntojen hinnat laskivat.

Vastuullisuus

Vastuullinen liiketoiminta on yksi OP Ryhmän strategisista painopisteistä ja tiivis osa OP Ryhmän toimintaa.

OP Ryhmän vastuullisuusustyö perustuu ryhmän perustehtävään ja arvoihin, joita asiakasomisteinen liiketoimintamalli tukee. Liiketoiminnan tulee edistää asiakkaiden ja toimintaympäristön hyvinvointia, turvallisuutta ja kestävää taloudellista menestystä. OP Ryhmän tavoitteena on olla vastuullisuuden edelläkävijä toimialallaan Suomessa.

OP Ryhmän vastuullisuusohjelma ohjaa ryhmän toimintaa. Vastuullisuusohjelma ja sen linjaukset toteuttavat ryhmän strategiaa sekä ohjaavat liiketoimintojen ja osuuspankkien vastuullisuusystyötä. Vastuullisuusohjelma rakentuu kolmen teeman ympärille: Ilmasto ja ympäristö, Ihmiset ja yhteisöt sekä Hyvä hallintotapa. OP Ryhmän vastuullisuusohjelma ja sen tavoitteet vastaavat muuttuvaan toimintaympäristöön, kasvaneisiin sidosryhmien odotuksiin ja lisääntyneisiin sääntelyvaateisiin. Vastuullisuusohjelma ja sen tavoitteet on työstetty yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Ilmasto ja ympäristö -osiossa asetetaan tavoitteet kestävien rahoitus- ja sijoitustuotteiden tarjoamisesta, luotto- ja sijoitussalkkujen päästövähennyksistä sekä luonnon monimuotoisuuden edistämisestä. Ihmiset ja yhteisöt -osiossa keskiössä ovat paikallisyhteisöjen hyvinvointi sekä oman talouden hallinnan sekä taloustaitojen tukeminen. Hyvä hallintotapa sisältää vastuullisuuden integroimisen kaikkeen liiketoimintaan ja sen riskinottoon sekä tavoitteen hallinnon monimuotoisuuden lisäämisestä. OP Ryhmä on sitoutunut kansainväliseen Partnership for Carbon Accounting Financials -yhteistyöhankkeeseen (PCAF), jonka tavoite on kehittää ja ottaa käyttöön yhtenäinen tapa arvioida ja raportoida lainoihin ja sijoituksiin liittyviä kasvihuonekaasupäästöjä.

OP Ryhmän Hyvän liiketavan periaatteet (Code of Conduct) sisältävät ryhmän vastuullisuus- ja ympäristöperiaatteet, joiden mukaisesti kaikkien OP Ryhmässä työskentelevien tulee toimia roolista, asemasta tai toimipaikasta riippumatta. Yksityiskohtaisemmat säännöt ja ohjeet täydentävät Hyvän liiketavan periaatteita. Toimittajan vastuullisuusvaatimukset (Supplier Code of Conduct) velvoittavat kaikkia ryhmän palveluntarjoajia, muita toimittajia ja kumppaneita. OP Ryhmä on sitoutunut noudattamaan YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta ihmisoikeuksista, työelämän oikeuksista, ympäristöperiaatteista ja korruption torjunnasta. OP on myös sitoutunut noudattamaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita ja YK:n kestävän vakuuttamisen periaatteita. OP Ryhmä on allekirjoittanut perustajajäsenenä YK:n ympäristöohjelman Finance Initiative (UNEP FI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet. OP Ryhmä raportoi vastuullisuudestaan raportointivuodesta 2024 alkaen kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) alaisten eurooppalaisten kestävyysraportointistandardien (ESRS) mukaisesti.

Kirjanpitolain 7 luvun edellyttämä kestävyysraportti raportoidaan 18 §:n mahdollistamalla tavalla OP Ryhmän (kotipaikka Helsinki) vuoden 2024 toimintakertomuksessa. OP Ryhmän toimintakertomus löytyy osoitteesta OP Ryhmän raportit | OP Ryhmä | OP ja tilintarkastuslain 3 luvun 5 a §:ssä tarkoitettu kestävyysraportoinnin varmennuskertomus osoitteesta OP Ryhmän raportit | OP Ryhmä | OP. OP Ryhmän toimintakertomus julkaistaan vuoden 2025 viikolla 11.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Osuuspankki käytti osan parantuneesta kannattavuudestaan tarjoamalla omistaja-asiakkaille lisäetuja. Osuuspankki korotti vuodelta 2024 kertyviä OP-bonuksia omistaja-asiakkailleen 40 prosentilla vuoden 2022 normaaliin tasoon verrattuna. Omistaja-asiakkaat saivat myös päivittäiset pankkipalvelut ilman kuukausimaksuja vuonna 2024.

Eduskunta hyväksyi loppuvuodesta Suomen hallituksen hallitusohjelmakirjauksen mukaisen esityksen OP-bonuksiin vaikuttavasta, finanssialan asiakasbonusten verotuskäytäntöihin liittyvästä lakimuutoksesta. 1.1.2026 voimaan tuleva lakimuutos vaikuttaa OP-bonusten verokohteluun merkittävästi. Uuden lain myötä finanssialan asiakasbonukset tulkitaan veronalaisiksi, jos niitä käytetään muihin kuin palveluihin, joista niitä on kertynyt, esimerkiksi jos pankkipalveluista kertyneitä OP-bonuksia käytettäisiin vakuutusmaksuihin. OP Ryhmä on valmistautunut finanssialan asiakasbonusten verotuskäytäntöjen muutokseen hyvin ja OP Ryhmän omistaja-asiakkaat saavat jatkossakin vähintään entisen tasoiset taloudelliset edut lakimuutoksesta huolimatta.

OP Osuuskunta järjesti keväällä 1 miljardin suuruisen lisäosuusannin 1/2024, jossa jokaisella jäsenosuuspankilla oli ensisijaisesti oikeus merkitä euromääräisesti uusia lisäosuuksia samassa suhteessa, kuin osuuspankki oli entuudestaan merkinnyt lisäosuuksia. Pankki osallistui antiin 8,1 miljoonalla eurolla, joka vastasi suhteeltaan aiemmin merkittyjä lisäosuuksia. Annissa pankin sijoitus OP Osuuskuntaan nousi 17,7 % ja oli vuoden lopussa yhteensä 53,9 miljoonaa euroa.

Marraskuussa 2024 Osuuspankki osti OP-Asuntoluottopankin taseessa olleen luottokannan 9,1 miljoonaa euroa takaisin omaan taseeseensa. OP-Asuntoluottopankista ostetut luotot kasvattivat kiinteistövakuudellisten vastuiden riskipainotettujen erien määrää.

Osuuspankki on 12.12.2024 hyväksynyt sulautumissuunnitelman, jonka mukaan Alajärven, Kuortaneen, Laihian, Lehtimäen ja Vimpelin Osuuspankit sulautuvat Sydänmaan Osuuspankkiin, joka muuttaa samalla nimensä Järvi-Pohjanmaan Osuuspankiksi. Sulautumisen täytäntöönpanon suunniteltu rekisteröintiajankohta on 31.7.2025.

Osuuspankki on arvioinut uudelleen kiinteistöjensä arvoja. Kiinteistöjen arvot on saatettu vastamaan tilojen arvoa OP Ryhmän strategian mukaiselle liiketoiminnalle.

Sydänmaan Osuuspankilla ei ollut muita olellaisia tapahtumia tilikaudella.

Olellaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

EU:n vakavaraisuusasetuksen muutoksilla (CRR3), jotka implementoivat lopullisen Basel III -sääntelyn EU:ssa, arvioidaan olevan vähäinen heikentävä vaikutus osuuspankin vakavaraisuuteen. Muutokset tulivat voimaan 1.1.2025 alkaen.

Osuuspankki korottaa vuodelta 2025 kertyviä OP-bonuksia omistaja-asiakkailleen 40 prosentilla vuoden 2022 normaaliin tasoon verrattuna. Omistaja-asiakkaat saavat myös päivittäiset pankkipalvelut ilman kuukausimaksuja vuoden 2025 loppuun saakka.

Osuuspankin tulos

Liikevoittoon vaikuttaneiden keskeisimpien tuotto- ja kuluerien kehitys kolmelta viimeiseltä vuodelta on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Tulosanalyysi				
1000 €	2024	2023	Muutos, %	2022
Tuotot				
Korkokate	12 237	11 505	6,4	4 274
Muut tuotot				
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	2 062	2 039	1,1	1 058
Palkkiotuotot, netto	678	1 034	-34,4	1 342
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot	0	0	0	0
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	-	-		-
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	9	-5	273	7
Liiketoiminnan muut tuotot	216	228	-5,3	188
Muut tuotot yhteensä	2 965	3 295	-10	2 595
Tuotot yhteensä	15 203	14 800	2,7	6 870
Kulut				
Henkilöstö- ja hallintokulut	-1 587	-1 559	1,8	-1 123
Muut hallintokulut	-3 086	-2 554	20,8	-1 924
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista	-160	-166	-3,7	-127
Liiketoiminnan muut kulut	-1 168	-1 147	1,8	-800
Kulut yhteensä	-6 000	-5 427	10,6	-3 974
Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot	64	-3 020	102,1	-34
Liikevoitto (-tappio)	9 266	6 354	45,8	2 862

Liikevoitto kasvoi merkittävästi vertailukaudesta, johtuen odotettavissa olevien luottotappioiden pienemmästä määrästä. Korkokate kehitys tasaantui, mutta koko vuoden korkokate oli kuitenkin 6,4 % edellisvuotta suurempi.

Palkkiotuottoja kertyi seuraavasti:

Palkkiotuotot			
1000 €	2024	2023	Muutos, %
Talletuksista	89	93	-4,6
Luotonannosta	229	253	-9,3
Maksuliikkeestä	590	839	-29,8
Arvopapereiden välityksestä ja liikkeeseen laskusta	242	222	8,8
Omaisuuksien hoidosta ja lainopillisista tehtävistä	139	149	-6,6
Takauksista	67	72	-6,8
Vakuutusten välityksestä	313	353	-11,5
Muut	450	378	19,1
Yhteensä	2 118	2 359	-10,2

OP-bonukset	-1 233	-1 106	11,5
Palkkiotuotot yhteensä	885	1 253	-29,4
Palkkiokulut	-206	-219	-6
Palkkiotuotot, netto	678	1 034	-34,4

Osuuspankin palkkiotuotot laskivat vertailuvuodesta selkeästi. Maksuliikkeen palkkiot laskivat omistaja-asiakkaille koko vuodeksi myönnetyn palvelupaketin maksuttomuuden vuoksi eniten. Kasvua oli vain arvopapereiden välityspalkkioissa ja muissa palkkiotuotoissa. Palkkiotuottoihin sisältyy vähennyksenä omistaja-asiakkaille kertyneet OP-bonukset, joiden määrä kasvoi.

Liiketoiminnan muita kuluja kasvattivat OP Ryhmän sisäiset veloitukset. Tutkimus- ja kehitystoiminta on keskitetty OP Ryhmän keskusyhteisöön.

Suhteutettuna luotto- ja takauskantaan toteutuneet ja odotettavissa olevat luottotappiot pysyivät matalalla tasolla.

Toteutuneet ja odotettavissa olevat luottotappiot

1000 €	2024	2023	Muutos, %
Toteutuneiden ja odotettavissa olevien luottotappioiden määrä yhteensä	64	-3 020	- 102,1
Toteutuneet ja odotettavissa olevat luottotappiot luotto- ja takauskannasta %	-0,02	0,99	-0,96

Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Keskeisiä tase- ja sitoumuseriä

Keskeisimpien tase- ja sitoumuserien kehitys kolmelta vuodelta ja tilikauden 2024 muutos on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Keskeisiä tase- ja sitoumuseriä

1000 €	31.12.2024	31.12.2023	Muutos, %	31.12.2022
Tase	468 602	462 974	1,2	479 064
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä*	297 943	300 822	-1	306 934
Saamistodistukset*	-	-		-
Osakkeet ja osuudet	54 088	45 975	17,6	45 943
Velat yleisölle ja julkisyhteisölle*	338 582	332 392	1,9	331 934
Oma pääoma	87 738	82 096	6,9	74 423
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	19 812	19 987	-0,9	23 324

* Osuuspankki muutti vuoden 2024 aikana lainasaamisten ja saamistodistusten saamatta olevien korkojen sekä rahoitusvelkojen maksamattaolevien korkojen esittämistä taseella. Muutokset tehtiin takautuvasti vertailuvuoden taseelle 31.12.2023. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen laitemisperiaatteissa.

Antolainauksen kehitys

Uusia luottoja nostettiin tilikauden aikana 37,9 miljoonaa euroa eli 9,8 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Luottokanta yhteensä tilikauden lopussa oli 299,3 miljoonaa euroa (303,3). Luottokanta ja asuntoluottojen määrä laski viime vuodesta.

Järjestämättömät saamiset ja lainanhoitojoustosaamiset kehittyivät tilikauden aikana seuraavasti:

Järjestämättömät saamiset ja lainanhoitojoustot

1000 €	31.12.2024	31.12.2023	Muutos, %
Järjestämättömät saamiset	19 293	20 704	-6,8
Yli 90 päivää erääntyneet saamiset	2 279	3 411	-33,2
Järjestämättömät lainanhoitojoustosaamiset	10 144	10 862	-6,6
Todennäköisesti maksamatta jäävät saamiset	6 871	6 432	6,8
Terveet lainanhoitojoustosaamiset	13 868	19 382	-28,4
Ongelmasaamiset yhteensä	33 161	40 086	-17,3

Taulukon luvut esitetään bruttomääräisinä eli luvuista ei ole vähennetty tappiota koskevaa vähennyserää. Yli 90 päivää erääntyneenä saamisena esitetään jäljellä oleva pääoma sellaisesta saamisesta, jonka korko tai pääoma on ollut erääntyneenä ja maksamatta yli kolme kuukautta. Lainahoitojoustosaamisena esitetään saamiset, joiden sopimusten ehtoja on neuvoteltu uudelleen asiakkaan heikentyneestä maksukyvyystä johtuen. Todennäköisesti maksamatta jäävinä saamisina esitetään muut heikompiin luottoluokkiin kuuluvat saamiset.

Kiinteistöomistukset

Osuuspankin kiinteistöomistukset muodostuvat omassa käytössä olevista kiinteistöistä ja sijoituskiinteistöistä.

Kiinteistöomistukset

1000 €	31.12.2024	31.12.2023
Omassa käytössä olevat kiinteistöt		
Sitoutunut pääoma	2 293	2 423
Prosenttia taseesta	0,5	0,5
Sijoituskiinteistöt		
Sitoutunut pääoma	437	440
Prosenttia taseesta	0,1	0,1
Käypä arvo	521	521
Nettotuotto, %	1,8	2,7
Kiinteistöihin sitoutunut pääoma yhteensä	2 730	2 863
Prosenttia taseesta	0,6	0,6

Kiinteistöyhteisöjen sitoutunut pääoma muodostuu osakehuoneiston kirjanpitoarvosta ja osakehuoneistoon kohdistuvasta lainaosuudesta.

Muun sijoitustoiminnan kehitys

Saamiset luottolaitoksilta, joista valtaosan muodostavat saamiset OP Yrityspankki Oyj:ltä, olivat 108,5 miljoonaa euroa (106,3).

Tilikauden lopussa osuuspankilla oli sijoituksia keskusyhteisön osuuspääomaan yhteensä 53,9 miljoonaa euroa (45,8).

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Yleisön talletusten ja muiden velkojen kehitys on kuvattu seuraavalla sivulla olevassa taulukossa.

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

1000 €	31.12.2024	31.12.2023	Muutos, %
Talletukset			
Käyttötilit	320 000	318 437	0,5
Määräaikaistilit	11 520	7 970	44,5
Muut talletukset	3 153	3 131	0,7
Korkovelat talletusveloista	3 869	2 800	38,2
Talletusvelat yhteensä	338 542	332 339	1,9
Muut velat	39	53	-25,6
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille yhteensä*	338 582	332 392	1,9

* Osuuspankki muutti vuoden 2024 aikana lainasaamisten ja saamistodistusten saamatta olevien korkojen sekä rahoitusvelkojen maksamattaolevien korkojen esittämistä taseella. Muutokset tehtiin takautuvasti vertailuvuoden taseelle 31.12.2023. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.

Muun vieraan pääoman ja sitoumusten kehitys

Velat luottolaitoksille, jotka muodostuvat veloista OP Yrityspankki Oyj:lle ja ns. väliluotosta OP-Asuntoluottopankki Oyj:lle, vähenivät 28,7 miljoonaan euroon (33,8).

Osuuspankilla ei ole liikkeeseen laskettuja joukkovelkakirjalainoja.

Muut vieraan pääoman erät muodostuvat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä siirtyvistä eristä.

Oma pääoma ja varaukset

Sydänmaan Osuuspankin koko oman pääoman määrä kasvoi 6,9 prosenttia 87,7 miljoonaan euroon (82,1).

Osuuspääoma

Osuuspääoma oli 18 952 tuhatta euroa (19 521). Omistaja-asiakkailla oli tilikauden lopussa sijoituksia jäsenosuuksiin 1 093 tuhatta euroa (1 085) ja Tuotto-osuuksiin 17 585 tuhatta euroa (18 435). Irtisanottuja Tuotto-osuuksia oli tilikauden lopussa 1 598 tuhatta euroa (1 705) ja irtisanottuja jäsenosuuksia 36 tuhatta euroa (37).

Tuotto-osuuksien haltijoille maksettiin kesäkuussa 2024 vuodelta 2023 korkoa 4,50 prosenttia eli yhteensä 829 153,95 euroa. Jäsenosuuspääomalle ei makseta korkoa.

Osuuspankilla voi osuuskuntalain ja osuuspankin sääntöjensä mukaan olla jäsenen oikeudet tuottavia jäsenosuuksia ja vapaaehtoisina osuuksina Tuotto-osuuksia. Osuuspankin osuuspääomassa on jäsenosuuksia 10 575 kpl. Jokaisella jäsenellä on velvollisuus ottaa yksi osuuspankin jäsenosuuksia ja maksaa siitä merkintähintana 100 euron suuruinen jäsenosuusmaksu. Tuotto-osuuksia on osuuspankin osuuspääomassa 178 582 kpl. Tuotto-osuuksia voivat merkitä vain osuuspankin jäsenet ja niiden antamisesta päättää osuuspankin hallitus. Tuotto-osuuden nimellisarvo ja siitä osuuspankille merkintähintana maksettava tuotto-osuusmaksu on 100 euroa.

Jäsen- ja tuotto-osuusmaksut palautetaan osuuspankin sääntöjen, osuuskuntalain ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain mukaisesti ja sanotuissa laeissa mainituin edellytyksin

jäsenyyden päätyttyä tai irtisanottaessa jäsenosuus tai Tuotto-osuus. Jäsenosuusmaksu ja tuotto-osuusmaksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai Tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Palautuksiin vaaditaan valvovan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

Osuuspankilla on kuitenkin oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen ja tuotto-osuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa pankin hallitus. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

Osuuspankilla on oikeus lunastaa kaikki Tuotto-osuudet. Lunastusoikeuden käyttämisestä päättää osuuspankin hallitus. Lunastukseen vaaditaan keskusyhteisön lupa sekä valvovan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

Muut oman pääoman erät

Negatiivinen käyvän arvon rahasto johtuu kevästä 2022 lähtien kohonneesta korkotasosta. Osuuspankin saama kiinteä korko rahavirtaa suojaavista johdannaisista on alempana kuin euribor-korot ja odotukset tulevista euribor-koroista.

Veroperusteiset varaukset

Poistoero pieneni 48 tuhatta euroa, koska tilikaudella tehtiin suunnitelman mukaisia poistoja pienemmät elinkeinoverolain sallimat enimmäispoistot. Luottotappiovarausta kasvatettiin 1 511 tuhatta euroa.

Omat varat ja vakavaraisuus

Osuuspankin luottoriskin pääomavaateen laskennassa käytetään standardimenetelmää. Myös markkinariskien ja operatiivisten riskien pääomavaatimus lasketaan standardimenetelmällä.

OP Ryhmä julkistaa ns. Pilari III:n mukaiset tarkemmat vakavaraisuustiedot tilinpäätöksen yhteydessä. OP Ryhmän tilinpäätös ja Pilari III mukaiset vakavaraisuustiedot ovat luettavissa www.op.fi verkkopalvelussa.

Osuuspankin omat varat muodostuivat seuraavasti:

Omat varat

1 000 euroa	31.12.2024	31.12.2023
Ydinpääoma (CET1)		
Oma pääoma*	87 738	82 096
Tilinpäätössiirrot vähennettynä laskennallisella verovelalla	7 222	6 051
Käyvän arvon rahasto rahavirran suojauksesta	643	1 029
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	95 603	89 176
Tilikauden tulos, jota ei lueta omiin varoihin		
Suunniteltu voitonjako	-982	-829
Omista varoista vähennettävät osuuspääomat	- 1 118	-595
Järjestämättömien vastuiden kattamisvaatimuksesta puuttuva määrä	-1560	-1 138
Ydinpääoma (CET1) yhteensä		
Ensisijainen pääoma (T1) yhteensä	91 944	86 614
Toissijainen pääoma (T2)		

Yleiset luottoriskioikaisut	21	
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	21	
Omat varat yhteensä	91 965	86 614

* pl. mahdollinen arvonkorotusrahastoon liittyvä laskennallinen verovelka

Ydinpääomasta on vertailukaudella vähennetty asiakkaille palautetut irtisanotut osuuspääomat.

Kokonaisriski

1 000 euroa	31.12.2024	31.12.2023
Luottoriski		
Standardimenetelmä (SA)		
Saamiset yrityksiltä	8 943	9 447
Vähittäissaamiset	34 181	36 799
Kiinteistövakuudelliset vastuut	76 795	76 508
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	14 814	10 946
Saamiset luottolaitoksilta	25	25
Saamiset valtioilta, keskuspankeilta ja julkisyhteisöiltä	1 502	902
Eriyisen suuren riskin sisältävät erät	1 819	2 794
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	54 088	45 975
Muut erät	2 858	2 998
Luottoriski yhteensä	195 025	186 395
Markkinariski		
Operatiivinen riski	18 006	14 581
Muut riskit ¹⁾	7 117	5 876
Yhteensä	220 148	206 852

1) Muuten kattamattomat riskit.

Vakavaraisuussuhdeluvut (%)

	31.12.2024	31.12.2023
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	41,76	41,87
Ensisijaisen pääoman (T1) vakavaraisuussuhde	41,76	41,87
Vakavaraisuussuhde	41,76	41,87
Osuuspankkien yhteenliittymän ydinpääoman vakavaraisuussuhde (CET1)	21,4*	19,2

*syyskuussa 2024

Pääomavaateet

	31.12.2024	31.12.2023
Omat varat	91 965	86 614
Minimipääomavaade + puskurivaateet*	23 121	21 723
Omien varojen ylijäämä	68 844	64 892

* Minimivaade 8 %, kiinteä lisäpääomavaatimus 2,5 % sekä mahdollinen maakohtainen muuttuva lisäpääomavaatimus.

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Ydinpääoma (CET1) yhteensä}}{\text{Kokonaisriski yhteensä}} \times 100$
Ensisijaisen pääoman (T1) vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (T1) yhteensä}}{\text{Kokonaisriski yhteensä}} \times 100$
Vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Kokonaisriski yhteensä}} \times 100$

Keskinäinen vastuu

Yhteenliittymälain mukaisesti osuuspankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunta, osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki OP Yrityspankki Oyj, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitoksen konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joista edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet. OP Osuuskunnan jäseniä olivat vuoden 2024 lopussa 93 osuuspankkia sekä OP Yrityspankki Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oyj ja OP Vähittäisasiakkaat Oyj. Talletuspankkien yhteenliittymää valvotaan konsolidoidusti.

Keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista. Velkoja, joka ei ole saanut jäsenluottolaitokselta suoritusta erääntyneestä saatavastaan, voi vaatia suoritusta keskusyhteisöltä, kun päävelka on erääntynyt. Mainitussa tapauksessa keskusyhteisön on laadittava laissa tarkoitettu osittelulaskelma kunkin jäsenluottolaitoksen maksettavaksi tulevasta vastuusuudesta. Jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu määräytyy luottolaitosten viimeksi vahvistettujen taseiden mukaisessa suhteessa.

Jäsenluottolaitokset ovat velvollisia osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilän ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä keskusyhteisön toisen jäsenluottolaitoksen puolesta suorittaman velan maksuun talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 5 luvun mukaisesti. Jäsenluottolaitoksilla on lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalain mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista

Keskusyhteisö on velvollinen antamaan jäsenluottolaitoksilleen ohjeita niiden sisäisestä valvonnasta sekä riskienhallinnasta, niiden toiminnasta maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa.

Kriisinratkaisusta annetun lain mukaiset velat

Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua koskevan sääntelyn mukaan kriisinratkaisuviranomaisella on oikeus puuttua pankin liikkeeseen laskemien sijoitustuotteiden ehtoihin sijoittajan asemaan vaikuttavalla tavalla. OP Ryhmän kriisinratkaisuviranomainen on Brysselissä toimiva EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). SRB on vahvistanut OP Ryhmän kriisinratkaisustrategian, jossa kriisinratkaisutoimet kohdistettaisiin OP-yhteenliittymään ja kriisinratkaisutilanteessa muodostettavaan uuteen OP Yrityspankkiin. Kriisinratkaisuviranomainen määrittää kriisinratkaisulain mukaisten velkojen minimimäärän OP Ryhmän tasolla.

Talletussuoja ja sijoittajien turva

Rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain mukaan talletuspankin on kuuluttava talletussuojarahastoon. OP Ryhmään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Talletussuojarahastosta korvataan tallettajien saamiset OP Ryhmän talletuspankeilta enintään 100 tuhanteen euroon asti. OP Ryhmässä talletuspankkeja ovat osuuspankit ja OP Yrityspankki Oyj. OP Ryhmälle tulevia uuden järjestelmän mukaisia maksuja on kuvattu tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa kohdassa Viranomaismaksut.

Sijoittajien korvausrahasto maksaa korvauksia ei-ammattimaisille sijoittajille silloin, kun sijoituspalveluyritys tai luottolaitos ei pysty suorittamaan muun kuin tilapäisen maksukyvyttömyyden vuoksi suojan piirissä olevia sijoittajien selviä ja riidattomia saamia sopimuksen mukaisesti. Korvauksen määrä on 90 prosenttia saamisen määrästä, enintään 20 tuhatta euroa. Sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan OP Ryhmään kuuluvia pankkeja pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluku	2024	2023	2022
Oman pääoman tuotto (ROE), %	8,5	6,4	3,7
Koko pääoman tuotto (ROA), %	1,7	1,2	0,6
Omavaraisuusaste, %	20,3	19	17,3
Kulu-tuotto-suhde, %	39,5	36,7	57,9

Tunnuslukujen laskukaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), %

$$\frac{\text{Liikevoitto (-tappio) - Tuloverot}^*}{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus + Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verolla vähennettynä (tilikauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$

Koko pääoman tuotto (ROA), %

$$\frac{\text{Liikevoitto (-tappio) - Tuloverot}^*}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin tilikauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$

Omavaraisuusaste, %

$$\frac{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus + Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verolla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

Kulu-tuotto-suhde, %

$$\frac{\text{Hallintokulut + Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä + Liiketoiminnan muut kulut}}{\text{Korkokate + Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista + Nettopalkkiotuotot + Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot + Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot + Sijoituskiinteistöjen nettotuotot + Liiketoiminnan muut tuotot + Osuus osakkuusyrittysten tuloksista (netto)}} \times 100$$

* Tilinpäätössiirtoihin sisältyvä veroaikutus huomioitu

Riskienhallinta

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi sekä pankin riskiprofiili

Riskienhallinta perustuu liiketoimintapäätöksiä tekevien henkilöiden ammattitaitoon ja varovaisuuteen sekä systemaattiseen riskien mittaamiseen, arviointiin ja rajoittamiseen. Riskienhallinnan tärkein tavoite on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa, ettei toiminnassa oteta niin suurta riskiä, että se vaarantaisi pankin kannattavuuden, vakavaraisuuden, maksuvalmiuden tai toiminnan jatkuvuuden. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta laadukkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä vakavaraisuudesta ja likviditeetistä.

Pankkitoiminnan riskipolitiikka sisältää ne riskienhallinnalliset linjaukset, toimenpiteet, tavoitteet ja rajaukset, joilla liiketoimintaa ohjataan OP Ryhmän strategiassa ja riskinoton periaatteissa vahvistettujen linjausten toteuttamiseksi.

Osuuspankin riskienhallinta on järjestetty OP Osuuskunnan jäsenpankeilleen antamien ohjeiden mukaisesti. Osuuspankin hallintoneuvosto valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuspankin hallintoa.

Hallitus huolehtii riskien hallinnasta ja riskienhallintajärjestelmien riittävydestä. Hallitus vahvistaa liiketoiminnan tavoitteet, vakavaraisuutta ja eri riskilajeja koskevat limiitit sekä valvoo ja seuraa säännöllisesti pankin liiketoimintaa, riskinkantokykyä ja riskiprofiilia.

Toimitusjohtaja vastaa riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan toteutuksesta ja siihen liittyvien tehtävien organisoinnista. Toimitusjohtaja raportoi säännöllisesti hallitukselle pankin liiketoiminnasta, riskinkantokyvystä ja riskiprofiilista.

Osuuspankin suhtautuminen riskinottoon on maltillinen. Riskinkantokyvyn riittävyttä suhteessa pankin riskeihin arvioidaan riskimittareiden ja taloudellisen pääomatarpeen avulla.

Pääomasuunnittelulla varmistetaan ennakoivasti, että pankilla on riittävä vakavaraisuus nykyisiin ja ennakoituihin riskeihin nähden. Lisäksi sen avulla varmistetaan, että pankin kasvu-, kannattavuus- ja vakavaraisuustavoitteet ovat tarkoituksenmukaisia ja keskenään johdonmukaisesti asetettu. Pääomasuunnitelma sisältää mm. vakavaraisuustavoitteet ja varautumissuunnitelman vakavaraisuuteen vaikuttavien odottamattomien tilanteiden varalle. Omien varojen riittävyys turvataan ensisijaisesti pitämällä pankin kannattavuus kohtuullisella tasolla. Lisäksi pankki tarjoaa omistaja-asiakkaille merkittäväksi tuotto-osuuksia, jotka luetaan ydinpääomaan. Pankin riskinkantokyky on riittävä ja riskiprofiili on vakaa.

Luottoriskit

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei täytä sopimuksenmukaisia takaisinmaksuvelvoitteitaan aiheuttaen pankille taloudellista tappiota. Luottoriskien hallinnan tarkoituksena on vähentää luottotappioiden todennäköisyyttä jo ennen luottopäätöstä sekä toisaalta rajoittaa ja estää jo tehtyihin luottopäätöksiin liittyvien riskien toteutuminen.

Luottoriskien hallinta perustuu asiakkaan hyvään tuntemiseen, asiakassuhteen aktiiviseen hoitoon, vahvaan ammattitaitoon, kattavaan dokumentointiin ja vakuuksiin. Keskeisessä asemassa luottoriskien hallinnassa on päivittäinen luotto prosessi ja sen laatu.

Asiakkaan riittävä velanhoidokyky on kaiken luotonmyönnön edellytys. Luottopäätökset ovat huolellisia ja harkittuja, ja ne perustuvat päätöksenteko-ohjeisiin, voimassa olevaan ja ajantasaiseen luottoluokitukseen sekä vakuuksiin, joiden tulee yleensä olla turvaavat.

Pankin arvio asiakkaan velanhoidokyvystä ja luottoriskistä muodostuu luottoluokittelusta ja maksukäyttäytymistiedoista ja yritysasiakkailta tarpeen mukaan myös tilinpäätösanalyysistä ja –ennusteista, toimialakatsauksista, luottokelpoisuusarvioista sekä mahdollisista muista dokumenteista.

Henkilöasiakkaiden maksukyvyyn riittävyys varmistetaan koronnousun varalta. Asiakkaat voivat suojautua koronnousulta käyttämällä luotoissaan kiinteää korkoa, korkokattoa tai -putkea. Luotonmyönnössä vältetään korkeita luototussuhteita. Asiakkaille tarjotaan takaisinmaksun turvaavia vakuutuksia sairauden ja työttömyyden varalle.

Ennakoitavissa oleviin ongelmiin reagoidaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Asiakkaat, joiden taloudellisen tilan kehitystä, luottoriskin määrää ja maksukäyttäytymistä halutaan tarkastella tavallista tiiviimmin, otetaan erityisseurantaan.

Uusluotonannolle ja luottokannalle on asetettu luottoluokittaisia tavoitearvoja, jotta luottosalkun laatu säilyy hyvänä. Luottoriskien kehitystä seurataan säännöllisesti suhteessa asetettuihin limiitteihin, seurantarajoihin ja tavoitteisiin. Lisäksi seurataan luottosalkun laatua ja rakennetta, vakuuksien kattavuutta sekä ongelmasaamisia. Luottoriskejä limitoidaan ja rahoitusprosessia valvotaan OP Ryhmän riskienhallintajärjestelmän puitteissa.

Suurella asiakasriskillä tarkoitetaan sellaisia vastuita samalta asiakkaalta tai asiakaskokonaisuudelta, joiden yhteismäärä vähennyserien jälkeen on vähintään 10 prosenttia asiakasriskejä kattavista omista varoista. Säännösten mukaan yksittäisen asiakasriskin enimmäismäärä saa olla enintään 25 prosenttia omista varoista, keskusyhteisön luvalla enintään 40 prosenttia. Pankin asiakasriskejä kattavat omat varat olivat joulukuussa 2024 yhteensä 92,0 miljoonaa euroa.

Pankilla ei ole yhtään sellaista asiakaskokonaisuutta, jonka asiakasriski ylittäisi 10 prosenttia omista varoista.

Likviditeettiriski

Pankkitoiminnan likviditeettiriski koostuu rakenteellisesta rahoitusriskistä ja maksuvalmiusriskistä. Rakenteellisella rahoitusriskillä tarkoitetaan pitkän aikavälin luotonantoon liittyvää epävarmuutta, joka johtuu rahoituksen rakenteesta aiheutuvasta jälleerahoitusriskistä. Maksuvalmiusriski on riski siitä, että pankki ei suoriudu odotetuista ja odottamattomista, olemassa olevista ja tulevista maksuista ilman vaikutusta liiketoiminnan jatkuvuuteen, kannattavuuteen tai vakavaraisuuteen.

Rakenteellista rahoitusriskiä seurataan luotonannon ja sijoitusten sekä niiden rahoituksen maturiteettirakenteen erolla. Maksuvalmiusriskiä seurataan pankin tulo- ja menokassavirtojen erona ja maksuvalmius hoidetaan OP Yrityspankki Oyj:ssä olevan sekkitilin kautta. Rakenteellista rahoitusriskiä hallitaan OP Ryhmän likviditeetin hallintaa koskevien linjausten ja ohjeiden sekä keskusyhteisön osuuspankeille vahvistamien limiittien avulla. Pankin rahoitusvarojen ja -velkojen jakauma on kuvattu liitetiedoissa.

OP Osuuskunta osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä on antanut jäsenluottolaitoksilleen talletuspankkien yhteenliittymälain mukaisen poikkeusluvan, jonka mukaan jäsenluottolaitoksiin ei sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen kuudennessa osassa mainittuja luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Asetuksen mukaista maksuvalmiutta valvotaan ja raportoidaan osuuspankkien yhteenliittymän tasolla.

Markkinariskit

Markkinariskillä tarkoitetaan sopimuksen arvoon tai sopimuksen ansaintaan kohdistuvaa epäedullista muutosta, joka aiheutuu rahoitusmarkkinoilla havaittavien hintojen muutoksista. Markkinariskeihin kuuluvat taseen ja taseen

ulkupoolisten erien korko-, valuutta-, volatilitteetti-, luottospread-, osake- ja kiinteistöriski sekä mahdolliset muut hintariskit.

Markkinariskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa, mitata, rajoittaa, seurata ja valvoa pankin markkinariskejä siten, että pankin kannattavuus tai vakavaraisuus ei vaarannu.

Pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on korkotuloriski eli korkotason muutoksen vaikutus korkokatteeseen. Korkoriski aiheutuu luotonannon ja talletusvarainhankinnan toisistaan poikkeavista korkosidonnaisuuksista tai korontarkistusajankohdista, jolloin korkotason muutokset realisoituvat korkokatteeseen. Osuuspankin luotonannosta ja talletusvarainhankinnasta syntyvää korkoriskiä hallitaan OP Ryhmän keskuspankkisijoitus- ja -rahoitustuotteilla, OP-Asuntoluottopankin väliluoton korkosidonnaisuusvalinnoilla sekä ryhmän käytössä olevilla korkoriskin johdannaissuojausmalleilla.

Osuuspankki on tilikaudella soveltanut:

- rahavirran suojauslaskentaa suojatessaan euribor-sidonnaisen luottokannan korkovirtaa koronlaskulta tai pitkään jatkuvalta matalalta korkotasolta. Rahavirran suojauksessa osa euribor-sidonnaisen luottokannan tulevista korkovirroista on vaihdettu koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon.
- käyväarvon suojauslaskentaa suojatessaan kiinteäkorkoisen talletuskannan käyväarvon heikkenemistä korkojen laskulta.
- käyväarvon suojauslaskentaa suojatessaan luottosopimuksiin liittyvien korkokattojen ja korkoputkien käyväarvon muutosta.

Pankkiliiketoiminnassa valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssimuutosten pankille aiheuttamaa tulosriskiä tai markkina-arvon muutosriskiä. Avoin valuuttaposition syntyä, kun samassa valuutassa olevien saamisten ja velkojen määrät poikkeavat toisistaan. OP Ryhmässä valuuttariski keskitetään OP Yritys pankkiin.

Osakeriskillä tarkoitetaan osakkeiden ja muiden vastaavien instrumenttien markkinakurssimuutosten aiheuttamaa tulosriskiä ja markkina-arvojen muutosriskiä. Osakesijoitukset ovat pääosin OP Ryhmän sisäisiä sijoituksia. Muu osakesijoitustoiminta on vähäistä.

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan osuuspankin ja sen konserniyhtiöiden omistuksessa oleviin kiinteistöihin tai kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin kohdistuvaa arvonalenemis-, tuotto- ja vahingoittumisriskiä. Kiinteistöt on vakuutettu käyvästä arvostaan. Pankin hallitus käsittelee kiinteistöomistukset ja niihin liittyvät riskit sekä investointi-, korjaus- ja muut toimenpiteet säännöllisesti. Seurannassa kiinnitetään huomiota muun muassa kiinteistöihin sitoutuneen pääoman määrään suhteessa pankin taseeseen ja sijoituskiinteistöjen sitoutuneelle pääomalle saatavaan nettotuottoon sekä käypiin arvoihin.

Osuuspankki ei harjoita varsinaista kiinteistöliiketoimintaa, vaan kiinteistöomistukset muodostuvat pääasiallisesti omassa käytössä olevista toimitilakiinteistöistä.

Operatiiviset riskit

Operatiivinen riski on niin sanottu seuraamusriski, jota aiheuttaa kaikista liiketoiminnasta ja joka voi aiheutua puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, prosesseista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Operatiivinen riski sisältää myös oikeudellisen riskin, turvallisuusriskit ja tietoturvariskit. Operatiivinen riski voi ilmetä taloudellisina tappioina tai muina haitallisina seuraamuksina, kuten maineen tai luottamuksen heikkenemisenä tai menetyksenä.

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on varmistaa keskeisten liiketoimintoprosessien ja toimintojen tehokkuus ja laatu sekä niiden jatkuvuus myös poikkeuksellisissa olosuhteissa. Jokaisen OP Ryhmän yrityksen johto on vastuussa operatiivisten riskien hallinnan järjestämisestä edellä mainittujen tavoitteiden mukaisesti liiketoimintojen erityispiirteet huomioiden.

Operatiivisten riskien hallinnalla yrityksen johto varmistaa, ettei riskeistä aiheudu ennalta arvaamattomia taloudellisia menetyksiä tai muita haitallisia seuraamuksia. Operatiivisten riskien laadullisen luonteen vuoksi niiltä ei voi koskaan suojautua täysin eikä niiden haitallisia vaikutuksia pystytä kaikissa tapauksissa estämään. Operatiivisten riskien hallinnalla ei myöskään aina pyritä riskin poistamiseen kokonaisuudessaan, vaan riskin hallitsemiseen siten, että riskitaso on hyväksyttävissä.

Toteutuneiden riskitapahtumien ja lähellä piti -tilanteiden sekä toimintaan liittyvien riskien että niiden syiden ja vaikutusten jatkuva seuranta on tärkeä osa operatiivisten riskien hallintaa.

OP Ryhmän liiketoiminnan tavoitteena on varmistaa mahdollisimman häiriötön toiminta kaikissa olosuhteissa. Jatkuvuudenhallinnalla yritys varautuu minimoimaan häiriön taloudelliset vaikutukset, keskeytyksien pituudet ja haitalliset mainevaikutukset. Jatkuvuussuunnittelu on osa varautumista, jatkuvuudenhallintaa ja liiketoiminnan riskien hallintaa.

Jatkuvuussuunnittelulla yritys varautuu riskeihin, jotka toteutuessaan voivat aiheuttaa liiketoimintaan pitkän keskeytyksen tai uhkaavat muuten merkittävästi vaarantaa toiminnan jatkuvuutta. Suunnitelma sisältää myös ulkoistettujen toimintojen sekä ulkopuolisten ja muiden palveluntoimittajien jatkuvuuden varmentamisen. Jatkuvuussuunnitelmassa liiketoiminta määrittää jatkuvuuden varmistamiskäytännöt ja toimintamallit toiminnan jatkuvuutta uhkaavien riskien ja vakavien häiriöiden varalta. Ennalta määritetyillä toimintamalleilla se vähentää häiriön haittavaikutuksia sekä liiketoiminnan toiminnan keskeytyksen pituutta.

Tulevan liiketoiminnan riskit

Tulevan liiketoiminnan riskit ovat riskejä siitä, millä ehdoin ja volyymein solmitaan uusia joko nykyisenkaltaisia tai kokonaan uudenlaisia sopimuksia. Tähän sisältyy myös riski, joka syntyy puutteellisesta sisäisestä reagoinnista ja joustamattomuudesta liiketoiminta- ja kilpailuympäristössä tai asiakkaiden arvoissa ja teknologiassa tapahtuneisiin muutoksiin. OP Ryhmässä toteutetaan yhteistä ryhmätason strategiaa, josta osuuspankit johtavat omat strategian toteutussuunnitelmat.

Toimintaympäristön muutostekijät

Toimintaympäristöä analysoidaan osana jatkuvaa riskienarviointia ja strategiaprosessia. Megatrendit ja tulevaisuudenkuvat strategian taustalla heijastavat muutosvoimia, jotka vaikuttavat OP Ryhmän ja sen asiakkaiden arkeen, olosuhteisiin ja tulevaisuuteen. Tällaisia toimintaympäristöä muovaavia tekijöitä ovat tällä hetkellä muun muassa ilmasto, luontokato, tieteelliset ja teknologiset innovaatiot, demografia ja geopolitiikka. Ulkoisen toimintaympäristön tekijöitä tarkastellaan huolellisesti, jotta ymmärretään niiden vaikutukset asiakkaiden tulevaan menestykseen. Neuvonnalla ja liiketoimintapäätöksillä edistetään omistaja-asiakkaiden ja toimintaympäristön kestävästä taloudellisesta menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia ja hallitaan samalla OP Ryhmän riskiprofiilia pidemmällä aikavälillä. Asiakkaan neuvonta, palvelujen mitoitus, sopimusten elinkaaren aikainen käsittely, päätöksenteko, johtaminen ja raportointi perustuvat oikeaan ja kattavaan tietoon.

Toimintaympäristön muutostekijät eivät ole riskejä itsessään, vaan ne kanavoituvat erilaisten vaikutusketjujen kautta taloudelliseksi riskeiksi OP Ryhmän pankki- ja vakuutusliiketoiminnalle. Vaikutukset voivat toteutua suoraan tai välillisesti muun muassa luotto-, markkina-, operatiivisina ja maineriskeinä.

OP Ryhmän liiketoiminta kattaa laajasti finanssisektorin eri osa-alueet. Taloudellisen toimintaympäristön ulkopuolelta tulevien yllättävien shokkien suorat ja epäsuorat vaikutukset OP Ryhmän asiakkaiden menestykseen sekä OP Ryhmän toimitiloihin, tietotekniseen infrastruktuuriin ja henkilökuntaan voivat olla moninaiset. Realisoituessaan ne voivat vaikuttaa riskiprofiiliin, pääomitukseseen, likviditeettiin ja päivittäisen toiminnan jatkuvuuteen useilla tavoilla. Tällaisten potentiaalisten shokkien vaikutuksia arvioidaan skenaariotyöskentelyn keinoin. OP Ryhmä varautuu jatkuvasti tämän kaltaisiin tapahtumiin tekemällä niiden varalta erilaisia toimintasuunnitelmia ja testaamalla näitä suunnitelmia.

Asiakastasolla riskejä hallitaan neuvomalla asiakkaita ja seuraamalla asiakkuuden kehittymistä. Hinnoittelu on riskiperusteista. Rahoitettavien ESG-hankkeiden ja/tai -sijoitusten tulee olla taloudellisesti kestäviä. Asiakkaiden

tulevasta menestyksestä huolehtiminen varmistaa, että ryhmän liiketoiminta säilyy kannattavana myös pitkällä tähtäimellä ja että toimintaa varten tarvittavat riskipuskurit pääoman ja likviditeetin osalta ovat riittävät. Asiakkaiden neuvomisen osalta pyrkimys on, että se tuottaa lisäarvoa, joka näyttäytyy asiakkaiden entistä parempana taloudellisena asemana ja hyvinvointina.

Palveluverkko

OP Ryhmän palveluverkosto koostuu monikanavaisesti verkko- ja mobiilipalveluista, puhelinpalveluista sekä maan kattavimmasta konttoriverkostosta. Tilikauden lopussa Sydänmaan Osuuspankilla oli yhteensä kolme konttoria. Alavuden keskustan ja nyt myös Peräseinäjoen konttorin yhteydessä on myös rahan nostoon ja tallettamiseen tarkoitettu TalletusOtto-käteisautomaatti ja Tuurin Kauppakylän konttorin yhteydessä rahan nostoon tarkoitettu Ottokäteisautomaatti.

Pankkipalveluiden lisäksi osuuspankki tarjoaa OP Vakuutuksen vakuutuspalveluita asiamiehen kautta.

OP Ryhmä on investoinut mobiili- ja verkkopalveluiden kehittämiseen merkittävästi. Erityisesti mobiilipalveluiden merkitys on kasvanut niin henkilö- kuin yritysasiakkaidenkin asiointissa.

Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät

OP Ryhmän muuttuva palkitseminen koostuu vuonna 2024 koko henkilöstöä koskevasta tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahasosta. Yrityskohtaiset vuosisuunnitelman mukaiset tavoitteet sekä ryhmätasoiset strategiset tavoitteet huomioidaan tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahasoston mittareissa. Palkitsemisjärjestelmiä laadittaessa on otettu huomioon finanssi- ja rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva sääntely. Palkitsemisjärjestelmiä on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Henkilöstö

Osuuspankin palveluksessa oli katsauskauden lopussa 33 henkilöä (26). Henkilöstöä oli vuoden aikana keskimäärin 29.

Osuuspankin hallinnointijärjestelmä

Edustajisto

Sydänmaan Osuuspankin omistaja-asiakkaiden päätösvaltaa käyttää omistaja-asiakkaiden keskuudesta valittu edustajisto, johon sääntöjen mukaan kuuluu vähintään 20 ja enintään 30 edustajaa. Hallintoneuvosto päättää edustajien lukumäärän edustajiston neljän vuoden mittaiseksi toimikaudeksi.

Sydänmaan Osuuspankin sääntöihin tuli edustajiston osalta vuoden 2025 vaaleihin saakka voimassa oleva siirtymäsäännös pankkien sulautumisen yhteydessä. Alavuden Seudun Osuuspankin 23 jäsenistä edustajistoa täydennettiin Peräseinäjoen Osuuspankin osuuskunnankokouksessa valituilla 12 jäsenellä pankkien omistaja-asiakas määrien suhteessa. Nykyisen edustajiston jäsenmäärä on 35. Jokaisella edustajiston jäsenellä on edustajiston kokouksessa yksi ääni.

Edustajat valitaan osuuspankin säännöissä määrättyllä tavalla enemmistövaalitapaa noudattaen joka neljäs vuosi. Osuuspankin edustajisto valittiin vuonna 2021 ja jäsenten toimikausi päättyy vuonna 2025 uuden edustajiston valintaan.

Vuosittain ennen toukokuun loppua pidettävä varsinainen edustajiston kokous käsittelee muun muassa seuraavat asiat:

- osuuspankin tilinpäätöksen (ja konsernitilinpäätöksen) vahvistaminen
- hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten sekä toimitusjohtajan vastuuvapaudesta päättäminen,
- ylijäämän käytöstä päättäminen,

- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä, valinnasta ja palkkioista päättäminen
- tilintarkastajan valinnasta ja palkkioista päättäminen.

Lisäksi edustajiston kokous päättää muun muassa osuuspankin sääntöjen muutoksista. Edustajiston kokouksen koollekutsumisesta päättää pankin hallitus.

Varsinainen edustajiston kokous pidettiin 18.4.2024 ja rakennehankkeeseen liittyen pidettiin myös kaksi ylimääräistä edustajiston kokousta 4.6.2024 ja 12.12.2024. Lisäksi pidettiin keskustelutilaisuus 28.8.2024.

Edustajiston jäsenet,
 nimi, ammatti, kotipaikka

Alakurtti Tero	lehtori	Alavus
Alasalmi Jussi	yrittäjä	Seinäjoki
Anttila Lasse	eläkeläinen, maakuntaneuvos	Alavus
Asunmaa Ella	opiskelija	Alavus
Haavisto Timo	maanviljelijä, yrittäjä	Seinäjoki
Hakala Ville	lehtori	Seinäjoki
Hietaniemi Timo	maanviljelijä, yrittäjä	Alavus
Honkala Henri	toimitusjohtaja	Seinäjoki
Huhtala Pasi	palveluvastaava	Alavus
Juurakko Petri	yrittäjä	Alavus
Järvelin Sofia	opiskelija	Alavus
Kaitola Lauri	opiskelija	Alavus
Kangasniemi Susanna	terveydenhoitaja	Seinäjoki
Kanto Mikko	logistiikkatyöntekijä	Seinäjoki
Kaunisto Terhi	päiväkodinjohtaja	Alavus
Kinnunen Rebekka	ympäristöterveystarkastaja	Alavus
Koivisto Veikko	yrittäjä	Seinäjoki
Kulju Riitta-Liisa	kirjanpitäjä, isännöitsijä	Alavus
Levelä-Pohjala Liisa	sairaanhoitaja, yrittäjä	Alavus
Maijala Jussi	opinto-ohjaaja	Alavus
Majamaa Jouko	levyseppä-hitsaaja	Alavus
Mylläri Anne	opettaja	Seinäjoki
Mäki-Mantila Ville	maanviljelijä	Seinäjoki
Ojajärvi Sirpa	kirjanpitäjä	Seinäjoki
Ojala Jorma	eläkeläinen	Alavus
Pasto Maria	lääkäri	Seinäjoki
Perälampi Paula	hallintojohtaja	Alavus
Pienimäki Marja-Liisa	yrittäjä	Alavus
Pyylampi Markku	maanviljelijä	Alavus
Riiho Susanna	tilitoimistoyrittäjä	Alavus
Rintamäki Antti	maanviljelijä	Alavus
Vainionpää Marko	yrittäjä	Alavus
Ylämäki Matti	maanviljelijä	Alavus

Hallintoneuvosto

Osuuspankilla on hallintoneuvosto, jonka tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa pankin hallintoa. Hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja toimitusjohtajan sekä toimitusjohtajan sijaisen.

Hallintoneuvosto myös päättää, kuuluuko toimitusjohtaja pankin hallitukseen. Lisäksi se muun muassa vahvistaa osuuspankin ohjesäännön ja merkitsee tiedoksi keskusyhteisön ohjeistuksen mukaisesti hallintoneuvostossa käsiteltävät ohjeet.

Hallintoneuvosto antaa varsinaiselle edustajiston kokoukselle lausunnon edellisen vuoden tilinpäätöksestä. Se voi myös antaa hallitukselle ohjeita asioissa, jotka ovat laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä.

Hallintoneuvostoon kuuluu pankin sääntöjen mukaan vähintään 12 ja enintään 18 jäsentä. Jäsenmäärä vahvistetaan vuosittain varsinaisessa edustajiston kokouksessa. Jäsenet valitaan osuuspankin omistaja-asiakkaista ja heidän tulee edustaa monipuolisesti omistaja-asiakaskuntaa. Kunkin jäsenen toimikausi kestää kolme vuotta. Vuosittain jäsenistä on erovuorossa kolmannes.

Sydänmaan Osuuspankin sääntöihin tuli hallintoneuvoston osalta siirtymäsäännös pankkien sulautumisen yhteydessä. Alavuden Seudun Osuuspankin 12 ja Peräseinäjoen Osuuspankin 12 jäseniset hallintoneuvostot yhdistettiin Sydänmaan Osuuspankin 24 jäseniseksi hallintoneuvostoksi, jonka jäsenmäärä lasketaan toimikausien 3 vuoden kierron aikana sääntöjen mukaiseksi. Vuoden 2025 edustajiston kokouksessa valitaan sääntöjen mukainen määrä hallintoneuvoston jäseniä. Hallintoneuvostossa on tällä hetkellä 17 jäsentä.

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2024 yhteensä 4 kertaa.

Hallintoneuvostossa ovat toimineet seuraavat henkilöt:

suluissa toimikauden alkamisvuosi ja erovuoroisuusvuosi

Puheenjohtaja	Ollinkoski Petri	(23-26)	apulaisjohtaja	Seinäjoki
Varapuheenjohtaja	Jokela Sari	(22-25)	opintoneuvoja	Alavus
	Asunmaa Anne-Mari	(24-27)	fysioterapeutti	Alavus
	Hakola Ari	(22-25)	luokanopettaja	Alavus
	Ilomäki Jenni	(23-26)	taluspäällikkö	Alavus
	Koivula Riikka	(24-27)	maanviljelijä	Seinäjoki
	Koskinen Marika	(23-26)	kirjanpitäjä	Seinäjoki
	Lamminmäki Risto	(22-25)	DI	Alavus
	Linna Jarmo	(22-25)	yrittäjä	Alavus
	Nukarinen Heidi	(23-26)	sisällöntuottaja	Alavus
	Peltola Minna	(22-25)	yrittäjä	Seinäjoki
	Pitkäranta Juhani	(22-25)	maanviljelijä	Seinäjoki
	Ritola Jussi	(24-27)	maanviljelijä	Seinäjoki
	Saarimäki Heikki-Jussi	(23-26)	metsäsuunnittelija	Seinäjoki
	Taipalus Tuomo	(24-27)	yrittäjä	Alavus
	Vainionpää Soili	(22-25)	lehtori	Seinäjoki
	Yli-Kuha Hanna	(23-26)	toimitusjohtaja	Kuortane

Hallintoneuvoston sihteerinä on toiminut hallintopäällikkö Jari Vannesluoma.

Nimitysvaliokunta

Osuuspankilla on hallinnon jäsenten nimityksiä valmisteleva nimitysvaliokunta. Valiokunnan tarkoituksena on avustaa osuuspankin edustajistoa ja hallintoneuvostoa henkilövalintojen tekemisessä ja varmistaa valintaprosessin tehokas valmistelu. Hallintoneuvosto vahvistaa nimitysvaliokunnalle työjärjestyksen.

Hallitus

Hallitus johtaa osuuspankin toimintaa. Hallituksen on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava sen asioita lakien ja pankin sääntöjen, hallintoneuvoston vahvistaman ohjesäännön sekä keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti. Hallituksella on yleinen toimivalta päättää kaikista pankin hallintoon ja muihin asioihin liittyvistä kysymyksistä, jotka lain tai sääntöjen mukaan eivät kuulu edustajistolle, hallintoneuvostolle tai toimitusjohtajalle. Hallitus vastaa pankin strategisesta johtamisesta sekä ohjaa ja valvoo pankin toimivaa johtoa. Lisäksi hallitus huolehtii siitä, että osuuspankin kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Osuuspankin sääntöjen mukaan hallituksen muodostavat hallintoneuvoston valitsemat 3-7 jäsentä, joiden tulee olla osuuspankin omistaja-asiakkaita. Hallituksen jäsenmäärä on tällä hetkellä 7. Hallituksen jäsenen toimikausi on yksi vuosi.

Pankin toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä hallituksen kokouksissa ja käyttää siellä puhevaltaa.

Hallitus kokoontui vuonna 2024 yhteensä 13 kertaa ja piti lisäksi kaksi sähköpostikokousta.

Puheenjohtaja

Holkko Erkki	s. 1960	agrologi (AMK), mv hallitukseen 1.4.2008 OP Koti Järvisetu – Suomenselkä Oy LKV:n hallituksen jäsen	Alavus
--------------	---------	---	--------

Varapuheenjohtaja

Korkonen Jaakko	s. 1966	insinööri (ylempi AMK), lehtori hallitukseen 1.11.2022 OP Osuuskunnan hallintoneuvoston jäsen 2015-2021	Seinäjoki
-----------------	---------	---	-----------

Jäsenet

Helander Jari	s. 1970	FM, rehtori hallitukseen 8.12.2012	Alavus
---------------	---------	---------------------------------------	--------

Jänikselä Hannele	s. 1975	terveydenhoitaja (AMK), palveluvastaava hallitukseen 26.11.2020	Alavus
-------------------	---------	--	--------

Koliini Juha	s. 1977	rikosylikonstaapeli hallitukseen 1.11.2022	Seinäjoki
--------------	---------	---	-----------

Kujala Päivi	s. 1965	MMT, vanhempi maatalousekonomisti hallitukseen 29.9.2022 OP Osuuskunnan hallintoneuvoston jäsen 2020-	Alavus
--------------	---------	---	--------

Jukka Pajunen,	s. 1965	agrologi, johtaja hallitukseen 1.11.2022	Seinäjoki
----------------	---------	---	-----------

Toimitusjohtaja

Pankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava pankin päivittäistä hallintoa lakien ja hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten sekä keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti. Toimiin, jotka pankin toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen ovat epätavallisia tai laajakantoisia, toimitusjohtaja saa ryhtyä vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta pankin

toiminnalle olennaista haittaa. Lisäksi toimitusjohtaja huolehtii, että pankin kirjanpito on lain mukainen ja että pankin varainhoito on järjestetty luotettavalla tavalla.

Pankin toimitusjohtajana on toiminut 1.11.2022 alkaen MMM agronomi Juha Mäki (1966).

Tilintarkastaja

Tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Riitta Ulvinen.

Sisäinen tarkastus

OP Osuuskunnan Sisäinen tarkastus vastaa sisäisestä tarkastuksesta kaikissa OP Ryhmän yhteisöissä. Sisäisen tarkastuksen tarkoituksena on parantaa ja suojata OP Ryhmän arvoa tuottamalla johdolle riippumatonta, riskiperusteista ja objektiivista arviointia, varmennusta ja konsultointia.

Sisäinen tarkastus noudattaa toiminnassaan Sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteita ja IIA:n (Institute of Internal Auditors) vahvistamia kansainvälisiä sisäisen tarkastuksen ammattistandardeja (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing).

Sisäistä tarkastusta on suoritettu OP Ryhmän keskusyhteisön toimintoihin sekä osuuspankkeihin kohdistuvana tarkastuksena. Tarkastukset on priorisoitu ja kohdennettu perustuen Sisäisen tarkastuksen suorittamaan riskiarviointiin ja Sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelmaan sekä huomioiden OP Ryhmän strategiset tavoitteet, sääntely- ja viranomaisvaatimukset sekä Sisäisen tarkastuksen painopistealueet. Tarkastuksissa on arvioitu esimerkiksi sääntelyn ja muiden vaatimusten noudattamista, strategisten ja operatiivisten tavoitteiden toteuttamista, governance-, riskienhallinta- ja kontrollimenettelyjen tehokkuutta ja vaikuttavuutta sekä sisäisen valvonnan laatua. Tarkastuksissa on annettu tarvittaessa suosituksia riskien vähentämiseksi ja toiminnan kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus on seurannut suositusten toteuttamista systemaattisesti. Sisäinen tarkastus on raportoinut suoritettujen tarkastusten tulokset sekä suositusten toteuttamisen tilanteen OP Ryhmän ylimmälle ja toimivalle johdolle mukaan lukien tarkastettujen osuuspankkien toimitusjohtajat ja hallitukset.

Tulevaisuuden näkymät

Korkojen lasku ja reaalityulojen kasvu tukevat Suomen talouden vahvistumista vuoden 2025 aikana. Elpyminen on toistaiseksi yhä haurasta, ja vientimarkkinoiden kehitykseen liittyy epävarmuutta.

Hallituksen ehdotus ylijäämän käyttämisestä

Osuuspankin voitonjakokelpoiset varat (jakokelpoinen ylijäämä) 31.12.2024 olivat 65 473 874,53 euroa, josta tilikauden voitto (ylijäämä) oli 6 654 926,35 euroa.

Tilikauden voitto (taseen osoittama ylijäämä) ehdotetaan käytettäväksi siten, että Tuotto-osuudelle maksetaan korkoa 5,50 prosenttia, eli yhteensä 982.278,71 euroa. Tilikauden voitosta (ylijäämästä) jää 5 672 647,64 euroa edellisten tilikausien voittovarojen tilille.

Osuuspankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksukyky on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan pankin maksukykyä.

SYDÄNMAAN OSUUSPANKKI

OSUUSPANKIN TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Korkotuotot	18 942 137,65	16 332 213,71
Korkokulut	-6 704 655,52	-4 826 966,48
KORKOKATE	12 237 482,13	11 505 247,23
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	2 061 981,00	2 039 070,10
Muista yrityksistä	2 061 981,00	2 039 070,10
Palkkiotuotot	884 579,42	1 253 348,66
Palkkiokulut	-206 232,40	-219 450,00
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot	-36,73	-1,88
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	9 257,36	-5 349,79
Liiketoiminnan muut tuotot	215 589,26	227 623,77
Henkilöstö- ja hallintokulut	-4 672 328,68	-4 113 157,41
Henkilöstökulut	-1 586 524,32	-1 558 987,66
Palkat ja palkkiot	-1 345 961,20	-1 325 060,68
Henkilösivukulut	-240 563,12	-233 926,98
Eläkekulut	-212 930,13	-200 770,22
Muut henkilösivukulut	-27 632,99	-33 156,76
Muut hallintokulut	-3 085 804,36	-2 554 169,75
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista	-160 190,83	-166 265,95
Liiketoiminnan muut kulut	-1 167 676,95	-1 147 144,88
Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot	63 889,09	-3 020 030,40
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	9 266 312,67	6 353 889,45
Tilinpäätössiirrot	-1 462 783,68	3 194 248,31
Tuloverot	-1 148 602,64	-1 502 295,98
Tilikauden verot	-1 389 799,59	-1 484 416,51
Aikaisempien tilikausien verot	0,00	-45 504,69
Laskennallinen vero	241 196,95	27 625,22
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO (TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN	6 654 926,35	8 045 841,78
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	6 654 926,35	8 045 841,78

SYDÄNMAAN OSUUSPANKKI

OSUUSPANKIN TASE	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA		
Käteiset varat	450 654,91	674 899,17
Saamiset luottolaitoksilta	108 544 454,61	106 303 550,11
Vaadittaessa maksettavat	22 821 677,00	18 934 071,17
Muut	85 722 777,61	87 369 478,94
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	297 942 980,93	300 821 686,73
Muut	297 942 980,93	300 821 686,73
Osakkeet ja osuudet	53 934 800,00	45 821 800,00
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	153 574,71	153 574,71
Johdannaissopimukset	3 902 900,37	4 389 910,81
Aineelliset hyödykkeet	2 857 792,96	2 998 449,96
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	437 267,14	437 267,14
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	2 292 780,96	2 423 378,96
Muut aineelliset hyödykkeet	127 744,86	137 803,86
Muut varat	221 719,06	197 545,15
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	131 151,09	1 295 689,46
Laskennalliset verosaamiset	461 881,93	317 197,24
VASTAAVAA YHTEENSÄ	468 601 910,57	462 974 303,34
VASTATTAVAA		
VIERAS PÄÄOMA		
Velat luottolaitoksille	28 674 658,43	33 820 094,56
Luottolaitoksille	28 674 658,43	33 820 094,56
Vaadittaessa maksettavat	2 606,16	9 349,68
Muut	28 672 052,27	33 810 744,88
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	338 581 854,93	332 391 541,80
Talletukset	334 673 029,07	329 538 253,96
Vaadittaessa maksettavat	319 801 687,72	318 237 576,44
Muut	14 871 341,35	11 300 677,52
Muut velat	3 908 825,86	2 853 287,84
Muut	3 908 825,86	2 853 287,84
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	1 406 395,30	1 717 456,03
Muut velat	1 327 898,17	2 037 482,59
Muut velat	1 306 769,42	1 931 969,85
Pakolliset varaukset	21 128,75	105 512,74
Siirtovelat ja saadut ennakot	1 839 332,05	3 341 461,92
Laskennalliset verovelat	6 390,39	6 390,39
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	371 836 529,27	373 314 427,29
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	9 026 889,30	7 564 105,62
Poistoero	95 608,00	143 994,00
Verotusperusteiset varaukset	8 931 281,30	7 420 111,62
OMA PÄÄOMA		
Osuuspääoma	18 951 500,00	19 520 600,00
Jäsenosuudet	1 093 300,00	1 085 300,00
Tuotto-osuudet	17 858 200,00	18 435 300,00
Muut sidotut rahastot	2 693 197,01	2 307 147,83
Vararahasto	3 310 757,47	3 310 757,47
Käyvän arvon rahasto	-617 560,46	-1 003 609,64
Vapaat rahastot	15 547 639,37	15 547 639,37
Muut rahastot	15 547 639,37	15 547 639,37
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	43 891 229,27	36 674 541,45
Tilikauden voitto (tappio)	6 654 926,35	8 045 841,78
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	87 738 492,00	82 095 770,43
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	468 601 910,57	462 974 303,34
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET		
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	2 593 497,41	3 090 469,24
Takaukset ja pantit	2 593 497,41	3 090 469,24
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	17 218 397,02	16 896 949,66
Muut	17 218 397,02	16 896 949,66
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET YHTEENSÄ	19 811 894,43	19 987 418,90

OP Sydänmaa Rahoituslaskelma

€	2024	2023
Liiketoiminnan rahavirta		
Kauden tulos	6 654 926,35	8 045 841,78
Oikaisut kauden tulokseen	618 028,76	-593 145,05
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-717 197,13	15 925 847,81
Saamiset luottolaitoksilta	1 039 923,62	11 584 761,12
Johdannaissopimukset	1 337 751,21	-1 126 804,19
Saamiset asiakkailta	4 995 388,98	5 331 766,71
Sijoitusomaisuus	-8 113 000,00	112 882,34
Muut varat	22 739,06	23 241,83
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-1 104 577,86	-21 328 909,37
Velat luottolaitoksille	-5 145 292,80	-21 961 176,05
Johdannaissopimukset	-1 036 046,83	965 371,71
Velat asiakkaille	5 487 410,77	-193 281,86
Varaukset ja muut velat	-410 649,00	-139 823,17
Maksetut tuloverot	-2 432 011,76	-839 918,01
Saadut osingot	2 061 981,00	2 039 070,10
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	5 081 149,36	3 248 787,26
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-19 533,83	-23 470,95
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	0,00	0,00
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	0,00	0,00
B. Investointien rahavirta yhteensä	-19 533,83	-23 470,95
Rahoituksen rahavirrat		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus muutos	0,00	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat muutos	0,00	0,00
Osuus- ja osakepääoma, lisäykset	28 100,00	143 300,00
Osuus- ja osakepääoman vähennykset	-597 200,00	-334 600,00
Osingot ja osuuspääoman korot	-829 153,96	-819 382,64
Vuokrasopimusvelat	0,00	0,00
Muut oman pääoman erien lisäykset	0,00	0,00
Muut oman pääoman erien vähennykset	0,00	0,00
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä	-1 398 253,96	-1 010 682,64
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C)	3 663 361,57	2 214 633,67

Rahavarat tilikauden alussa	19 608 970,34	17 394 336,67
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,00	0,00
Rahavarat tilikauden lopussa	23 272 331,91	19 608 970,34
Saadut korot	19 557 400,42	13 782 662,01
Maksetut korot	-6 443 112,70	-2 123 749,18

Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut

Erät, joihin ei liity maksutapahtumaa ja muut oikaisut

Saamisten arvonalentumiset	-49 826,77	3 027 458,73
Rahoitusinstrumenttien arvon muutokset	-35 003,61	-38 174,48
Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutos	0,00	0,00
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	0,00	0,00
Suunnitelman mukaiset poistot	160 190,83	156 265,95
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	0,00	0,00
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	0,00	0,00
Tuloverot	1 148 602,64	1 502 295,98
Muut	-605 934,33	-5 240 991,23

Erät, jotka esitetään muualla kuin liiketoiminnan rahavirrassa

Myyntitulokset, investointien rahavirtaan kuuluva osuus	0,00	0,00
Osuuspääoman korot	0,00	0,00
Muut palautukset omistaja-asiakkaille	0,00	0,00
Oikaisut yhteensä	618 028,76	-593 145,05

Rahavarat

Käteiset varat	450 654,91	674 899,17
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	22 821 677,00	18 934 071,17
Yhteensä	23 272 331,91	19 608 970,34

Liiketoiminnan rahavirran taseen oikaisujen esittämistapaa siirtyvien korkojen osalta on muutettu. Vuoden 2023 vertailutiedot on oikaistu vastaamaan uutta esittämistapaa. Muutoksella ei ollut vaikutusta liiketoiminnan rahavirran määrään.

OSUUSPANKIN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

1.1 YLEISTÄ

Osuuspankki on jäsentensä omistama osuuskuntamuotoinen talletuspankki, joka harjoittaa toimialueellaan paikallista vähittäispankkitoimintaa.

Osuuspankki on osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunnan jäsenluottolaitos. OP Osuuskunta toimii koko OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

Seuraavassa esitetään tilinpäätöksessä sovelletut keskeiset laatimisperiaatteet. Niitä on noudatettu johdonmukaisesti kaikilla esitettävillä tilikausilla, ellei muuta mainita.

1.2 KESKINÄINEN VASTUU JA OP RYHMÄ

Pankki- ja vakuutustoimintaa harjoittava osuuspankkien yhteenliittymä (jäljempänä OP Ryhmä) on osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista sekä talletuspankkien yhteenliittymästä annetuissa laeissa määritelty taloudellinen kokonaisuus, jossa OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Osuuspankki yhdistellään OP Ryhmän tilinpäätökseen. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että OP Ryhmän tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö OP Osuuskunnan ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. OP Osuuskunnalla ja sen jäsenosuuspankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa, minkä vuoksi OP Ryhmälle on määritelty tekninen emoyhtiö. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitetuilla yhteisöillä yhdessä on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. OP Ryhmän osuuspääoma muodostuu osuuspankkien jäsenten sellaisista osuusmaksuista, joita pankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä lunastamasta.

Jäljennös OP Ryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta www.op.fi tai ryhmän toimitiloista käyntiosoitteesta Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki.

1.3 LAATIMISPERUSTA

Osuuspankin tilinpäätös laaditaan ja esitetään luottolaitostoiminnasta annetun lain, valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevan asetuksen, kirjanpitolaian ja Finanssivalvonnan rahoitussektorin kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevan määräys- ja ohjekokoelman mukaisesti. Osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunta antaa lisäksi ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi ja tilinpäätöksen laatimiseksi. Jäljempänä kuvatut tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ovat yhteneväiset kaikille OP Osuuskunnan jäsenosuuspankeille. Kuitenkaan jäsenosuuspankilla ei välttämättä ole kaikkia laatimisperiaateissa lueteltuja eriä.

1.4 RAHOITUSINSTRUMENTIT

1.4.1 Käyvän arvon määräytyminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan sekä ovat yhdenmukaisia rahoitusinstrumenttien hinnoittelussa käytettävien hyväksytyjen taloudellisten menetelmien kanssa.

Arvostusmenetelminä käytetään viimeaikaisten toteutuneiden markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää, sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen eri hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritelty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan.

1.4.2 Arvostusmenetelmät

1.4.2.1 Jaksotettu hankintameno

Jaksotettu hankintameno on se määrä, johon rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka on arvostettu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä, vähennettynä lyhennyksillä, lisätynä tai vähennettynä alkuperäisen määrän ja erääntyvän määrän välisen erotuksen kertyneillä, efektiivisen koron menetelmää käyttäen lasketuilla jaksotuksilla ja, kun on kyse rahoitusvaroista, oikaistuna tappiota koskevalla vähennyserällä.

Efektiivisen koron menetelmää käyttäen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan odotettavissa olevana voimassaoloaikana saatavaksi tai suoritettavaksi arvioidut maksut tulevat diskontatuiksi täsmälleen rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräisen kirjanpitoarvon tai rahoitusvelan jaksotetun hankintamenon suuruiseksi. Efektiivistä korkoa laskettaessa rahavirrat arvioidaan ottamalla huomioon rahoitusinstrumentin kaikki sopimusehdot ilman odotettavissa olevia luottotappioita ("ECL"). Laskelma sisältää kaikki sellaiset sopimusosapuolten välillä suoritettavat tai saatavat palkkiot ja korkopisteet, jotka ovat kiinteä osa efektiivistä korkoa, transaktiomenot sekä kaikki muut yli- tai alikurssit. Palkkioita, jotka ovat kiinteä osa rahoitusinstrumentin korkoa, ovat esim. lainan nostoon liittyvät toimisto- ja järjestelypalkkiot, ja ne jaksotetaan rahoitusinstrumentin odotettavissa olevalle juoksuajalle tai lyhyemmälle ajanjaksolle, jos se on asianmukaista. Palkkioita, jotka eivät ole kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään kirjanpitolain mukaisesti ja näitä ovat esim. lainan hoitoon liittyvät maksut.

Korkotuotot

Korkotuotot on laskettu soveltamalla efektiivistä korkoa rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräiseen kirjanpitoarvoon, paitsi silloin, kun kyseessä ovat rahoitusvarat, jotka eivät ole ostettuja tai alun perin myönnettyjä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja, mutta joista on myöhemmin tullut luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja koska ne ovat erääntyneet yli 90 päivää (ovat vaiheessa 3). Tällöin näiden rahoitusvarojen korkojen suoriteperusteinen tuloutus loppuu ja muuttuu maksuperusteiseksi.

1.4.2.2 Alkuperäinen kirjaaminen ja arvostaminen

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä arvostetaan rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot. Välittömästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen rahoitusvarasta kirjataan odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä, jos rahoitusvara arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta. Tämä aiheuttaa tuloslaskelmaan kirjanpidollisen tappion äskettäin myönnytyistä tai äskettäin ostetuista rahoitusvaroista.

1.4.3 Rahoitusvarojen luokittelu ja myöhempi arvostaminen

Osuuspankki luokittelee rahoitusvarat seuraaviin ryhmiin:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat
- Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat
- Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat.

1.4.3.1 Luotot ja saamistodistukset

Luottojen ja saamistodistusten luokittelu ja myöhempi arvostaminen riippuvat seuraavista tekijöistä:

- a) Osuuspankin liiketoimintamallista rahoitusvarojen hallinnoinnissa
- b) rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvista rahavirtaominaisuuksista.

Näiden tekijöiden perusteella Osuuspankki luokittelee luotot ja saamistodistukset kolmeen seuraavaan arvostusryhmään:

- 1) Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavia rahoitusvaroja pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi, ja jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua. Erän kirjanpitoarvo sisältää odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserän ja korkotuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmällä korkotuottoihin.
- 2) Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavia rahoitusvaroja pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja ja myymällä rahoitusvaroja. Lisäksi sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua. Muutokset käyvässä arvossa kirjataan käyvän arvon rahastoon. Arvon alentumisvoitot tai -tappiot sekä valuuttakurssivoitot tai -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Kun rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta, siirretään käyvän arvon rahastoon kertynyt voitto tai tappio luokittelun muutoksesta johtuvana oikaisuna omasta pääomasta tulosvaikutteiseksi eräksi käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuottoihin. Efektiivisen koron menetelmää käyttäen laskettu korko kirjataan korkotuottoihin.
- 3) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavia rahoitusvaroja pidetään kaupankäyntitarkoituksessa tai kun rahoitusvara ei täytä jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien kriteereitä. Voitot ja tappiot kirjataan arvopaperikaupan nettotuottoihin. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusinstrumenteista johtuvat korkotuotot ja -kulut kirjataan arvopaperikaupan nettotuottoihin.

Liiketoimintamalli

Liiketoimintamallilla tarkoitetaan sitä, miten Osuuspankki hallinnoi rahoitusvarojensa rahavirtojen kerryttämiseksi. Osuuspankissa liiketoimintamallin ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat pelkästään sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä vai sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä sekä rahavirroista, jotka saadaan myymällä rahoitusvara, vai onko kyseessä kaupankäynti. Kaupankäyntiliiketoimintamalliin kuuluvat rahoitusvarat arvostetaan tulosvaikutteisesti. Liiketoimintamallia arvioidessaan Osuuspankki ottaa huomioon tulevat toimenpiteet liiketoimintamallin tavoitteen saavuttamiseksi. Arviointiin kuuluu aikaisempi kokemus rahavirtojen keräämisestä, kuinka liiketoimintamallin ja

sen mukaisesti hallussa pidettävien rahoitusvarojen tuloksellisuutta arvioidaan ja kuinka siitä raportoidaan yhteisön johtoon kuuluville avainhenkilöille, kuinka riskejä hallitaan ja kuinka liiketoiminnan johtajia palkitaan. Esimerkiksi Osuuspankin myöntämiä asuntoluottoja pidetään hallussa sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi.

Liiketoimintamallin muutos

Jos rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudatettua liiketoimintamallia muutetaan, voidaan rahoitusvaroja joutua uudelleenluokittelemaan. Liiketoimintamallin muutoksia odotetaan tapahtuvan harvoin sisäisten tai ulkoisten muutosten seurauksena, ja niiden täytyy olla osuuspankin toiminnan kannalta merkittäviä. Liiketoimintamallin muutoksista päättää osuuspankin hallitus. Liiketoimintamalli muuttuu silloin, kun osuuspankki hankkii tai luovuttaa jonkin liiketoiminta-alueen tai lopettaa sen toiminnan. Liiketoimintamallin muutos dokumentoidaan asianmukaisesti osuuspankin toimesta, ja se käsitellään Taloudessa ja Riskienhallinnassa sen kirjanpitovaikutusten selvittämiseksi (ml. vaikutukset tappiota koskevaan vähennyserään). Yhteisön liiketoimintamallin tavoitteen muutos täytyy toteuttaa ennen luokittelun muutospäivää.

Luokittelun muutosta sovelletaan prospektiivisesti luokittelun muutospäivästä eteenpäin. Luokittelun muutospäivä on seuraavan raportointikauden ensimmäinen päivä, jota ennen päätös luokittelun muutoksesta on tehty. Aikaisempia raportointikausia ei oikaista takautuvasti. Osuuspankissa ei ole ollut liiketoimintamallin muutoksia vuosina 2023–2024.

Rahavirtaominaisuudet

Silloin kun Osuuspankin liiketoimintamalli on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat, Osuuspankki arvioi, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yhdenmukaisia perustyyppisen lainanantojärjestelyn kanssa. Perustyyppisessä lainanhoitojärjestelyssä sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua ("SPPI"), jossa koron merkittävimmät osatekijät ovat korvaus rahan aika-arvosta, luottoriskistä, lainanantoon liittyvistä riskeistä ja voittomarginaalista. Valtaosa Osuuspankin rahoitusvaroista on perustyyppisiä lainanantojärjestelyjä, tällaisia ovat mm. lainasopimuksiin liitetyt korkokatot tai korkoputket, jotka huomioidaan osana lainan kokonaisrahavirtoja.

Osuuspankin kaikki henkilöasiakkaille myönnetyt luotot ja osa yritysasiakkaiden luotoista sisältävät mahdollisuuden ennaikaiseen takaisinmaksuun. Ehdot ovat kuitenkin yhdenmukaisia perustyyppisen lainanantojärjestelyn kanssa, koska ennen eräpäivää maksettava määrä vastaa sopimuksen mukaista nimellismäärää ja kertynyttä (mutta maksamatonta) sopimuksen mukaista korkoa, joka voi sisältää lisäkorvauksen sopimuksen ennaikaisesta päättämisestä.

Osuuspankki myöntää yritysasiakkailleen kestävän rahoituksen luottoja, joissa on sovittu yrityskohtaisten kestävyystavoitteiden saavuttamisesta (esim. kasvihuonepäästöjen vähentämisestä), jotka vaikuttavat luoton marginaalin tasoon. Osuuspankki on arvioinut, että tällaisten sopimusten rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Saamistodistusten rahavirtaominaisuudet testataan SPPI-työkalulla, jonka antaman palautteen pohjalta joko hyväksytään tai hylätään SPPI testi. Menetelmä tunnistaa sopimusehdoista useita eri elementtejä, jotka vaikuttavat siihen täytyykö SPPI-määrittäminen.

Silloin kun sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat alttiina esim. osakkeiden hintojen tai lainanottajan taloudellisen tuloksen muutoksille, ei kyseessä ole perustyyppinen lainanantojärjestely, ja tällaiset rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Tyypillisesti tällaisia ovat erilaiset rahastosijoitukset, jotka eivät täytä oman pääoman määritelmää IAS 32:n mukaisesti liikkeeseenlaskijan tilin päätöksessä.

Rahoitusvaroihin sisältyviä kytkettyjä johdannaisia ei eroteta pääsopimuksesta vaan ne huomioidaan sopimukseen perustuvien rahavirtojen kokonaisarviointissa.

1.4.3.2 Oman pääoman ehtoiset instrumentit

Oman pääoman ehtoiset instrumentit ovat instrumentteja, jotka osoittavat oikeutta osuuteen yhtiön varoista sen kaikkien velkojen vähentämisen jälkeen. Tyypillisesti tällaisia ovat osakesijoitukset.

Oman pääoman ehtoiset instrumentit arvostetaan myöhemmin käypään arvoon tulosvaikutteisesti, paitsi silloin kun Osuuspankki on tehnyt alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattoman valinnan, jonka mukaan tietyt kaupankäyntiliiketoimintaan kuulumattomat sijoitukset oman pääoman ehtoisiin instrumentteihin, jotka muutoin arvostettaisiin käypään arvoon tulosvaikutteisesti, käsitellään siten, että käyvän arvon myöhemmät muutokset esitetään käyvän arvon rahastossa. Tällaisia sijoituksia ovat osuuspankin strategiset sijoitukset osuuspankkien keskusyhteisö OP Osuuskunnan osuuspääomaan (lisäosuudet ja jäsenosuudet), joiden nimellisarvo vastaa käypää arvoa. Näiden sijoituksista ei muodostu myyntivoittoja tai tappioita. Osuuspääoman korot kirjataan tuottoihin oman pääoman ehtoista sijoituksista. Maksettavan koron määrä vahvistetaan vuosittain OP Osuuskunnan Osuuskuntakokouksessa. Osingot kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä oman pääoman ehtoista sijoituksista kirjataan myös tuloslaskelman erään tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista.

1.4.3.3 Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttaminen

Maksusuunnitelman muutoksia tehdään normaaliin asiakassuhteen hoitoon kuuluvana toimenpiteenä, mutta myös tilanteissa, joissa asiakkaan maksukyky on heikentynyt. Heikentyneen maksukyvyn takia annettu myönnytys merkitään lainanhoitajoustopiikiksi, joka on tyypillisesti esimerkiksi lyhennysvapaa rajoitetuksi ajaksi. Yleensä näissä tilanteissa lainan sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen tai niihin tehdään muutoin muutoksia, eivätkä ne johda kyseisen lainan taseesta pois kirjaamiseen. Tällöin lasketaan lainan bruttokirjanpitoarvo uudelleen ja kirjataan tehdystä muutoksesta aiheutuva voitto tai tappio tuloslaskelmaan korkokatteeseen. Lisäksi lainan luokittelu lainanhoitajoustopiikiksi siirtää lainan vähintään arvonalentumisvaiheeseen 2 ja koko voimassaoloajalta laskettavan odotettavissa olevan luottotappion piiriin vähintään kahdeksi vuodeksi tai kunnes asiakkaan maksukyky on tervehtynyt.

Lainanhoitajoustopiikin tervehtymisen edellytyksenä on myös, että vähintään kahden vuoden koeajan jälkeen:

- Vähintään puolet saamisen koeajasta asiakas on suorittanut säännöllisiä ja oikea-aikaisia maksuja ja tämän myötä on maksettu huomattava kokonaismäärä pääomasta tai korosta.
- Yksikään asiakkaan vastuista ei ole ollut erääntyneenä yli 30 päivää edellisen kolmen kuukauden aikana.

Maksusuunnitelmien muutosten kehitystä raportoidaan säännöllisesti johdolle asiakkaiden maksukykyä kuvaavana mittarina.

Jos lainaehtoihin tehtävät muutokset ovat merkittäviä tai laina muutoin neuvotellaan uudelleen, Osuuspankki kirjaa alkuperäisen lainan pois taseesta ja kirjaa samalla taseeseen muutetun uuden lainan. Tällöin muutoksen tekemisaikajankohta on lainan alkuperäinen kirjaamisaikajankohta, kun muutettuun lainaan sovelletaan arvon alentumista koskevia vaatimuksia. Tyypillisesti tämä tarkoittaa, että tappiota koskevan vähennyserän määrä vastaa 12 kuukaudelta odotettavissa olevia luottotappioita. Osuuspankki luokittelee muutoksen syyt ja vakavuusasteet sisäisellä luokituksella, jolla seurataan, onko taseesta pois kirjaamiseen yhteydessä ollut näyttöä siitä, että muutettu laina on alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä luottoriskin johdosta arvoltaan alentunut. Tällöin se kirjataan alun perin myönnettynä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneena rahoitusvaroihin kuuluvana eränä. Tämä voisi tapahtua esimerkiksi tilanteessa, jossa ongelmalliseen omaisuuserään on tehty huomattava muutos.

Muutoin rahoitusvaroihin kuuluvat erät kirjataan pois taseesta silloin, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaavat olemasta voimassa tai kun Osuuspankki siirtää rahoitusvaroihin kuuluvan erän toiselle osapuolelle ja siirto täyttää taseesta pois kirjaamisen edellytykset.

1.4.4 Arvon alentuminen

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan kaikista jaksotettuun hankintamenuun arvostettavista ja käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavista tase-eristä (muut kuin oman pääoman ehtoiset instrumentit) sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista ja takauksisopimuksista. Odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan jokaisena raportointipäivänä ja ne kuvastavat:

1. vinoutumatonta ja todennäköisyyksillä painotettua rahamäärää, joka määritetään arvioimalla mahdollisten tulevien vaihtelualue;
2. rahan aika-arvoa ja
3. järkevää ja perusteltavissa olevaa informaatiota, joka on raportointipäivänä saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja ja joka koskee toteutuneita tapahtumia, vallitsevia olosuhteita ja ennusteita tulevista taloudellisista olosuhteista.

1.4.4.1 Sopimusten luokittelu kolmeen arvonalentumisvaiheeseen

Sopimukset luokitellaan kolmeen eri vaiheeseen. Eri vaiheet kuvastavat luoton laadun heikkenemistä alkuperäisen kirjaamisen jälkeen.

- Vaihe 1: sopimukset, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi alkuperäisestä ja joille lasketaan 12 kuukauden ECL.
- Vaihe 2: sopimukset, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisestä ja joille lasketaan koko voimassaoloajan ECL.
- Vaihe 3: Järjestämättömät sopimukset, joille lasketaan myös koko voimassaoloajan ECL.

Maksukyvyttömyyden (default) määritelmä

Osuuspankissa sovelletaan IFRS 9 -standardin mukaisessa laskennassa samaa maksukyvyttömyyden määritelmää kuin sisäisissä luottoriskimalleissa. Maksukyvyttömyyttä arvioidaan Osuuspankin sisäisellä maksukäyttämiseen perustuvalla luokittelujärjestelmällä. Henkilöasiakkaissa maksukyvyttömyyden määritelmää sovelletaan sopimuskohtaisesti, kun taas yritysasiakkaissa tarkastellaan asiakaskokonaisuutta. Asiakas luokitellaan maksukyvyttömäksi, kun asiakkaan takaisinmaksua pidetään epätodennäköisenä, esimerkiksi kun asiakkaalla on julkinen maksuhäiriö tai sille on myönnetty lainanhoitojousto, jossa lainan nykyarvo pienenee enemmän kuin 1 prosenttia. Maksukyvyttömyys laajenee henkilöasiakkaissa maksukyvyttömän velallisen kaikkiin luottovelvoitteisiin, kun merkittävä osa (20 prosenttia) henkilöasiakkaan vastuista on maksukyvyttömiä. Lisäksi sopimus on maksukyvytön viimeistään silloin, kun rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä maksu on viivästynyt yli 90 päivää.

Asiakkaan maksukyvyttömyys päättyy, kun se ei enää täytä maksukyvyttömyyden määritelmää ja sen jälkeinen 6–12 kuukauden koeaika on päättynyt.

Maksukyvyttömyyden määritelmä perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen EU N:o 575/2013 (CRR) artiklaan 178 sekä Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) ohjeistukseen maksukyvyttömyyden määritelmän soveltamisesta EBA/GL/2016/07 ja EBA/RTS/2016/06).

Järjestämättömän (non-performing) vastuun määritelmä

Järjestämättömän vastuun määritelmä sisältää aiemmin käytetyn maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisten vastuiden lisäksi järjestämättömien lainanhoitojoustollisten saamisten koeajat, ennen kuin ne voidaan luokitella terveiksi (performing). Järjestämätön vastuu määritellään Vakavaraisuusasetuksen (EU) N:o 575/2013 47a artiklan mukaisesti. Osuuspankki käyttää järjestämätöntä vastuuta arvonalentumisvaiheen 3 luokittelun kriteerinä.

Lisäksi sopimukset, jotka on alun perin myönnetty arvoltaan alentuneina, ovat aina koko voimassaoloajan odotetun tappion laskennan piirissä (POCI).

Luottoriskin merkittävä lisääntyminen

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan sopimuskohtaisesti joko 12 kuukaudelle tai koko voimassaoloajalle riippuen siitä, onko instrumentin luottoriski lisääntynyt raportointipäivänä merkittävästi alkuperäisestä. Luottoriskin merkittävää lisääntymistä arvioidaan sopimuskohtaisesti sekä laadullisilla että määrällisillä kriteereillä. Kaikille sopimustyypeille laadulliset kriteerit luottoriskin merkittävästä lisääntymisestä ja siten siirrolle arvonalentumisvaiheeseen 2 ovat lainanhoitojoustot sekä ennakkovaroitusjärjestelmän tuottamaa tarkkailulistamerkintä.

Osuuspankki on sisällyttänyt suhteellisia ja absoluuttisia kynnsarvoja luottoriskin merkittävän luottoriskin määrällisen lisääntymisen määrittämiseen ottaen huomioon kaikki olennainen ja perusteltavissa oleva informaatio.

Asuntoluottojen ja vakuudellisten osuuspankkien kulutusluottojen IFRS 9 mallit uudistettiin vuonna 2024. Näiden sopimustyyppien määrällinen muutos arvioidaan kahdella kriteerillä, joista toisen täytyessä luottoriskin katsotaan lisääntyneen merkittävästi:

1) Absoluuttisessa kriteerissä lasketaan ensin absoluuttinen koko voimassaoloajan PD vähentämällä raportointihetken annualisoidusta PD:stä alkuperäinen annualisoitu PD. Sen jälkeen katsotaan ylittääkö se mallinnetun kynnysarvon.

2) Suhteellisessa kriteerissä ensin lasketaan ensin suhteellinen koko voimassaoloajan PD jakamalla raportointihetken annualisoitu PD alkuperäisellä annualisoidulla PD:llä. Sen jälkeen katsotaan ylittääkö se mallinnetun kynnysarvon.

Kaikkien muiden sopimustyyppien määrällinen muutos arvioidaan koko voimassaoloajan PD lukujen (PD-käyrä) suhteellisen muutoksen perusteella. Alkuperäinen koko voimassaoloajan PD-käyrä lasketaan luoton myöntöhetkellä huomioiden makroekonomiset tekijät. Seuraavaksi määritellään luonnollinen hyväksyttävä vaihteluväli sille, milloin luottoriskin ei katsota lisääntyneen merkittävästi lainan jäljellä olevan maturiteetin aikana. Hyväksyttävä vaihteluväli on mallinnettu erikseen henkilö- yritysasiakkaille. Tuloksena saadaan ns. kynnysarvokäyrä, johon kunakin raportointipäivänä verrataan sen hetkistä jäljellä olevaa koko voimassaoloajan PD-käyrää; jos kynnysarvo ylittyy, luottoriski on kasvanut merkittävästi ja luotosta kirjataan koko luoton juoksuajalle laskettu luottotappio. Tämän suhteellisen muutoksen rajan lisäksi edellytetään, että luottoluokassa on tapahtunut heikennys alkuperäisestä, jotta siirtyminen koko voimassaoloajan ECL- lasketaan ei tapahdu vain ajan kulumisen perusteella.

Edellä mainittujen kriteerien lisäksi rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä luottoriski on lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen kaikissa sopimustyypeissä (ns. backstop kriteetit) jos

- Annualisoidun PD:n kasvu on yli kolminkertaistunut alkuperäisestä.
- Annualisoidun PD:n pitää olla kuitenkin yli 0,3 prosenttia, joten tässä sovelletaan IFRS 9 -standardin sallimaa ns. alhaisen luottoriskin olettaa. Sopimukseen perustuvat maksut ovat viivästyneet yli 30 päivää

Osuuspankki seuraa säännöllisesti, miten tehokkaasti edellä mainitut kriteerit havaitsevat luottoriskin merkittävän lisääntymisen ennen kuin sopimukseen perustuvat maksut ovat erääntyneet yli 30 päivää, ja että sopimukset eivät yleensä siirry arvonalentumisvaiheesta 1 suoraan arvonalentumisvaiheeseen 3, ja tekee suhteellisen muutoksen laskutapaan tarvittavat kalibroinnit.

1.4.4.2 Laskentamenetelmät

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan pääosin järjestelmäperusteisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys/tappio-osuus -menetelmällä (PD/LGD-menetelmä) sopimuskohtaisesti kaikille henkilö- ja yritysasiakkaiden vastuille. Tämän lisäksi suurimmille tarkkailulistalla ja R-ratingmallin piirissä oleville yritys vastuille, joiden vastuut ovat lähtökohtaisesti päätyneet ECL-laskennan vaiheeseen 2 tai 3 käytetään asiantuntija-arvioon perustuvaa kassavirtaperusteista ECL laskentamenetelmää.

1.4.4.2.1 PD/LGD – menetelmä

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu portfoliokohtaisesti kehitetyille luottoriskimalleille:

- Asuntoluotot ja osuuspankkien vakuudelliset kulutusluotot
- Muut vähittäisvastuut
- Yritysasiakasvastuut

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan käyttäen mallinnettuja riskiparametreja ja kaavalla probability of default (PD) x loss given default (LGD) x exposure at default (EAD) kaikille portfolioille sopimuskohtaisesti, ja ne kuvastavat odotuksia tulevasta luottotappioista raportointipäivänä. PD ennustaa maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä yllä kuvatun maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisesti. LGD ennustaa tappio-osuutta maksukyvyttömyyshetkellä, ja siihen vaikuttaa mm. vakuuksien ja erilaisten takauksien määrä ja tyyppi. EAD ennustaa vastuun määrää maksukyvyttömyyshetkellä sisältäen taseessa olevan vastuun (pääoman ja kertyneen koron) sekä odotetun käytön taseen ulkopuolisista eristä maksukyvyttömyyshetkellä. Lisäksi ECL-laskenta huomioi odotukset enneaikaisesta takaisinmaksusta.

ECL-laskenta hyödyntää kolmea eri skenaariota; perus, vahva ja heikko. Riskiparametrit PD, LGD ja EAD lasketaan vuosikohtaisesti kussakin skenaariossa huomioiden mallinnusilmiöitä kuvaavat makrotaloudelliset tekijät ja ennusteet talouden tulevaisuuden näkymistä. Vuosittaiset ECL-luvut diskontataan raportointipäivään, ja eri skenaarioiden luvuista lasketaan todennäköisyyksillä painotettu ECL. Diskonttaustekijänä käytetään sopimuksen efektiivistä korkoa tai sen arviota. Sopimuksen jäljellä oleva maturiteetti on rajoitettu laskennassa maksimissaan 30 vuoteen.

Henkilöasiakkaista asuntoluotoille ja vakuudellisille osuuspankkien kulutusluotoille otettiin käyttöön uusi PD malli vuonna 2024. PD-malleihin vaikuttaa keskeisesti sopimuksen luottoluokka, luoton ikä (henkilöasiakkaat) sekä mallin alasegmentti, joka määräytyy yritysasiakkaille luokittelumallin perusteella ja henkilöasiakkaille tuotetyypin perusteella. Lisäksi PD-estimaatit ovat riippuvaisia makrotaloudellisista tekijöistä ja niiden ennusteista kussakin skenaariossa. Yritysvastuiden lifetime PD-mallissa makrotaloudellisina selittävinä tekijöinä käytetään BKT:n muutosta ja reaalikorkoa. Henkilöasiakkaiden lifetime PD-mallissa makrotaloudelliset tekijät on jaettu tarkemmin segmentteittäin ja esimerkiksi asuntoluotoissa käytetään BKT:n muutosta ja euribor 12 kk -korkoa, ja valmiusluotoissa BKT:n muutosta ja euribor 3 kk -reaalikorkoa.

Sopimuksen koko voimassaoloajan tappio-osuusmalli (lifetime LGD) koostuu kolmesta komponentista:

- 1) maksukyvyttömyystilan toipumistodennäköisyydestä,
- 2) vakuudellisesta palautusosuudesta ja
- 3) vakuudettomasta palautusosuudesta

Henkilöasiakasvastuilla maksukyvyttömyyden toipumistodennäköisyys on estimoitu tuoteluokkatasolla, kun taas yritysasiakasvastuiden osalta estimaatit ovat toimialakohtaisia. Henkilöasiakkaista asuntoluottojen, vakuudellisten osuuspankkien kulutusluottojen sekä luotollisten tilien ja jatkuvien luottojen portfolioille otettiin käyttöön uudet LGD estimaatit vuonna 2024. Terveille ja maksukyvyttömille vastuille on omat mallit. Vakuudellinen palautusosuus kuvaa kuinka paljon vakuuksista saatavat kassavirrat kattavat jäljellä olevasta vastuun määrästä. Vakuudellinen palautusosuus lasketaan vakuuksien markkina-arvon aliarvostuksen (ns. "haircut") avulla. Markkina-arvon aliarvostukset on estimoitu vertaamalla vakuuslajeittain vakuuksien realisointihintoja suhteessa vakuuksien käypiin arvoihin huomioiden lisäksi vakuuden haltuunotosta ja myymisestä aiheutuvat suorat kulut. Lopuksi markkina-arvon aliarvostusestimaatteihin on lisätty varovaisuusmarginaali vakuusdataan ja estimointiin liittyvien epävarmuuksien vuoksi. Vakuudeton palautusosuus kuvaa kassavirtoja, jotka on estimoitu tuoteluokkatasolla jäljellä olevalle vastuumäärälle, jota vakuudellinen palautusosuus ei kata.

Makrotaloudelliset tekijät ja niiden ennusteet vaikuttavat kaikkiin kolmeen komponenttiin. Asuntoluottojen ja vakuudellisten osuuspankkien kulutusluottojen mallin makrotaloudellisiksi tekijöiksi on valittu BKT:n sekä koko maan asuntohintaindeksin muutos

Sopimuksen koko voimassaoloajan vastuu maksukyvyttömyyshetkellä (lifetime EAD) perustuu tuotetyypistä riippuen sopimuksen mukaisiin kassavirtoihin, odotettuun käyttöasteeseen, ennenaikaisen takaisinmaksun todennäköisyyteen ja maturiteettimalliin.

Sopimuksen voimassaoloajan määrittäminen

Sopimuksen voimassaoloaika on velkakirjalainoilla sopimuksen mukainen maturiteetti, joka ottaa huomioon maksusuunnitelman mukaiset lainan lyhennykset. Ennenaikaisen takaisinmaksun mallia sovelletaan vakuudellisiin velkakirjalainoihin (pl. maksukyvyttömät) mutta se ei lyhennä sopimuksen maturiteettia vaan se huomioidaan osana sopimuksen EAD:tä.

Valmiusluotot ovat toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia ja niille on mallinnettu odotettu maturiteetti. Mallinnettu maturiteetti riippuu tuotetyypistä ja luottoluokasta ja se on keskimäärin noin 13 vuotta.

Luottolupauksille, pankkitakauksille ja valmiusluotoille huomioidaan vaiheessa 3 maksukyvyttömyyden jälkeiset lisänostot CCF-kertoimella.

Tulevaisuuteen suuntautuva informaatio

Laskentamalliin sisällytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa informaatiota ja makroekonomisia skenaarioita. OP Ryhmän ekonomistit päivittävät makroekonomiset skenaariot neljännesvuosittain, ja ne ovat samoja, joita muutoinkin käytetään OP Ryhmän taloudellisessa suunnittelussa. Makrotaloudelliset ennusteet kattavat 2–3 vuotta taloudellisten skenaarioiden perusrasta. Tämän jälkeen skenaario konvergoituu kohti talouden pitkän aikavälin tasapainoa. Pitkän aikavälin tasapainossa BKT ja osa muista muuttujista lasketaan tuotantofunktiomenetelmällä. Vaihtoehtoiset skenaariot perusuran ympärillä määritellään käyttämällä vektoriautoregressiivistä mallia, jossa muuttujien yhteistodennäköisyysjakaumasta ratkaistaan kunkin muuttujan urat halutuilla todennäköisyyksillä. Muuttujien todennäköisyysjakauma perustuu historiassa havaittuihin taloudellisiin sokkeihin ja muuttujien välisiin korrelaatioihin.

Vaihtoehtoisia skenaarioita määriteltäessä huomioidaan myös OP Ryhmän talousennusteen ennustevirheet. Käytettäviä skenaarioita on kolme: perus, vahva ja heikko. Käytetyt makroekonomiset tekijät ovat: BKT:n kasvu, työttömyysaste, investointien kasvu, inflaatio, ansiotason muutos, 12 kk Euribor -korke ja 3 kk Euribor –reaalikorke. Lisäksi asuntojen hintaindeksiä käytetään LGD-malleissa.

Makrotaloudelliset ennusteet ja ESG

Makrotaloudellisissa skenaarioissa huomioidaan ilmastonmuutoksesta, siihen liittyvästä talouden muutoksesta ja sopeutumisesta johtuvia vaikutuksia talouteen. Makroskenaarioiden laskennassa on tehty arvio talousvaikutuksista, jossa fossiilisen energian käyttöä vähennetään siten, että hiilineutraalisuus 2035 mennessä saavutetaan. Tässä skenaariossa Suomen BKT:n kasvuaste on keskimäärin 0,3 prosenttiyksikköä perusskenaariota hitaampaa usean vuoden ajan. Laskelma voi kuitenkin yliarvioida talouskasvun hidastumista, jos talouden sopeutumiskyky osoittautuu tavanomaista paremmaksi. Tämän vuoksi kielteinen vaikutus sisältyy heikompaan skenaarioon.

Ilmastonmuutoksen talousvaikutuksia koskevia arvioita tullaan tarkentamaan sitä mukaa, kun vaikutuksista kertyy uutta tutkimustietoa, jota voidaan soveltaa skenaariolaskelmiin niiden kattamalla ajanjaksolla.

1.4.4.2 Asiakaskohtainen asiantuntija-arvioon perustuva kassavirtaperusteinen ECL menetelmä

Asiantuntija ECL -testausmenetelmällä arvioitavien asiakkaiden kohdejoukkona on tarkkailulistalla R-ratingmallin piirissä olevat yritysastapuolet, joiden vastuut ovat lähtökohtaisesti päätyneet ECL-laskennan vaiheeseen 2 tai 3. Asiantuntija-arvio laaditaan rating- tai luottopäätöksen yhteydessä.

Laskennassa hyödynnettävä eteenpäin katsova informaatio on osa luottoanalyytikon laatimaa yrityksen luottokelpoisuusarviota ja ratingesitystä, jossa otetaan kantaa liiketoiminnan, markkinoiden, kilpailutilanteen sekä ennustetun kassavirran kehitykseen. Laskennassa otetaan huomioon myös makrotaloudellisten muuttujien vaikutusta kuvaavat skenaariot (vahva, perus ja heikko) ja niiden perusteella lasketaan asiakkaan painotettu odotettu luottotappio. Skenaarioiden määrittelyssä hyödynnetään PD/LGD mallissa käytettyjä skenaarioita.

Kun asiakaskohtaisessa asiantuntija-arvioon perustuvassa ECL laskennan piirissä oleva asiakas ei enää täytä maksukyvyttömän kriteereitä ja se on ratingprosessin yhteydessä tunnistettu ja luokiteltu "terveeksi" vastapuoleksi, se poistuu tämän menetelmän piiristä ja palautuu normaalin PD/LGD mallin mukaiseen odotetun luottotappion laskennan piiriin.

1.4.4.3 Saamistodistusten arvonalentuminen

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien saamistodistusten odotettu tappio kirjataan tulosvaikutteisesti ja vähentämään käyvän arvon rahastoa.

Osuuspankki käyttää saamistodistusten odotetun tappion laskennassa luottoluokitustietoihin pohjautuvaa mallia.

Mallissa haetaan ostoerille sekä hankintahetken että raportointihetken luottoluokitukset ja konvertoidaan ne PD-luvuiksi. Ensimmäisessä käytetään ulkoisten luottoluokitusten keskiarvoja, toisissa sisäistä luottoluokitusta mikäli ulkoisia luokituksia ei ole.

PD:t vastaavat historiallisia toteutuneita maksukyvyttömyksiä luottoluokitusluokittain kullekin luottoluokitusluokittain kullekin aikavälille luottoluokituksen antohetkestä. Historiadata, johon määritetty vastaavuus pohjautuu, on kattava ja pitkältä aikaväliltä. LGD:t vastaavat myös tutkittuja historiallisia toteumia sijoitus/vakuuslajeittain (senioriteetti, covered bond-status) eikä niitä erikseen arvioida liikkeesenlaskija -tai sijoituskohtaisesti, pois lukien maksukyvyttömät asiakkaat, joihin voidaan soveltaa myös asiantuntija-arviota. Koska ulkoiset luottoluokitukset mittaavat PD:n sijaan kokonaisluottoriskiä (ECL), vaikuttaa niiden tapauksessa LGD ainoastaan ECL:n jakautumiseen PD -ja LGD-komponenttien välillä.

1.4.4.3.1 Saamistodistusten luokittelu arvonalentumisvaiheisiin

Vaiheeseen 2 siirretään sellaiset sijoitukset, joiden yhden vuoden PD on kaksinkertaistunut siten että prosenttiyksiköissä muutos on vähintään 0,2 prosenttia, sijoitukseen on myönnetty lainanhoitojousto tai sen maksut ovat yli 30 päivää erääntyneet. Vaiheeseen 3 luokitellaan maksukyvyttömään liikkeeseenlaskijaan liittyvät sijoitukset, jos sen maksut ovat erääntyneet yli 90 päivää tai jos asiakas on ongelma-asiakas.

1.4.4.4 Taseen ulkopuolisten erien arvonalentuminen

Useisiin Osuuspankin tarjoamiin tuotteisiin kuuluu vakiona tai jossain elinkaaren vaiheessa nostovara, limiitti tai muu taseen ulkopuolinen luottositoumus. Esimerkiksi luotollisiin tileihin, sisältyy sekä laina että sitoutuminen nostamattomaan osuuteen. Lisäksi Osuuspankki on myyjäosapuolena erilaisissa takauksissa kuten rahoitustakauksissa sekä muissa kaupallisissa tai viranomaistakauksissa, joihin kaikkiin sovelletaan IFRS 9 -standardin arvonalentumisen sääntöjä. Luottositoumusten ja takaussopimusten osalta alkuperäisen kirjaamisen katsotaan arvonalentumista koskevia vaatimuksia sovellettaessa tapahtuneen päivänä, jona Osuuspankki tulee peruuttamattoman sitoumuksen osapuoli. Näin ollen odotetun tappion laskennassa huomioidaan vain Osuuspankkia sitovat erät.

Näille erille lasketaan odotettu tappio samoilla periaatteilla kuin luotoille. Samoin luottoriskin merkittävää lisääntymistä arvioidaan samoin perustein. Tällaisille tuotteille mallinnetaan EAD, joka ennustaa vastuiden määrää maksukyvyttömyshetkellä. Se sisältää sekä käyttöasteen että luottovasta-arvokertoimen. Lisäksi toistaiseksi voimassa oleville sopimuksille sovelletaan maturiteettimallia. Mallissa huomioidaan tilanteet, jossa Osuuspankilla on sopimukseen perustuva mahdollisuus vaatia takaisinmaksua ja peruuttaa nostamatonta osuutta koskeva sitoumus, mutta se ei rajoita altistumista luottotappioille sopimuksen mukaisena irtisanomisaikana.

1.4.4.5 Odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaaminen

Pääsääntöisesti odotettavissa olevia luottotappioita varten kirjataan tappiota koskeva vähennyserä lainan kirjanpitoarvon vähennykseksi erilliselle tilille. Kun on kyse luottositoumuksista ja takaussopimuksista, tappiota koskeva vähennyserä kirjataan varaukseksi. Niihin tuotteisiin, joihin sisältyy sekä lainasaaminen (ts. rahoitusvaroihin kuuluva erä) että sitoumus nostamattomaan osuuteen (ts. luottositoumus), eikä Osuuspankilla ole mahdollista yksilöidä nostamatonta osuutta koskevaan sitoumukseen liittyviä odotettavissa olevia luottotappioita erillään rahoitusvaroja koskevasta komponentista, luottositoumukseen liittyvät odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan yhdessä rahoitusvaroihin kuuluvan erän tappiota koskevan vähennyserän kanssa.

1.4.4.6 Johdon harkintaan perustuvat arvonalentumisen lisävaraukset ("management overlay")

Osuuspankki voi tehdä tilanteissa, joissa jokin ulkopuolinen tekijä muuttuu erittäin nopeasti (esimerkiksi maailmanlaajuisissa kriiseissä, kuten pandemia tai sota tai Euribor korkojen nousu) johdon arvioon perustuvan ECL-varauksen. Varaus on tilapäinen ja voimassa niin kauan, kunnes ECL-laskennassa käytettävät riskiparametrit on päivitetty kuvaamaan muuttunutta tilannetta. Osuuspankissa on käytössä tappiota koskevan vähennyserän määrään kohdistuvia ns. post-model management overlayä että riskiparametreihin esim. PD:hen sisältyviä mangement overlay kertoimia. Tehtyihin johdon harkintaan perustuviin arvonalentumisen lisävarauksiin sovelletaan tiukkoja seurantakriteerejä ja niistä raportoidaan ylimmälle johdolle neljännesvuosittain.

1.4.4.6.1 Muut odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytetyt arviot

Osuuspankki käyttää myös erilaisia arvioita ECL-laskennassa, joilla on vaikutusta ECL:n määrään mm:

- Vakuuden maantieteellisen sijainnin perusteella arvioitu vakuuden käypä arvo
- Sopimusten oikea ryhmittely eri segmentteihin siten, että niiden ECL lasketaan oikealla mallilla
- Malleissa käytetyt erilaiset oletukset ja asiantuntija-arviot
- Mallinnusaineiston ja dataan laatuun liittyvän malliriskin määrittäminen

- Oikeiden ECL- mallien valinta niin, että mallit kuvastavat sopimuskannan odotettavissa olevia luottotappioita mahdollisimman hyvin.
- ECL-mallien parametrien estimointimenetelmän valinta.
- Sopimuksen maturiteetin määrittäminen eräpäivättömille luotoille (valmiusluotot)

1.4.4.7 Lopullisen luottotappion kirjaaminen

Lopullisen luottotappion kirjaaminen on taseesta pois kirjaamiseen johtava tapahtuma. Silloin kun rahoitusvaroihin kuuluvaa erää ei voida kohtuudella odottaa saavan perityksi kokonaan tai osaksi, kirjataan lopullinen luottotappio pienentämään suoraan rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräistä kirjanpitoarvoa.

Laina kirjataan osittain pois taseesta silloin kun:

- laina on siirretty oikeudelliseen perintään, jolloin lainan pääoma kirjataan alas vakuuden arvoon saakka.
- velkajärjestelyn tai yrityssaneerauksen maksuohjelma on vahvistettu, eikä luotossa ole muita osallisia tai realisoitavaa omaisuutta.

Laina kirjataan kokonaan pois taseesta, kun vakuudet on realisoitu tai kun konkurssipesän loppukokous on pidetty tai kun pesähoitajalta on saatu ilmoitus, ettei jako-osuutta tule, velkajärjestely tai yrityssaneeraus on päätynyt tai kun perintä on lopetettu. Taseesta pois kirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan saamisten arvonalentumisten oikaisuksi.

1.4.5 Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta.

1.4.6 Rahoitusvelkojen luokittelu ja myöhempi arvostaminen

Rahoitusvelkoja ovat talletukset ja muut velat luottolaitoksille ja asiakkaille sekä liikkeeseen lasketut velkakirjat ja muut rahoitusvelat.

Rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä käyttäen lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaupankäyntivelkoihin luokitellaan myös veloitteet toimittaa vastapuolelle arvopapereita, jotka on myyty, mutta jotka eivät ole omistuksessa myyntihetkellä (lyhyeksi myynti).

Osuuspankki ei ole alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä nimenomaisesti luokitellut rahoitusvelkoja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi.

Rahoitusvelat (tai rahoitusvelan osa) poistetaan taseesta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa – toisin sanoen, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Jos Osuuspankki vaihtaa rahoitusvelkoja alkuperäisten lainanantajien kanssa ja jos niiden ehdot poikkeavat huomattavasti toisistaan, vaihtoa on käsiteltävä alkuperäisen rahoitusvelan kuoletuksena. Tällöin syntyneet menot tai palkkiot kirjataan osana kuolettamisesta johtuvaa voittoa tai tappiota. Jos vaihtoa tai muutosta ei käsitellä kirjanpidossa kuoletuksena, lasketaan muutetun rahoitusvelan jaksotettu hankintameno uudelleen diskonttaamalla muutetut sopimusperusteiset rahavirrat käyttämällä alkuperäistä efektiivistä korkokantaa. Rahoitusvelan jaksotetun hankintamenon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Syntyneillä menoilla tai palkkioilla oikaistaan velan kirjanpitoarvoa, ja ne kirjataan kuluiksi ehdoiltaan muuttuneen velan jäljellä olevana juoksuaikana. Osuuspankki ei ole tehnyt rahoitusvelkojen vaihtoja olemassa oleviin rahoitusvelkoihin.

Osuuspankki voi osallistua OP-Asuntoluottopankki Oyj:n väliluottomalliin, jossa osuuspankki saa rahoitusvelkoihin merkittävän väliluoton OP-Asuntoluottopankki Oyj:ltä, kun osuuspankin taseessa olevia asuntovakuudellisia luottoja merkitään OP-Asuntoluottopankki Oyj:n joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi.

1.4.7 Pitkäaikaissäätämissopimukset

Osuuspankit, jotka tarjoavat PS-palveluja, vastaanottavat asiakkaan suorittamat maksut tarkoitusta varten avatulle talletussuojan piiriin kuuluvalla säästämistilille. Jos säästövarat jätetään säästämistilille tai sijoitetaan osuuspankin tarjoamalle muulle talletustilille, merkitään säästövarat pankin taseessa talletusvelkoihin. Jos säästövarat sijoitetaan sopimuksen mukaisesti muihin sijoituskohteisiin, kirjataan sijoitetut varat pois säästämistililtä ja pankki kirjaa ne taseen ulkopuoliseen säästämissopimuskohtaiseen reskontraan.

Säästövarojen sijoittamisesta saadut korot, osingot ja muut tuotot sekä sijoituskohteiden ja niihin liittyvien oikeuksien luovutuksesta ja pääoman takaisinmaksusta kertyvät varat kirjataan taseessa olevalle säästämistilille, jollei varoja välittömästi sijoiteta uudelleen. Säästämissopimuksen mukaiset kulut ja palkkiot kirjataan tulosvaikutteisesti säästämistilillä veloittaen.

1.4.8 Johdannaissopimukset ja suojaustoimet

Osuuspankki voi tehdä johdannaissopimuksia suojaustarkoituksessa joko taloudellisina suojina tai kirjanpidollisen suojauslaskennan säännöin. Merkittävin markkinariski on korkotuloriski, joka aiheutuu luotonannon ja talletusvarainhankinnan toisistaan poikkeavista korkosidonnaisuuksista tai korontarkistusajankohdista. Tästä syntyvää korkoriskiä hallitaan OP Ryhmän keskuspankkisijoitus- ja rahoitustuotteilla, OP-Asuntoluotto pankin väliluoton korkosidonnaisuusvalinnoilla sekä ryhmän käytössä olevilla korkoriskin johdannaissuojausmalleilla. Osuuspankin rahoitustaseen korkoriskiä hallitaan korkoriskin valvontarajan ja pankin itselleen määrittämän korkoriskilimitin puitteissa. Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi sekä pankin riskiasema on kuvattu tarkemmin toimintakertomuksen Riskienhallinta kappaleessa.

Suojauksessa voidaan käyttää koronvaihtosopimuksia ja korko-optioita. Johdannaisten nimellisarvot ja käyvät arvot on esitetty liitteessä Johdannaissopimukset.

Osuuspankilla ei ole johdannaissopimuksia, joiden vastapuoli olisi osuuspankkien yhteenliittymän (eli OP Ryhmän) ulkopuolinen yhtiö. Sopimusvastapuolena on aina OP Yrityspankki Oyj. Jos OP Yrityspankki olisi maksukyvytön, niin silloin osuuspankkien yhteenliittymän muut yhtiöt takaisivat OP Yrityspankin vastuut.

Johdannaissopimukset kirjataan alun perin käypään arvoon ja sen jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon. Tästä syntyvän voiton tai tappion kirjaaminen riippuu siitä, onko johdannainen määritelty suojaustarkoitukseen ja minkä luonteista erää se suojaa.

Johdannaissopimuksista taseeseen merkityt positiiviset arvonmuutokset kirjataan taseen vastaavaa -puolen erään Johdannaissopimukset ja negatiiviset taseen vastattavaa -puolen erään Johdannaissopimukset. Koronvaihtosopimusten vaihdettavat korot jaksotetaan ajan kulumisen perusteella taseen vastaavaa ja vastattavaa -puolen erään johdannaissopimukset sekä vastaerät netto tuloslaskelman korkoihin.

1.4.8.1 Taloudelliset suojat

Taloudellisessa suojaamisessa suojataan tiettyä tase-erää, positiota tai kassavirtaa tulevaisuuden arvonmuutoksia vastaan sovellettavan riskienhallintastrategian mukaisesti. Koska suojauksen tehokkuutta ei ole tarkoituksenmukaista todentaa suojauslaskennan säännöillä, suojaustapaa kutsutaan muutoin suojaavaksi. Taloudellisessa suojauksessa johdannaissopimuksen käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan arvopaperikaupan nettotuottoihin.

1.4.8.2 Suojauslaskenta

Soveltamalla suojauslaskentaa korkoriskiä suojaaviin johdannaisiin eliminoidaan johdannaisista muutoin aiheutuvaa tulosvolatiliteettia.

Osuuspankissa on laadittu suojauslaskennassa käytettävät menetelmät ja sisäiset periaatteet, joiden mukaisesti rahoitusinstrumentti voidaan määritellä suojaavaksi. Suojausperiaatteiden mukaisesti Osuuspankissa voidaan suojautua korkoriskiltä soveltamalla käyvän arvon tai rahavirran suojausta. Käyvän arvon suojauksella suojaudutaan suojattavan kohteen käyvän arvon muutoksilta ja rahavirran suojauksella suojaudutaan tulevien rahavirtojen vaihtelulta. Osuuspankin suojausstrategian mukaisia toimenpiteitä toteutetaan ja ylläpidetään keskitetysti OP Ryhmässä. Suojaavien ja suojattavien instrumenttien välinen yhteys dokumentoidaan määrämuotoisesti suojauksen alussa. Dokumentaatio sisältää tiedot riskienhallinnan periaatteista, suojausstrategiasta ja menetelmistä, joilla suojauksen tehokkuus osoitetaan. Sopimuksia käsitellään suojauslaskennan sääntöjen mukaisesti kirjanpidossa, mikäli IAS 39:n edellyttämä suojausinstrumentin ja siihen liittyvän suojauskohteen välinen suojaussuhde täyttävät standardin kriteerit.

Suojauslaskenta tarkoittaa tehokkaaksi todennetun suojaussuhteen kirjanpidollista laskentakäytäntöä, jossa suojaavan instrumentin käyvän arvon muutokset kumoavat suojatun kohteen käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset kokonaan tai osittain.

Suojauslaskenta lopetetaan ei-takautuvasti, jos suojausinstrumentti erääntyy, myydään, sopimus puretaan tai toteutetaan tai suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen kriteereitä tai suojauksen määrittäminen perutaan. Tässä yhteydessä suojausinstrumentin korvaaminen tai jatkaminen toisella suojausinstrumentilla ei ole erääntymistä tai purkamista, jos tällainen korvaaminen tai jatkaminen on osa yhteisön dokumentoitua suojausstrategiaa.

Osuuspankeilla voi olla suojauslaskennan piirissä sekä rahoitusvaroja että rahoitusvelkoja, kuten lainat ja saamiset – ryhmään sisältyvä yksittäinen luotto tai luottokanta, käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattava saamistodistus sekä muiden rahoitusvelkojen yksilöity määräaikaistalletuserä tai liikkeeseen laskettu emissio.

Osuuspankki käyttää IFRS 9:n mukaista poikkeusta jatkaa IAS 39:n standardin soveltamista suojauslaskentaan sekä EU carve-out version soveltamista korkoriskin portfoliosuojakseen. Suojauksen tehokkuus osoitetaan suojauksen tehoketkellä ja suojausperiodin aikana vertailemalla suojaavan instrumentin ja suojattavan erän käyvä arvojen tai rahavirtojen muutoksia keskenään. Suojaus katsotaan tehokkaaksi, kun suojaavan instrumentin käyvän arvon tai rahavirtojen muutos eliminoi suojauksen kohteena olevan sopimuksen tai portfolion käyvän arvon tai rahavirtojen muutoksesta 80–125 prosenttia.

1.4.8.2.1 Käyvän arvon suojauslaskenta

Korkoriskin käyvän arvon suojaus kohdistuu pääsääntöisesti luottoportfolioihin. EU carve-out version mukaista käyvän arvon portfoliosuojausmallia sovelletaan osaan luottosopimuksiin liittyvien korkokattojen ja korkoputkien käyvän arvon korkoriskin suojaukseen. Käyvän arvon suojauslaskentaa sovelletaan myös suojattaessa osaa kiinteäkorkoisten avista-ehdoisten käyttö- ja säästötilien korkoriskiä. Molempia suojaussuhteita pienennetään tai kasvatetaan silloin kun se on korkotuloriskin hallinnan kannalta tarpeellista. Luottojen korkoriskin suojaussuhteiden osalta osuuspankki kantaa suojattuun erään liittyvän asiakaskäyttötymisen riskin, joka näkyy mahdollisena ennenaikaisena takaisinmaksuna. Tämä aiheuttaa kuitenkin vain harvoin tehottomuutta, sillä tätä riskiä hallitaan sopeuttamalla suojausastetta säännöllisesti osuuspankin korkotuloriskinhallinnan puitteissa.

Johdannaissopimusten, jotka ovat pääsääntöisesti optioita, on dokumentoitu lainan viitekoron käyvän arvon riskiä suojaaviksi ja jotka ovat suojauksena tehokkaita, käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan Suojauslaskennan nettotulokseen. Myös suojauksen kohteena olevat omaisuuserät arvostetaan suojauksen aikana suojatun riskin osalta käypään arvoon, ja suojatun riskin arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman Suojauslaskennan nettotulokseen ja nettotulokset molemmista eristä on eritelty omassa liitteessä. Suojattujen lainojen suojatun riskin arvotusoikaisu esitetään taseen erässä Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä.

Lopetettaessa suojauslaskenta, suojattavan rahoitusinstrumentin kirjanpitoarvoon tehty suojattavasta riskistä johtuva arvotusoikaisu on jaksotettava tulosvaikutteisesti rahoitusinstrumentin eräpäivään mennessä. Tämä koskee sellaista rahoitusinstrumenttia, johon sovelletaan efektiivisen koron menetelmää. Oikaisu jaksotetaan uudelleen laskettuun efektiiviseen korkoon perustuen tai portfoliosuojauksissa tasaariin perustuen. Kuitenkin jos suojauksen lopetuksen yhteydessä suojattu erä kirjataan pois taseesta, kirjataan myös kertynyt suojatun riskin arvotusoikaisu välittömästi tulokseen.

1.4.8.2.2 Rahavirran suojauslaskenta

Euribor –sidonnaisen luottokannan tulevien korkovirtojen korkomuutosta suojaavat koronvaihtosopimukset, jotka on dokumentoitu rahavirtaa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksessa tehokkaita, kuuluvat rahavirran suojauslaskennan piiriin.

Osuuspankki soveltaa rahavirran suojauslaskentaa suojatessaan euribor-sidonnaisen luottokannan korkovirtaa koronlaskulta tai pitkään jatkuvalta matalalta korkotasolta. Rahavirran suojauksessa osaa euribor-sidonnaisen luottokannan tulevaa korkovirtaa vaihdetaan koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon, siltä osin, kun on tarpeen Osuuspankin riskienhallintastrategian mukaisesti. Euribor-sidonnaista luottokantaa on aina enemmän kuin suojaavia johdannaisia ja näistä suojauksista tuleva tehottomuuden määrä on hyvin vähäinen.

Koronvaihtosopimuksista jaksotettavat siirtyvät korot kirjataan suoriteperusteisesti. Korkokertymät esitetään taseen Johdannaissopimukset varoissa tai veloissa. Molempien vastaerä kirjataan nettoina korkokatteen Korkotuotot johdannaissopimuksista –erään. Nettokorko on joko korkotuotto tai korkotuoton oikaisu.

Rahoitusjohdannaisena käytettävät koronvaihtosopimukset arvostetaan käypään arvoon sopimuskohtaisesti. Käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan suoraan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon laskennallisella verovelalla vähennettynä. Suojaussuhteesta aiheutuva mahdollinen tehottomuus voi aiheutua suojaavan instrumentin ja suojattavan erän rahavirtojen eriaikaisuudesta, ja se kirjataan tuloslaskelman Suojauslaskennan nettotulokseen. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan tulokseen sille tilikaudelle, jona suojauksen kohteena olevat rahavirrat toteutuvat.

Jos suojattujen rahavirtojen ei enää odoteta toteutuvan, suojausinstrumentista kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään luokittelun muutoksesta johtuvana oikaisuna omasta pääomasta tulosvaikutteiseksi. Peruutettujen suojauksen määritysten osalta, jos suojattujen rahavirtojen odotetaan edelleen toteutuvan, kertyneet käyvän arvon muutokset jäävät omaan pääomaan erilliseksi eräksi, kunnes suojatut rahavirrat vaikuttavat tuloslaskelmaan, jos rahavirtojen odotetaan vaikuttavan useaan raportointikauteen, jaksotetaan kertynyt määrä tasaeriin perustuen.

1.5 TILINPÄÄTÖSERIEN NETOTTAMINEN

Tuloslaskelmassa ilmoitetaan tuotto- ja kuluerät erikseen niitä toisistaan vähentämättä, jollei tuoton ja kulun yhdistäminen yhdeksi eräksi ole perusteltua oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Milloin osuuspankilla on saaminen siltä, jolle pankki itse on velkaa, esitetään saaminen ja velka taseessa erikseen, jollei pankilla ole lakisääteistä oikeutta kuittaamiseen ja jollei pankki aio käyttää oikeuttaan kuittaukseen.

1.6 ULKOMAAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaan rahan määräinen omaisuus, velat ja muut sitoumukset muutetaan Suomen rahaksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurseja. Ulkomaan rahan määräisten erien muuttamisesta Suomen rahaksi syntyvät kurssierot kirjataan tuloslaskelman erään Valuuttatoiminnan nettotuotot.

1.7 OSAKKEET JA OSUUDET OMISTUSYHTEYSYRITYKSISSÄ JA SAMAAKONKERNIIN KUULUVISSA YRITYKSISSÄ

Osakkeet ja osuudet sekä muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset omistusyhteisyhtiöihin sekä samaan konserniin kuuluviin yrityksiin merkitään hankintameno, tai jos erän arvon todetaan tilinpäätöspäivänä arvonalentumisen johdosta olevan alempi kuin hankintameno, arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintameno. Arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista.

1.8 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomaan omaisuuteen kuuluvien vastikkeellisesti hankittujen oikeuksien ja varojen hankintameno aktivoidaan ja poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Myös mahdollisesti aktivoidut muut pitkävaikutteiset menot poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan.

Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alun perin hankintameno. Jos aineettoman hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi alhaisempi kuin sen poistamaton hankintameno, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Kehittämismenot aktivoidaan, jos niiden odotetaan tuottavan tuloa useampana tilikautena. Aktivoidut kehittämismenot poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Mikäli vaikutusaikaa ei voida arvioida luotettavalla tavalla, kehittämismenot poistetaan enintään kymmenessä vuodessa. Tutkimusmenot kirjataan tilikaudella kuluksi.

Aineettomien hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista.

1.9 AINEELLISET HYÖDYKKEET

1.9.1 Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöjä omistetaan vuokratuottojen, omaisuuden arvonnousujen tai molempien hankkimiseksi. Sijoituskiinteistöiksi luetaan myös sellaiset kiinteistöyhteisöjen osakkeet, jotka oikeuttavat vuokrattavien tilojen hallintaan sekä maksamatta jääneen saamisen sijaan tulevat kiinteistöt. Jos suorassa omistuksessa olevasta kiinteistöstä osa vuokrataan ja oman käytön osuus on vähäinen (alle viisi prosenttia pinta-alasta), luokitellaan se sijoituskiinteistöksi. Jos osa tavallisen kiinteistöyhtiön omistamista tiloista on sijoituskäytössä ja oman käytön osuus on vähäinen (alle viisi prosenttia kiinteistöyhtiön omistamien tilojen pinta-alasta), luokitellaan osakkeet sijoituskiinteistöiksi.

Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintameno. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet sekä maa-, vesi- ja metsäalueet merkitään hankintameno. Kiinteistöihin voi kohdistua arvonorotuksia, joiden vastaerä on kirjattu arvonorotusrahastoon. Arvonorotuksista ei tehdä poistoja. Kiinteistöjen perusparannusmenot aktivoidaan ja kirjataan suunnitelman mukaisin poistoin kuluksi.

Mikäli sijoituskiinteistön todennäköinen luovutushinta on pysyvästi alempi kuin kirjanpitoarvo, kirjanpitoarvon ja todennäköisen luovutushinnan erotus poistetaan sinä tilikautena, jolloin arvonalennus todetaan.

Sijoituskiinteistöiksi luokiteltujen liike-, toimisto- ja teollisuustilojen käypä arvo määritellään pääasiassa suoraan pääomituksen perustuvalla tuottoarvomenetelmällä. Maa-, vesi- ja metsäalueiden sekä asuntojen käypä arvo arvioidaan pääasiassa kauppahintamenetelmällä. Arvonalennusten kirjaaminen perustuu niiden pysyvyyteen ja olennaisuuteen.

Sijoituskiinteistöjen tuotot, kulut, myyntivoitot ja -tappiot, suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Sijoituskiinteistöjen nettotuotot.

Sijoituskiinteistöksi rakennettavat uudet kiinteistöt (tai kiinteistöyhteisöosakkeet) kirjataan ennen valmistumista keskeneräiseksi käyttöomaisuushyödykkeeksi sijoituskiinteistöjen ryhmään ja otetaan huomioon sijoituskiinteistöjen käyvän arvon määrittelyssä jo ennen valmistumista.

1.9.2 Muut kiinteistöt

Muilla kiinteistöillä tarkoitetaan omassa käytössä olevia kiinteistöjä, jotka ovat pankin omassa käytössä konttori-, varasto- tai muina sellaisina tiloina taikka henkilökunnan asumis-, virkistys- tai muussa sellaisessa käytössä, sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet, jotka oikeuttavat tällaisten tilojen hallintaan. Omassa käytössä oleviksi kiinteistöiksi luetaan myös sellaiset suorassa omistuksessa olevat kiinteistöt, joista osa on vuokrattu, mutta vuokrattujen tilojen osuutta ei voida myydä erikseen, ja oman käytön osuus tällaisissa tiloissa on yli viisi prosenttia pinta-alasta. Tavallisen

kiinteistöyhtiön osakkeet luetaan omassa käytössä oleviksi, jos yhtiön omistamista tiloista yli viisi prosenttia on omassa käytössä.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen tasearvoa määritettäessä otetaan lähtökohdaksi hyödykkeen arvo varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin. Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet sekä maa-, vesi- ja metsäalueet merkitään hankintamenuon.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen osalta arvioidaan jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, onko mitään viitteitä siitä, että jonkin kiinteistön arvo on alentunut. Viitteitä arvon alentumisesta ovat merkittävä markkina-arvon alentumien, todisteet epäkuranttiudesta tai fyysisestä vahingoittumisesta. Jos omassa käytössä olevan kiinteistön todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämän tulon arvioidaan olevan pysyvästi vielä poistamatonta hankintamenuoa pienempi, erotus kirjataan arvonalennuksena kuluksi.

Kiinteistöihin voi kohdistua arvonkorotuksia, joiden vastaerä on kirjattu arvonkorotusrahastoon. Arvonkorotuksista ei tehdä poistoja. Kiinteistöjen perusparannusmenot aktivoidaan ja kirjataan suunnitelman mukaisin poistoin kuluksi.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen tuotot ja myyntivoitot kirjataan tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut tuotot sekä kulut ja myyntitappiot tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

1.9.2.1 Arvonkorotusten periaatteet ja niiden kohteiden arvonmäärittäminen

Arvonkorotuksia voidaan tehdä maa-alueisiin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin, joiden todennäköinen luovutushinta tilinpäätöspäivänä on pysyvästi alkuperäistä hankintamenuoa olennaisesti suurempi. Arvonkorotusten kohteena olevien maa-alueiden ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden arvot perustuvat arviokirjoihin.

1.9.2.2 Taseesta pois kirjaaminen

Sijoituskiinteistö tai omassa käytössä oleva kiinteistö kirjataan pois taseesta, kun se luovutetaan tai kun kiinteistö poistetaan pysyvästi käytöstä eikä sen luovuttamisesta ole odotettavissa vastaista taloudellista hyötyä.

1.9.2.3 Muut aineelliset hyödykkeet

Muut aineelliset hyödykkeet merkitään taseeseen hankintamenuon ja kirjataan vaikutusaikaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

Jos hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi alhaisempi kuin sen poistamaton hankintamenuo, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

1.9.3 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenuo poistetaan vaikutusaikanaan hyödykkeen taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Maa-alueista ja kiinteistöyhteisöjen osakkeista ei tehdä poistoja. Poistojen tekeminen aloitetaan sen jälkeen, kun kohde on hankittu tai kun se on valmistunut ja otettu käyttöön.

Taloudelliset vaikutusajat ovat pääsääntöisesti seuraavat:

Rakennukset 30–40 vuotta

Koneet ja kalusto	3–6 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet	3–10 vuotta

1.10 VUOKRASOPIMUKSET

Silloin kun Osuuspankki on vuokralle antaja, sijoituskiinteistöjen vuokratuotot kirjataan tuloslaskelman erään Sijoituskiinteistöjen nettotuotot.

Vuokratulot vuokrasopimuksista merkitään kuluksi tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut.

1.11 PAKOLLISET VARAUKSET

Tuotoista vähennetään velvoitteista vastaisuudessa aiheutuvat menot ja menetykset, kun ne kohdistuvat päättyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen, niiden toteutumista pidetään tilinpäätöstä laadittaessa varmana tai todennäköisenä, niitä vastaava tulo ei ole varma eikä todennäköinen ja perustuvat lakiin ja sitoumukseen sivullista kohtaan. Kun menon tai menetyksen täsmällistä määrää tai toteutumisaikajankohtaa ei tiedetä, merkitään se taseen pakollisiin varauksiin enintään sen todennäköiseen määrään. Jos määrä ja toteutumisaikajankohta on tiedossa, merkitään se siirtovelaksi.

1.12 OMA PÄÄOMA

Osuuspankin omaan pääoman sisältyvät osuuspankkien omistaja-asiakkaiden jäsenosuusmaksut sekä omistaja-asiakkaiden tekemät sijoitukset Tuotto-osuuksiin. Osuuspankilla on ehdoton oikeus erillisellä päätöksellä kieltäytyä sekä jäsenosuuden että Tuotto-osuuden palauttamisesta. Normaalitytilanteessa osuus pääomia voidaan kuitenkin vuosittain palauttaa viranomaisen antamissa rajoissa.

Jäsenosuusmaksu ja siitä seuraava omistaja-asiakkuus antaa mahdollisuuden osallistua osuuspankin päätöksentekoon. Osuuspankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä jäsenosuuden palauttamisesta. Jäsenosuudelle ei makseta korkoa.

Tuotto-osuudella ei ole äänivaltaa. Osuuspankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä Tuotto-osuuden pääoman ja koron maksusta. Tuotto-osuuksille mahdollisesti maksettava korko on kaikille Tuotto-osuuksille samansuuruinen. Korko kirjataan velaksi ja vähennetään omasta pääomasta, kun päätös maksusta on tehty.

1.13 TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Taseen tilinpäätössiirtojen kertymän poistoero sisältää tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertyneen erotuksen. Veroperusteiset varaukset sisältävät tehdyt vapaaehtoiset tilinpäätössiirrot, jotka ovat verolain sallimia tilinpäätössiirtoja. Tällainen on mm. elinkeinoverolain talletuspankeille sallima luottotappiovaraus. Lain mukaan talletuspankki saa vähentää verovuonna tehdyn luottotappiovarauksen, jonka määrä on enintään 0,6 prosenttia verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä. Verovuonna ja aikaisemmin tehtyjen purkamattomien luottotappiovarauksen yhteismäärä saa olla enintään 5 prosenttia verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä.

Tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen sekä veroperusteisten varausten lisäykset ja vähennykset merkitään tuloslaskelman tilinpäätössiirtoihin. Tuloslaskelmassa ja taseessa tilinpäätössiirrot sisältävät myös laskennallisen verovelan.

1.14 TYÖSUHDE-ETUUDET

1.14.1 Eläke-etuudet

Työntekijöiden lakisääteinen eläketurva on hoidettu Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisessa ja lisäeläketurva OP-Eläkesäätiössä tai OP-Henkivakuutuksessa. Eläkesäätiö on suljettu uusilta työntekijöiltä 1.7.1991 lukien ja OP-Henkivakuutuksen ryhmäeläkevakuutus 2005 lukien. Eläkevastuut on kokonaisuudessaan katettu.

1.14.2 Muuttuva palkitseminen

Muuttuva palkitseminen koostuu tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahasosta. OP Ryhmän strategiset tavoitteet huomioidaan tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahasoston mittareissa.

OP Ryhmän muuttuva palkitseminen noudattaa finanssi- ja rahoitusalan sääntelyä ja perustuu OP Ryhmän strategiaan sekä vuosisuunnitelman mukaisiin tavoitteisiin. OP Ryhmän palkitsemisen periaatteissa on huomioitu ryhmän riskiasema ja riskienhallintamenetelmät. Ansaintamittarien tavoitteet on mitoitettu niin, etteivät ne kannusta liialliseen riskinottoon. Palkkioiden enimmäismäärät on kaikissa järjestelmissä rajattu.

Palkkion maksamisen tulee olla perusteltavissa yhtiön liiketoiminnan menestyksellä, sisäisten ohjeiden ja ulkoisen sääntelyn noudattamisella sekä riskinoton ja riskienhallinnan periaatteiden mukaisella toiminnalla. Yhtiön hallituksen omien havaintojen lisäksi palkkion maksamisen edellytysten tarkastelussa otetaan huomioon riskienhallinnan, compliancen ja sisäisen tarkastuksen havainnot.

1.14.3 Henkilöstörahaso

Osuuspankki voi kuulua OP Ryhmän yhteiseen henkilöstörahasoon. Rahastolle maksetaan voittopalkkiota ennalta sovittujen periaatteiden mukaan riippuen OP Ryhmän tavoitteiden saavuttamisesta. Rahastoon maksettavat voittopalkkioerät kirjataan tuloslaskelman erään Palkat ja palkkiot, vastaerä kirjataan siirtovelaksi, kunnes se maksetaan.

1.14.4 Tulospalkkiojärjestelmä

Osuuspankki voi kuulua OP Ryhmän yhteiseen tulospalkkiojärjestelmään. Tulospalkkiojärjestelmällä ohjataan ja tuetaan OP Ryhmän pitkän aikavälin strategisten tavoitteiden ja niistä johdettujen vuositavoitemittareiden toteutumista sekä palkitaan henkilöstöä tavoitteiden saavuttamisesta ja ylittämistä. Tulospalkkiojärjestelmän ansaintajakso on 6 tai 12 kuukautta. Tulospalkkio on porrastettu vaatavuusluokan mukaan ja palkkiomaksimit vastaavat 1–9 kuukauden palkkaa vuositasolla.

Henkilöiden tuloskorttien tavoitteet perustuvat vuosisuunnittelusta johdettuihin pankki-, tiimi- tai henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Mittaristossa näkyy vahvasti mm. asiakaskokemus, rahoitus- ja sijoitusprosessin laatu, palkkiotuotot, myynti sekä strategiasta johdetut toiminnan kehittymiseen liittyvät tavoitteet. Osuuspankkien johdolle yhteiset ryhmätasoiset mittarit olivat OP Ryhmän kulu-tuottosuhte 20 prosentin painolla, tuotepeittomittarin kriteerit täyttävien asiakkaiden määrän nettokasvu 20 prosentin painolla. Lisäksi johtajien tuloskorkeilla oli pankkitasoisena mittarina pankinasiakasliiketoiminnan riskisopeutetun pääoman tuotto (RORAC).

Tulospalkkion ansaintamittareiden toteuman lisäksi lopulliseen palkkion maksuun vaikuttaa laadullinen arviointi, jossa esihenkilö arvioi henkilön ohjeiden ja sääntelyn mukaista toimintaa. Tarkastelussa huomioidaan myös kestävyysriskit niiden henkilöiden ja roolien osalta, joille kestävyysriskien huomioiminen on olennainen osa työtehtäviä. Tulospalkkion määrää korjataan riskiperusteisesti rikkeiden kriittisyyden ja määrän perusteella kertoimella 0–1.

Palkkiot maksetaan kokonaan rahana, ellei henkilöön sovelleta sääntelyn mukaista lykkäysmenettelyä, jolloin puolet palkkioista maksetaan rahana ja puolet viiteinstrumentin arvoon sidottuna. Järjestelmän kulut jaksotetaan ansaintajakson alusta maksuhetkeen asti (oikeuden syntymisjaksolle) henkilöstökuluihin ja vastaava velka kirjataan siirtovelkoihin.

1.15 TULOVEROT

Tuloslaskelman tuloverot muodostuvat verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, aikaisempien tilikausien veroista ja laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutoksesta.

Laskennallinen verovelka lasketaan ja merkitään taseeseen kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista jaksotuseroista ja muista väliaikaisista eroista.

Laskennallinen verosaaminen lasketaan ja merkitään taseeseen kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä vähennyskelpoisista jaksotuseroista ja muista väliaikaisista eroista ja verotuksessa vahvistetuista tappioista, jos on todennäköistä, että vähennyskelpoiset väliaikaiset erot ja verotukselliset tappiot voidaan verotettavan tulon kertymisen ansioista hyödyntää.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan sen säädetyn verokannan mukaan, jonka ennakoidaan olevan voimassa väliaikaisen eron purkautuessa. Mikäli laskennallinen vero aiheutuu tase-eristä, joiden muutokset eivät vaikuta tuloslaskelmaan, kirjataan erään liittyvän laskennallisen verovelan tai -saamisen muutos omaan pääomaan.

1.16 TULOUTUSPERIAATTEET

Palkkiotuotot ja -kulut palveluista kirjataan palvelun suorittamisen yhteydessä. Sellaisista kertamaksullisista palkkioista, jotka koskevat useita vuosia ja joita mahdollisesti joudutaan palauttamaan myöhemmin, tuloutetaan vain tilikaudelle kuuluva osuus. Osingot tuloutetaan pääsääntöisesti silloin kun osinkoa jakavan yhtiön yhtiökokous on tehnyt päätöksen osingon jaosta.

Korollisten omaisuus- ja velkaerien korkotuotot ja -kulut kirjataan efektiivisen koron menetelmällä. Efektiivisen koron menetelmästä kerrotaan tarkemmin laatimisperiaatteiden kappaleessa Jaksotettu hankintameno. Myös sellaisten saamisten korot tuloutetaan, joiden erääntyneitä maksuja on hoitamatta. Saamisen hankintameno ja sen nimellisarvon välinen ero jaksotetaan korkotuottoihin ja velasta saadun määrän ja sen nimellisarvon erotus korkokuluihin.

1.17 TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina käsitellään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia, joita ovat mm. takaukset ja erilaiset takuusitoumukset, sekä asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia, joita ovat mm. sitovat lisäluottojärjestelyt, luottolupaukset, käyttämättömät luottolimiitit ja arvopapereiden merkintäsitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset merkitään taseen ulkopuolisiksi sitoumuksiksi sen määräisinä, mitä takaus kulloinkin enintään vastaa. Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset merkitään sen määräisinä, mitä niiden perusteella enintään voidaan joutua maksamaan.

1.18 VIRANOMAISMAKSUT

Osuuspankki maksaa eri viranomaisille maksuja. Talletussuojasta vastaa Rahoitusvakausrasto. Pankkivalvonnasta vastaa Euroopan keskuspankki. Menettelytapa- ja makrovalvonnasta vastaa Finanssivalvonta. Kriisinratkaisusta vastaa EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). Viranomaismaksut kirjataan vuoden alussa kokonaisuudessaan liiketoiminnan muihin kuluihin.

1.18.1 Vakausmaksu

Vakausero kerättiin euroalueen kriisinratkaisurahastoon (Single Resolution Fund, SRF) siten, että rahaston tavoitetaso, vähintään 1 prosenttia korvattavien talletusten määrästä ylläpidetään. Kerättävään määrään vaikuttaa myös kriisinratkaisurahastoon kerättyjen varojen tuotto. Kriisinratkaisurahastoa hallinnoi EU:n kriisinratkaisuneuvosto, joka päättää myös vakauserojen määrästä. SRF varmistaa, että rahoitussektori rahoittaa rahoitusjärjestelmän vakauttamisen. Vakausmaksu määräytyy pankin merkittävyyden ja riskiprofiilin perusteella.

1.18.2 Talletussuojamaksu

Vanhaan talletussuojarahastoon (VTS-rahasto) kerätyt varat ylittävät tällä hetkellä talletussuojan tasoa koskevat EU-vaatimukset. VTS-rahaston jäsenenä OP Ryhmällä on oikeus kattaa talletussuojamaksut Rahoitusvakausvirastolle (RVV) VTS-rahastosta. Sääntöjensä nojalla VTS-rahasto huolehtii jäsenpankilleen määrättävistä talletussuojamaksuista uuteen RVV:n hallinnoimaan talletussuojarahastoon siinä suhteessa, kun kukin jäsenpankki on vuosien kuluessa kartuttanut vanhaa talletussuojarahastoa. RVV:n hallinnoiman talletussuojarahaston tavoitetaso on 0,8 prosenttia korvattavista talletuksista. Talletussuojamaksusta ei tullut tuloslaskelman kuluvaikutusta vuosina 2023 ja 2024.

1.18.3 Rahoitusvakausviraston hallintomaksu

Rahoitusvakausviraston hallintomaksu perustuu samaan laskentamenetelmään kuin Finanssivalvonnan valvontamaksu.

1.18.4 Finanssivalvonnan valvontamaksu

Finanssivalvonnan valvontamaksu koostuu suhteellisesta valvontamaksusta, joka perustuu taseen loppusummaan, sekä kiinteästä perusmaksusta.

1.18.5 Euroopan keskuspankin valvontamaksu

Osana OP Ryhmää osuuspankki on Euroopan keskuspankin (EKP) valvonnassa. EKP:n valvontamaksu määräytyy pankin merkittävyyden ja riskiprofiilin perusteella, EKP määrää valvontamaksun OP Ryhmän keskusyhteisölle, joka jakaa sen OP Ryhmän jäsenpankeille.

1.19 LAATIMISPERIAATTEIDEN MUUTOKSET

Osuuspankki muutti vuoden 2024 aikana lainasaamisten ja saamistodistusten saamatta olevien korkojen sekä rahoitusvelkojen maksamattaolevien korkojen esittämistä taseella. Muutokset tehtiin takautuvasti vertailuvuoden taseelle 31.12.2023. Lainasaamisten ja saamistodistusten saamatta olevat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä "Siirtosaamiset ja maksetut ennakot" ja rahoitusvelkojen maksamattomat korot on esitetty aiemmin taseen rivillä "Siirtovelat ja saadut ennakot". Lainasaamisten saamatta olevat korot siirrettiin taseen riveille "Saamiset luottolaitoksilta", "Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä" ja "Muut varat". Saamistodistusten saamatta olevat korot siirrettiin taseen riville "Saamistodistukset". Rahoitusvelkojen maksamattomat korot siirrettiin taseen riveille "Velat luottolaitoksille" ja "Velat yleisölle ja julkisyhteisöille".

Alla olevasta taulukosta näkee yhteenvetona taseen 31.12.2023 takautuvien oikaisujen määrät:

TASE-ERÄ	SALDO 31.12.2023	TAKAUTUVA OIKAISU	OIKAISTU SALDO 31.12.2023
Saamiset luottolaitoksilta	105 696 772,40	606 777,71	106 303 550,11
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	299 534 365,26	1 287 321,47	300 821 686,73
Muut varat	197 497,99	47,16	197 545,15
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	3 189 835,80	-1 894 146,34	1 295 689,46
VARAT YHTEENSÄ	408 618 471,45	0,00	408 618 471,45
Velat luottolaitoksille	33 509 349,68	310 744,88	33 820 094,56
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	329 591 382,04	2 800 159,76	332 391 541,80
Siirtovelat ja saadut ennakot	6 452 366,56	-3 110 904,64	3 341 461,92
VELAT YHTEENSÄ	369 553 098,28	0,00	369 553 098,28

LUETTELO TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOISTA

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

- 1 Korkotuotot
- 2 Korkokulut
- 3 Leasingtoiminnan nettotuotot
- 4 Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista
- 5 Palkkiotuotot ja -kulut
- 6 Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot
- 7 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot
- 8 Liiketoiminnan muut tuotot
- 9 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista
- 10 Liiketoiminnan muut kulut
- 11 Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot

Tasetta koskevat liitetiedot

- 12 Saamiset luottolaitoksilta
- 13 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
- 14 Leasingkohteet
- 15 Saamistodistukset
- 16 Tappiota koskeva vähennyserä
- 17 Osakkeet ja osuudet
- 18 Johdannaissopimukset
- 19 Aineettomat hyödykkeet
- 20 Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana
- 21 Muut varat
- 22 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot
- 23 Laskennalliset verosaamiset ja -velat
- 24 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
- 25 Muut velat
- 26 Pakolliset varaukset
- 27 Siirtovelat ja saadut ennakot
- 28 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
- 29 Oma pääoma
- 30 Sidottu ja vapaa oma pääoma sekä jakokelvottomat vapaan oman pääoman erät
- 31 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma 31.12.2024
- 32a Koti- ja ulkomaanrahan määräiset omaisuus- ja velkaerät 31.12.2024
- 32b Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käypien arvojen hierarkia 31.12.2024
- 32c Rahoitusvarojen ja -velkojen IFRS 9- standardin mukainen luokittelu 31.12.2024

Muut liitetiedot

- 33 Vakuudeksi annettu omaisuus 31.12.2024
- 34 Lisäeläketurva
- 35 Rahoitusleasing- ja muut vuokravastuut
- 36 Taseen ulkopuoliset sitoumukset
- 37 Muut vastuusitoumukset ja vastuut tilikauden päättyessä
- 38 Henkilöstö ja toimielinten jäsenet sekä lähipiiri
- 39 Omistukset muissa yrityksissä 31.12.2024
- 40 Osuuspankin jäsenten lukumäärä sekä maksamatta olevat ja irtisanotut osuusmaksut 31.12.2024
- 41 Asiakasvarat

1. Korkotuotot

Saamisista luottolaitoksilta
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
Saamistodistuksista
Johdannaissopimuksista
josta rahavirran suojaus
Muut korkotuotot
Yhteensä
josta vaiheeseen 3 kirjattujen rahoitusvarojen korkotuotot

2024	2023
3 134 379,21	2 737 917,02
14 506 052,43	12 563 009,88
0,00	0,00
1 299 726,49	1 029 951,07
-618 135,09	-410 296,28
1 979,52	1 335,74
18 942 137,65	16 332 213,71
1 279 088,53	918 217,82

2. Korkokulut

Veloista luottolaitoksille
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista
Johdannaissopimuksista ja muista kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä veloista
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
Muut korkokulut
Yhteensä

2024	2023
-1 163 351,63	-1 224 094,54
-4 669 931,91	-3 002 079,07
0,00	0,00
-870 841,65	-599 380,95
0,00	0,00
-530,33	-1 411,92
-6 704 655,52	-4 826 966,48

3. Leasingtoiminnan nettotuotot

Vuokratuotot
Suunnitelman mukaiset poistot
Arvonlentumiset
Leasingomaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot (netto)
Palkkiotuotot
Muut välittömät tuotot
Muut välittömät kulut
Yhteensä

2024	2023
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

4. Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista

Osingot ja osuus pääoman korot
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat
josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta luokitellut rahoitusvarat
Samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä
Omistusyhteisyrittäjiltä
Yhteensä

2024	2023
0,00	0,00
0,00	0,00
2 061 981,00	2 039 070,10
0,00	0,00
0,00	0,00
2 061 981,00	2 039 070,10

5. Palkkiotuotot ja -kulut**Palkkiotuotot**

Luotonannosta
Talletuksista
Maksuliikenteestä
Rahastoista
Omaisuuksienhoidosta
Lainopillisisistä tehtävistä
Arvopaperinvälityksestä
Arvopapereiden liikkeeseen laskusta
Vakuutusten välityksestä
Takauksista
Muut
Yhteensä

2024	2023
229 159,40	252 724,48
88 697,04	93 010,26
589 647,92	839 385,87
206 985,10	188 278,07
-5 052,83	-10 702,92
144 155,70	159 632,97
34 812,47	33 908,94
0,00	0,00
312 534,65	353 235,53
66 662,54	71 504,25
-783 022,57	-727 628,79
884 579,42	1 253 348,66

Palkkiokulut

Maksetut toimitusmaksut
Muut
Yhteensä

2024	2023
-144 424,44	-160 007,22
-61 807,96	-59 442,78
-206 232,40	-219 450,00

6. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot**Arvopaperikaupan myyntivoitot ja -tapot**

Saamistodistuksista
Osakkeista ja osuuksista
Muut
Yhteensä

2024	2023
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

Arvopaperikaupan käyvän arvon muutoksesta johtuvat

Saamistodistuksista
Osakkeista ja osuuksista
Muista
Yhteensä

0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

Arvopaperikaupan muut tuotot

Korkotuotot

0,00	0,00
------	------

Johdannaisien nettotuotot

-1,35	-2,03
-------	-------

Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä

-1,35	-2,03
--------------	--------------

Nettotuotot jaksotettavaan hankintamenoan arvostettavista rahoitusvarojista

0,00	0,00
-------------	-------------

Valuuttatolminnan nettotuotot

-35,38	0,15
---------------	-------------

Suojauslaskennan nettotulos

0,00	0,00
-------------	-------------

Suojausinstrumenttien nettotulos

-853 956,37	3 743 144,81
-------------	--------------

Suojauskohteiden nettotulos

853 956,37	-3 743 144,81
------------	---------------

Kaikki yhteensä

-36,73	-1,88
---------------	--------------

7. Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

Vuokra- ja osinkotuotot
Muut tuotot
Myyntivoitot
Vuokrakulut
Suunnitelman mukaiset poistot
Myyntitappiot
Arvonalentumiset ja niiden peruutukset
Muut kulut
Yhteensä

2024	2023
45 318,38	66 339,26
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	-36 158,53
0,00	10 000,00
-36 061,02	-45 530,52
9 257,36	-5 349,79

8. Liiketoiminnan muut tuotot

Vuokratuotot omassa käytössä olevista kiinteistöistä
Myyntivoitot omassa käytössä olevista kiinteistöistä
Fuusiovoitot
Muut
Yhteensä

2024	2023
189 108,89	189 193,85
0,00	0,00
0,00	0,00
26 480,37	38 429,92
215 589,26	227 623,77

9. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista

Suunnitelman mukaiset poistot
Arvonalentumiset tytä- ja omistusyhteyksistä
Arvonalentumiset muista aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
Yhteensä

2024	2023
-160 190,83	-166 265,95
0,00	0,00
0,00	0,00
-160 190,83	-166 265,95

10. Liiketoiminnan muut kulut

	2024	2023
Vuokrakulut	-11 962,60	-10 371,12
Kulut omassa käytössä olevista kiinteistöistä	-340 198,97	-310 318,32
Myyntitappiot omassa käytössä olevista kiinteistöistä	0,00	0,00
Fuusiotappiot	0,00	0,00
Viranomaismaksut	-37 472,48	-191 500,73
Muut	-778 042,90	-634 954,71
Yhteensä	-1 167 676,95	-1 147 144,88

11. Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot

2024

Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista sekä taseen ulkopuolisista eristä

	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjattu
Saamisista luottolaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	0,00	1 693 241,14	1 693 241,14
Asiakkaan puolesta ja hyväksi annetuista sitoumuksista	0,00	80 645,11	80 645,11
Muista			0,00
Lopulliset luottotappiot	-1 724 059,48		-1 724 059,48
Palautukset poistetuista saamisista		14 062,32	14 062,32
Yhteensä	-1 724 059,48	1 787 948,57	63 889,09

2023

Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista sekä taseen ulkopuolisista eristä

	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjattu
Saamisista luottolaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-2 763 399,18	0,00	-2 763 399,18
Asiakkaan puolesta ja hyväksi annetuista sitoumuksista	-78 043,44	0,00	-78 043,44
Muista	0	0	0,00
Lopulliset luottotappiot	-186 016,11	0,00	-186 016,11
Palautukset poistetuista saamisista	0,00	7 428,33	7 428,33
Yhteensä	-3 027 458,73	7 428,33	-3 020 030,40

12. Saamiset luottolaitoksilta

Vaadittaessa maksettavat

Talletukset
Muut
Yhteensä

31.12.2024

31.12.2023

22 821 677,00	18 934 071,17
0,00	0,00
22 821 677,00	18 934 071,17

Muut kuin vaadittaessa maksettavat

Keskuspankeilta
Luottolaitoksilta
Talletukset
Muut
Yhteensä

0,00	0,00
85 722 718,61	87 369 478,94
59,00	0,00
85 722 777,61	87 369 478,94

Saamiset luottolaitoksilta yhteensä

josta huonommalla etuoikeudella olevat saamiset

108 544 454,61	106 303 550,11
0,00	0,00

Tase-erään sisältyvät korkosaamiset

565 697,91	606 777,71
------------	------------

13. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

Luotonanto ja takaussaamiset sektoreittain

Yritykset ja asuntoyhteisöt
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset
Julkisyhteisöt
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt
Kotitaloudet
Ulkomaat
Yhteensä
josta huonommalla etuoikeudella olevat saamiset

	Tappioita koskeva vähennyserä		Tappioita koskeva vähennyserä
31.12.2024	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2023
29 916 353,48	1 137 688,00	38 160 963,94	2 341 119,58
0,00	0,00	0,00	0,00
2 023 871,31	112,50	2 032 171,20	199,16
2 052 650,41	213,16	1 390 731,32	174,36
263 950 105,73	1 995 284,19	259 237 820,27	2 485 045,90
0,00	0,00	0,00	0,00
297 942 980,93	3 133 297,85	300 821 686,73	4 826 539,00
0,00		0,00	

Tase-erään sisältyvät korkosaamiset

841 382,38

1 287 321,47

14. Leasingkohteet

Ennakkomaksut
Koneet ja kalusto
Kiinteä omaisuus ja rakennukset
Muu omaisuus
Yhteensä

31.12.2024

31.12.2023

0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

15. Saamistodistukset

Saamistodistukset vaadetyypeittäin 31.12.2024

	31.12.2024		31.12.2023	
	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Saamistodistukset yhteensä
Julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden julkisyhteisöjen joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden julkisyhteisöjen joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien sijoitustodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden rahoitus- ja vakuutuslaitosten joukkovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden rahoitus- ja vakuutuslaitosten joukkovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden rahoitus- ja vakuutuslaitosten joukkovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tai myöhemmin käypään arvoon tulosvaikuttavasti luokitellut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

Tase-erään sisältyvät korkosaamiset

0,00	0,00
------	------

16. Tapoilta koskeva vähennyserä

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset sitomukset				
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk	koko voimassaoloaika	koko voimassaoloaika	
Tapoilta koskeva vähennyserä 1.1.2024	40 891,44	325 156,92	4 544 000,90	4 910 049,26
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-8 451,32	214 668,38	0,00	206 217,06
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-703,66	0,00	83 656,13	82 952,47
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	7 025,92	-49 884,09	0,00	-42 858,17
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3	0,00	-158 246,66	740 351,51	582 104,85
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2	0,00	2 556,91	-16 403,72	-13 846,81
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	61,88	0,00	-14 691,52	-14 629,64
Alkuperäisestä hankinnasta ja myöntämisestä johtuvat lisäykset.	38 009,17	18 343,24	697 318,88	753 671,29
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-6 106,26	-9 480,44	-2 386 878,61	-2 402 465,31
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset	938,50	-4 912,67	467 614,48	463 640,31
Arviointimetodiikan päivityksestä johtuvat muutokset	7 144,46	63 074,44	-315 090,01	-244 871,11
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennykset	0,00	201,79	-1 144 002,98	-1 143 801,19
Muut oikaisut	0,00	0,00	0,00	0,00
Nettotulosvaikutus yhteensä	37 918,69	76 320,90	-1 888 125,84	-1 773 886,25
Tapoilta koskeva vähennyserä 31.12.2024	78 810,13	401 477,82	2 655 875,06	3 136 163,01

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvaiheittain 31.12.2024

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Taseen vastuut *	243 266 209,00	40 102 074,36	19 069 373,98	302 437 657,34
Taseen ulkopuoliset vastuut **	6 901 424,57	619 057,68	199 980,11	7 720 462,36
Yhteensä	250 167 633,57	40 721 132,04	19 269 354,09	310 158 119,70

*) pl. Opintoluotot

902 320,43

**) Luottovasta-arvokertomella (CCF)

kerrottu taseen ulkopuolisen vastuun määrä

Osuuspankki voi kirjata lopullisen luottotappion kokonaan tai osaksi rahoitusvaroista, mutta kohdistaa niihin vielä tämän jälkeen perintätoimenpiteitä.

Tällaisten rahoitusvarojen määrä oli 31.12. 902 320,43 euroa.

Saamisasiakkailta ja taseen ulkopuoliset sitomukset
Tappioita koskeva vähennyserä 1.1.2023

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk	koko voimassaoloaika	koko voimassaoloaika	
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	81 928,20	257 779,80	1 728 898,64	2 068 606,64
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-20 067,61	104 828,04	0,00	84 760,43
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	-12 501,27	0,00	1 530 252,93	1 517 751,66
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3	2 786,14	-28 815,99	0,00	-26 029,85
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2	0,00	-47 171,76	508 109,35	460 937,59
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0,00	3 816,76	-86 501,23	-82 684,47
	24,22	0,00	-2 338,55	-2 314,33
Alkuperäisestä hankinnasta ja myöntämisestä johtuvat lisäykset.	10 336,31	36 432,06	671 018,70	717 787,07
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-9 197,65	-12 687,89	-45 742,18	-67 627,72
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset	-12 416,90	10 975,90	394 212,01	392 771,01
Arviointimetodiikan päivityksestä johtuvat muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennykset	0,00	0,00	-153 908,77	-153 908,77
Muut oikaisut	0,00	0,00	0,00	0,00
Nettotosialaus yhteensä	-41 036,76	67 377,12	2 815 102,26	2 841 442,62
Tappioita koskeva vähennyserä 31.12.2023	40 891,44	325 156,92	4 544 000,90	4 910 049,26

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvaiheittain 31.12.2023

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Taseen vastuut *	242 629 357,98	45 376 845,54	18 302 414,81	306 308 618,33
Taseen ulkopuoliset vastuut **	6 381 469,56	404 147,60	599 303,23	7 384 920,40
Yhteensä	249 010 827,54	45 780 993,14	18 901 718,04	313 693 538,73

*) pl. Opintoluotot

**) Luottovasta-arvokertomella (CCF)

kerrottu taseen ulkopuolisen vastuun määrä

Osuuspankki voi kirjata lopullisen luottotappion kokonaan tai osaksi rahoitusvaroista, mutta kohdistaa niihin vielä tämän jälkeen perintätoimenpiteitä.

Tällaisten rahoitusvarojen määrä oli 31.12. 335 045,55 euroa.

17. Osakkeet ja osuudet
31.12.2024
Osakkeet ja osuudet

	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Josta luottolaitoksissa
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	0,00	0,00	0,00	0,00
josta kaupankäyntitaroituksessa pidettävät	0,00	0,00	0,00	0,00
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirj.	0,00	53 934 800,00	53 934 800,00	0,00
Omistusyhteisyritysosakkeet	0,00	0,00	0,00	0,00
Tytäryritysosakkeet	0,00	153 574,71	153 574,71	0,00
Yhteensä	0,00	54 088 374,71	54 088 374,71	0,00

31.12.2023

Osakkeet ja osuudet

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat
josta kaupankäyntitaroituksessa pidettävät
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirj.
Omistusyhteisyritysosakkeet
Tytäryritysosakkeet
Yhteensä

Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Jolsta luottolaitoksissa
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	45 821 800,00	45 821 800,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	153 574,71	153 574,71	0,00
0,00	45 975 374,71	45 975 374,71	0,00

18. Johdannalssopimukset

Suojaimistarkoituksessa tehdyt johdannalssopimukset 31.12.2024

Korkojohdannalset

Terminisopimukset
Optiosopimukset
Ostetut
Asetetut
Koronvaihtosopimukset
josta rahavirran suojaus
Muut swap -sopimukset

Johdannalset yhteensä

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
150 568 388,31	3 902 900,37	1 406 395,30
64 743 717,96	2 777 977,97	253 979,71
64 743 717,96	2 777 977,97	253 979,71
85 824 670,35	1 124 922,40	1 152 415,59
21 100 000,00		1 130 978,41
	3 902 900,37	1 406 395,30

Korkojohdannalset

Terminisopimukset
Optiosopimukset
Ostetut
Asetetut
Koronvaihtosopimukset
Muut swap -sopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksu aika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yll 15 vuotta	Yhteensä
2 039 362,43	65 888 873,79	82 640 152,09	0,00	150 568 388,31
				0,00
39 362,43	5 413 873,79	59 290 481,74	0,00	64 743 717,96
39 362,43	5 413 873,79	59 290 481,74		64 743 717,96
				0,00
2 000 000,00	60 475 000,00	23 349 670,35		85 824 670,35
				0,00

Ei suojaamistarkoituksessa pidettävät johdannalssopimukset 31.12.2024

Korkojohdannalset

Terminisopimukset
Optiosopimukset
Ostetut
Asetetut
Koronvaihtosopimukset

Johdannalset yhteensä

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00

Korkojohdannalset

Terminisopimukset
Optiosopimukset
Ostetut
Asetetut
Koronvaihtosopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksu aika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yll 15 vuotta	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00
				0,00
				0,00

Suojaamistarkoituksessa tehdyt johdannaissojmuukset 31.12.2023

	Nimellisarvot	Käyvät arvot	
		Positiiviset	Negatiiviset
Korkojohdannaiset	117 344 824,12	4 389 910,81	1 717 456,03
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	71 292 741,34	3 767 349,86	424 277,63
Ostetut	71 292 741,34	3 767 349,86	424 277,63
Asetetut			
Koronvaihtosopimukset	46 052 082,78	622 560,95	1 293 178,40
josta rahavirran suojaus	21 100 000,00		1 286 463,99
Muut swap -sopimukset			
Johdannaiset yhteensä		4 389 910,81	1 717 456,03

	Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksu aika				Yhteensä
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yll 15 vuotta	
Korkojohdannaiset	187 467,81	27 468 731,66	89 456 541,87	232 082,78	117 344 824,12
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	187 467,81	4 828 731,66	66 276 541,87	0,00	71 292 741,34
Ostetut	187 467,81	4 828 731,66	66 276 541,87		71 292 741,34
Asetetut					0,00
Koronvaihtosopimukset		22 640 000,00	23 180 000,00	232 082,78	46 052 082,78
Muut swap -sopimukset					0,00

Ei suojaamistarkoituksessa pidettävät johdannaissojmuukset 31.12.2023

	Nimellisarvot	Käyvät arvot	
		Positiiviset	Negatiiviset
Korkojohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Koronvaihtosopimukset			
Johdannaiset yhteensä		0,00	0,00

	Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksu aika				Yhteensä
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yll 15 vuotta	
Korkojohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Koronvaihtosopimukset					0,00

Kohde-etuuden arvo korkojohdannaisten sopimusten osalta nimellisarvo, valuuttajohdannaisten sopimusten osalta ostetun valuutan tilinpäätöshetken eurovasta-arvo ja osakejohdannaisten sopimusten osalta osakkeiden todennäköinen arvo tilinpäätöshetkellä.

Arvot on ilmaistu bruttomääräisinä.

Kaikissa johdannaissojmuksissa vastapuolena on OP Yrityspankki Oyj.

Suojauslaskennan vaikutukset taloudelliseen asemaan ja tulokseen

	31.12.2024	31.12.2023
Käyvän arvon suojaukset	Korkoriskin suojaus	Korkoriskin suojaus
Suojattujen saamisten kirjanpitoarvo	86 048 388,31	92 624 824,12
Suojattujen velkojen kirjanpitoarvo	64 520 000,00	24 720 000,00
Jäljellä olevien suojausokaisujen määrä ei jatkuvista suojauksista	157 516,25	192 519,86
Käyvän arvon suojaukset		
Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	-853 956,37	3 743 144,81
Suojauskohteen arvon muutos, jota käytetään perustana kirjattaessa suojauksen tehottomuutta kaudella	853 956,37	-3 743 144,81
Tuloslaskelmalla esitetty suojauksen tehottomuutta	0,00	0,00
Rahavirran suojaukset		
Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	386 049,18	612 491,53
Suojauskohteen arvon muutos, jota käytetään perustana kirjattaessa suojauksen tehottomuutta kaudella	-386 049,18	612 491,53
Tuloslaskelmalla esitetty suojauksen tehottomuutta	0,00	1 224 983,06
Rahavirran suojausrahaston muutos jatkuvista suojauksista	386 049,18	612 491,53
rahavirran suojausrahaston muutos terminoiduista suojauksista	0,00	0,00

19. Aineettomat hyödykkeet

	31.12.2024	31.12.2023
ICT-menot	0,00	0,00
Muut kehittämismenot	0,00	0,00
Liikearvo	0,00	0,00
Muut aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

20. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana

	Aineettomat hyödykkeet	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistö-yhtiöosakkeet	Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöyhtiö-osakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet
Hankintameno tilikauden alussa	0,00	595 363,37	5 330 117,02	299 930,65
+ lisäykset tilikautena	0,00	0,00	0,00	19 533,83
- vähennykset tilikautena	0,00	0,00	0,00	0,00
+/- siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	-130 598,00	-29 592,83
-/+ tilikauden arvonalennukset ja niiden peruutukset	0,00	0,00	0,00	0,00
+ vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
- kertyneet poistot tilikauden alussa	0,00	-45 238,14	-2 666 738,06	-162 126,79
- kertyneet arvonalennukset tilikauden alussa	0,00	-112 858,09	-240 000,00	0,00
+ kertyneet arvonorotukset tilikauden alussa	0,00	0,00	0,00	0,00
+/- tilikauden arvonorotukset ja niiden peruutukset	0,00	0,00	0,00	0,00
= Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	0,00	437 267,14	2 292 780,96	127 744,86

Sijoituskiinteistöomaisuuden käypä arvo

521 000,00

21. Muut varat

	31.12.2024	31.12.2023
Arvopapereiden myyntisaamiset	0,00	0,00
Maksujenvälityssaamiset	2 663,52	0,00
Muut	219 055,54	197 545,15
Yhteensä	221 719,06	197 545,15

22. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot**Korot**

Korkosaamiset

Maksetut korkoennakot

Yhteensä

Muut

Muut maksetut ennakomaksut

Muut siirtosaamiset

Yhteensä

Siirtosaamiset ja maksetut ennakot yhteensä

	31.12.2024	31.12.2023
Korkosaamiset	0,00	1 270 214,67
Maksetut korkoennakot	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	1 270 214,67
Muut		
Muut maksetut ennakomaksut	19,38	4 215,05
Muut siirtosaamiset	131 131,71	21 259,74
Yhteensä	131 151,09	25 474,79
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot yhteensä	131 151,09	1 295 689,46

23. Laskennalliset verosaamiset ja -velat**31.12.2024**

Jaksotuseroista

Muista väliaikaisista eroista

Yhteensä

	Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat	Netto
Jaksotuseroista	301 101,41	0,00	301 101,41
Muista väliaikaisista eroista	160 780,52	6 390,39	154 390,13
Yhteensä	461 881,93	6 390,39	455 491,54

Laskennallisiin verosaamisiin sisältyy verotuksessa vahvistetuista tappioista kirjattua laskennallista verosaamista yhteensä euroa.

Muista väliaikaisista eroista johtuvat laskennalliset verosaamiset ja -velat perustuvat oman pääoman käyvän arvon rahastoon kirjatuista eristä eli käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen ja rahavirtaa suojaavien johdannaisten arvostustuloksiin.

Lisäksi muissa väliaikaisissa eroissa esitetään IFRS 9-siirtymästä 1.1.2018 aiheutuneet väliaikaiset erot.

Arvonkorotukset 31.12.2024

Taseeseen sisältyy kiinteistöistä tehtyjä arvonkorotuksia

Arvonkorotukset eivät ole veronalaisia. Jos arvonkorotuksen kohteet myytäisiin, arvonkorotukset realisoituisivat myyntivoitoksi, josta tuloveron määrä olisi

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero

Verotusperusteiset varaukset

Yhteensä

	Tasearvo	Lask. verovelka	Netto
Poistoero	95 608,00	19 121,60	76 486,40
Verotusperusteiset varaukset	8 931 281,30	1 786 256,26	7 145 025,04
Yhteensä	9 026 889,30	1 805 377,86	7 221 511,44

Poistoero ja verotusperusteiset varaukset on merkitty taseeseen laskennallisella verolla vähentämättömään määrään. Omien varojen laskelmassa poistoero ja verotusperusteiset varaukset laskennallisella verolla vähennettynä on rinnastettu ensisijaisiin omiin varoihin.

24. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

	Kirjanpitoarvo 31.12.2024	Nimellisarvo 31.12.2024	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Nimellisarvo 31.12.2023
Sijoitustodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

25. Muut velat

	31.12.2024	31.12.2023
Arvopapereiden ostovelat	0,00	0,00
Maksujenvälitysvelat	922 392,74	1 614 859,06
Muut	384 376,68	317 110,79
Yhteensä	1 306 769,42	1 931 969,85

26. Pakolliset varaukset

31.12.2024

	Eläkevaraukset	Verovaraukset	Takausvastuut	Vuokravastuut	Muut	Yhteensä
Varaukset 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	105 512,74	105 512,74
+ varausten lisäys					826,13	826,13
- käytetyt varaukset						0,00
- peruutukset					85 210,12	85 210,12
Varaukset 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	21 128,75	21 128,75

Muut pakolliset varaukset sisältävät taseen ulkopuolisista sitoumuksista kirjattuja odotettuja luottotappioita

2 865,16

31.12.2023

	Eläkevaraukset	Verovaraukset	Takausvastuut	Vuokravastuut	Muut	Yhteensä
Varaukset 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	32 003,83	32 003,83
+ varausten lisäys					78 043,44	78 043,44
- käytetyt varaukset						0,00
- peruutukset					4 534,53	4 534,53
Varaukset 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	105 512,74	105 512,74

Muut pakolliset varaukset sisältävät taseen ulkopuolisista sitoumuksista kirjattuja odotettuja luottotappioita

83 510,27

27. Siirtovelat ja saadut ennakat

Korot

	31.12.2024	31.12.2023
Korkovelat	0,00	773 065,07
Saadut korkoennakat	12 148,90	10 479,39
Yhteensä	12 148,90	783 544,46

Muut

Muut saadut ennakkomaksut	4 929,56	5 744,76
Muut siirtovelat	1 822 253,59	2 552 172,70
Yhteensä	1 827 183,15	2 557 917,46

Siirtovelat ja saadut ennakat yhteensä

1 839 332,05 3 341 461,92

28. Velat, jolla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Velat, jolla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

	31.12.2024	31.12.2023
Pääomalainat	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

29. Oma pääoma

31.12.2024

	Oma pääoma tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Sirrot erien välillä	Oma pääoma tilikauden lopussa
Oma pääoma yhteensä	82 095 770,43	7 165 587,79	-1 522 866,22	0,00	87 738 492,00
Osuuspääoma	19 520 600,00	28 100,00	-597 200,00	0,00	18 951 500,00
Jäsenosuudet	1 085 300,00	28 100,00	-20 100,00	0,00	1 093 300,00
Tuotto-osuudet	18 435 300,00	0,00	-577 100,00	0,00	17 858 200,00
Ylikurssirahasto	0,00				0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00				0,00
Muut sidotut rahastot	2 307 147,83	482 561,44	-96 512,26	0,00	2 693 197,01
Vararahasto	3 310 757,47				3 310 757,47
Käyvän arvon rahasto	-1 003 609,64	482 561,44	-96 512,26		-617 560,46
Sääntöjen mukaiset rahastot	0,00				0,00
Muut rahastot	0,00				0,00
Vapaat rahastot	15 547 639,37				15 547 639,37
Edellisten tilikausien voitto tai tappio	44 720 383,23		-829 153,96		43 891 229,27
Tilikauden voitto tai tappio		6 654 926,35	0,00		6 654 926,35

Käyvän arvon rahaston muutokset

	Tilikauden alku	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan siirretty	Tilikauden päätyessä
Saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	25 561,57	0,00	0,00	0,00	25 561,57
Muut	-1 029 171,21	482 561,44	96 512,26	0,00	-643 122,03
Rahavirran suojaus	-1 286 463,99	482 561,44	0,00	0,00	-803 902,55
laskennalliset verot	257 292,78	0,00	96 512,26		160 780,52
Yhteensä	-1 003 609,64	482 561,44	96 512,26	0,00	-617 560,46

Oma pääoma

31.12.2023

	Oma pääoma tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Siirrot erien välillä	Oma pääoma tilikauden lopussa
Oma pääoma yhteensä	74 422 558,39	8 980 317,75	-1 307 105,71	0,00	82 095 770,43
Osuuspääoma	19 711 900,00	143 300,00	-334 600,00	0,00	19 520 600,00
Jäsenosuudet	1 077 900,00	25 000,00	-17 600,00	0,00	1 085 300,00
Tuotto-osuudet	18 634 000,00	118 300,00	-317 000,00		18 435 300,00
Ylikurssirahasto	0,00				0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00				0,00
Muut sidotut rahastot	1 669 094,73	791 175,97	-153 122,87	0,00	2 307 147,83
Vararahasto	3 310 757,47				3 310 757,47
Käyvän arvon rahasto	-1 641 662,74	791 175,97	-153 122,87		-1 003 609,64
Sääntöjen mukaiset rahastot	0,00				0,00
Muut rahastot	0,00				0,00
Vapaat rahastot	15 547 639,37				15 547 639,37
Edellisten tilikausien voitto tai tappio	37 493 924,29		-819 382,84		36 674 541,45
Tilikauden voitto tai tappio		8 045 841,78	0,00		8 045 841,78

Käyvän arvon rahaston muutokset

	Tilikauden alku	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan siirretty	Tilikauden päätyessä
Saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	25 561,57	0,00	0,00	25 561,57
Muut	-1 641 662,74	765 614,40	153 122,87	0,00	-1 029 171,21
Rahavirran suojaus	-2 052 078,39	765 614,40	0,00	0,00	-1 286 463,99
laskennalliset verot	410 415,65	0,00	153 122,87		257 292,78
Yhteensä	-1 641 662,74	791 175,97	153 122,87	0,00	-1 003 609,64

30. Sidottu ja vapaa oma pääoma sekä jakokelvottomat vapaan oman pääoman erät**Oma pääoma 31.12.2024**

Sidottu oma pääoma

21 644 697,01

Vapaa oma pääoma

66 093 794,99

Oma pääoma yhteensä**87 738 492,00****Voltonjakokelpoiset varat 31.12.2024**

Vapaa oma pääoma

66 093 794,99

- aktivoidut kehittämismenot

- muut jakokelvottomat erät

619 920,46

Voltonjakokelpoiset varat**65 473 874,53**

31. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma 31.12.2024

Jäljellä oleva juoksuaika	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamis- todistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	59 044 454,61	9 000 000,00	39 500 000,00	1 000 000,00	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	12 632 830,04	19 746 953,86	69 551 599,93	79 072 619,58	116 938 977,52
Saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat luottolaitoksille	174 658,43	6 000 000,00	15 500 000,00	7 000 000,00	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	332 113 724,69	6 408 666,69	20 160,69	39 302,86	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat, joilla huonompi etuoikeus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Johdannaissopimukset, nimellisarvot	0,00	2 039 362,43	65 888 873,79	39 542 538,00	43 097 614,09

Muut kuin määräaikaistalletukset sisältyvät maturiteettiluokkaan "alle 3 kk".

32a. Koti- ja ulkomaanrahan määräiset omaisuus- ja velkaerät 31.12.2024

	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Saamiset luottolaitoksilta	108 247 731,66	296 722,95
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	297 942 980,93	0,00
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset ja muut saamistodistukset	0,00	0,00
Johdannaissopimukset	3 902 900,37	0,00
Muu omaisuus	58 210 737,55	837,11
Velat luottolaitoksille	28 674 658,43	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	338 287 264,54	294 590,39
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00
Johdannaissopimukset ja kaupankäyntitaroituksessa pidettävät velat	1 406 395,30	0,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00
Muut velat	3 173 596,87	23,74

32b. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käypien arvojen hierarkia 31.12.2024

Rahoitusvarat	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	450 654,91	450 654,91
Saamiset luottolaitoksilta	108 544 454,61	108 544 454,61
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	297 942 980,93	297 942 980,93
Saamistodistukset	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	53 934 800,00	53 934 800,00
Johdannaissopimukset	3 902 900,37	3 902 900,37
Yhteensä	464 775 790,82	464 775 790,82
Rahoitusvelat		
Velat luottolaitoksille	28 674 658,43	28 674 658,43
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	338 581 854,93	338 581 854,93
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00
Johdannaissopimukset	1 406 395,30	1 406 395,30
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00
Yhteensä	368 662 908,66	368 662 908,66

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Saamistodistukset				0,00
Osakkeet ja osuudet			53 934 800,00	53 934 800,00
Johdannaiset (positiiviset käyvät arvot)		3 902 900,37		3 902 900,37
Johdannaiset (negatiiviset käyvät arvot)		1 406 395,30		1 406 395,30

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta (Taso 3)

Avaava tase 1.1.2024	45 821 800,00
siirrot tasoon 3	0,00
siirrot tasosta 3	0,00
muu muutos	8 113 000,00
Päätävä tase 31.12.2024	53 934 800,00

Taso 1: Noteeratut markkinahinnat

Hierarkiatasoon 1 ryhmitellyt erät koostuvat pörssiissä listatuista osakkeista, noteeratuista yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten velkapapereista sekä pörssijohdannaisista. Kyseisten instrumenttien käypä arvo määräytyy toimivilta markkinoilta saatavien noteerausten perusteella

Taso 2: Arvostusmenetelmät havainnoitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, jotka perustuvat luotettaviin laskentaparametreihin. Hierarkiatasoon 2 luokiteltujen instrumenttien käypällä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta, tai arvoa, joka on laskettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa. Tähän hierarkiatasoon on luokiteltu suurin osa OP Yrityspankki -konsernin OTC-johdannaisista sekä yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten noteeratut velkapaperit, joita ei ole luokiteltu tasolle 1.

Taso 3: Arvostusmenetelmät ei havainnoitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Hierarkiatasoon 3 luokitellut instrumentit arvostetaan hinnoittelumalleilla, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Lisäksi tasoon 3 luokitellaan velkapapereita, joille noteerauksia on markkinoilla arvostupäivänä vain vähän tai ei ollenkaan. Kyseiseen taseryhmään sisällytetään sijoitukset OP Osuuskunnan jäsen- ja lisäosuuksiin. Tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon.

32c. Rahoitusvarojen ja -velkojen IFRS 9- standardin mukainen luokittelu 31.12.2024

Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	Kaupankäynti-tarkoituksessa pidettävät	On luokiteltava käypään arvoon tulosvalkutteisesti	Suojaavat johdannaiset
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	450 654,91	0,00	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	108 544 454,61	0,00	0,00	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	297 942 980,93	0,00	0,00	0,00
Keskusp.rah.oik. saamistod ja muut saamistod	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	53 934 800,00	0,00	0,00
Johdannaisoppimukset	0,00	0,00	0,00	3 902 900,37
Yhteensä	406 938 090,45	53 934 800,00	0,00	3 902 900,37
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	28 674 658,43	0,00	0,00	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	338 581 854,93	0,00	0,00	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Johdannaisoppimukset	0,00	0,00	0,00	1 406 395,30
Velat, joilla on huonompi etuoik. kuin muilla veloilla	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	367 256 513,36	0,00	0,00	1 406 395,30

Velat luottolaitoksille sisältää OP Asuntoluottopankki Oyj:n väliluottoja

28 500 000,00 euroa

33. Vakuudeksi annettu omaisuus 31.12.2024**Omasta velasta annetut vakuudet**

Velat luottolaitoksille
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
Johdannaissop. ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat
Muut velat
Huonommalla etuoikeudella olevat velat
Yhteensä

Pantit	Kiinnitykset	Muut Vakuudet	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	123 177,25	123 177,25
0,00	0,00	31 466 152,58	31 466 152,58
0,00	0,00	31 589 329,83	31 589 329,83

Muusta syystä omasta puolesta annetut vakuudet**Muiden puolesta annetut****Annetut vakuudet yhteensä****34. Lisäeläketurva**

Lisäeläketurvan järjestämisestä tilikauden aikana aiheutunut eläkemenon määrä

Pankin henkilökunnan lakisääteinen eläketurva on järjestetty Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen kautta ja lisäeläketurva OP-Eläkesäätiön kautta.

35. Rahoitusleasing- ja muut vuokravastuut

Yhden vuoden kuluessa maksettavat
Yli vuoden kuluessa ja enintään 5 vuoden kuluessa maksettavat
Yli 5 vuoden kuluessa maksettavat
Yhteensä

31.12.2024

0,00
0,00
0,00
0,00

Sopimusten olennaiset Irtisanomis- ja lunastusehdot**36. Taseen ulkopuoliset sitoumukset****Taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.2024**

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset
Takaukset
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset
Arvopapereiden takaisinostositoumukset
Muut
josta luottolupaukset

Tytäryritysten puolesta	Osakkuusyritysten puolesta	Muiden puolesta	Yhteensä
0,00	0,00	19 811 894,43	19 811 894,43
0,00	0,00	2 593 497,41	2 593 497,41
0,00	0,00	2 593 497,41	2 593 497,41
0,00	0,00	17 218 397,02	17 218 397,02
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	17 218 397,02	17 218 397,02
0,00	0,00	17 218 397,02	17 218 397,02

37. Muut vastuusitoumukset ja vastuut tilikauden päättyessä

Pankki on velvollinen tarkistamaan vuonna 2016 ja sen jälkeen valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään alv-vähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee kymmenen vuoden tarkistusjakson aikana. Viimeiset tarkistusvuodet ovat 2025-2033 kiinteistöinvestoinnin valmistumisajankohdasta riippuen

31.12.2024

4 948,76
0,00
0,00
4 948,76

38. Henkilöstö ja toimielinten jäsenet sekä lähipiiri

Henkilöstön lukumäärä keskimäärin v. 2024

Vakinainen kokoaikainen henkilöstö

Vakinainen osa-aikainen henkilöstö

Määräaikainen henkilöstö

Yhteensä

Keskimääräinen lkm	Muutos tilikauden aikana
23	0
4	3
2	0
29	3

Toimielinten jäsenten palkat ja palkkiot v. 2024

Hallintoneuvoston jäsenet

Hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa

josta toimitusjohtaja Juha Mäelle maksetut palkat ja palkkiot

sekä luontoisedut

Palkat ja palkkiot
28 129,00
332 484,27
191 891,00
240,00

Edustajiston kokouksessa tehdyn päätöksen mukaan hallintoneuvoston puheenjohtajalle maksetaan palkkiota 670 euroa kuukaudessa minkä lisäksi kaikille jäsenille maksetaan kokouspalkkiota 294 euroa kokoukselta.

Hallintoneuvoston kokouksessa tehdyn päätöksen mukaan hallituksen puheenjohtajalle maksetaan palkkiota 1258 euroa kuukaudessa minkä lisäksi kaikille hallituksen jäsenille maksetaan kokouspalkkiota 405 euroa kokoukselta. Pankin toimitusjohtajalle ei makseta hallitustyöskentelystä erillisiä palkkiota tai muita etuisuuksia.

Toimitusjohtajan vanhuuseläkeikä on 65 vuotta ja 2 kuukautta. Eläke-etuudet määräytyvät eläkelakien ja OP:n omien eläkejärjestelmien mukaisesti. Toimitusjohtajan noudattama irtisanomisaika on 3 tai 6 kuukautta ja työnantajan noudattama irtisanomisaika on 6 kuukautta, jolloin hänelle irtisanomisaajan palkan lisäksi suoritetaan korvauksena 6 kuukauden rahapalkkaa vastaava korvaus.

Muuttuva palkitseminen

Muuttuva palkitseminen koostuu vuonna 2024 tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahastosta. Tulospalkkiojärjestelmästä kirjattu velka oli siirtovelloissa 31.12.2024 yhteensä 168 891,80 euroa (167 818). Henkilöstörahastoon tehtävän palkkiosirron määrä vuodelta 2024 on noin 1,50 % (3,0 %) rahaston jäsenten palkkasummasta. Vuonna 2024 kirjattiin henkilöstörahastopalkkioita yhteensä 25 344 euroa (32 491). Tarkemmin muuttuvasta palkitsemisesta kerrotaan laatimisperiaatteissa.

Tilintarkastajille maksetut palkkiot toimeksiantoryhmittäin v. 2024

Tilintarkastuksesta

Tilintarkastajan muut lausunnot

Veroneuvonta

Muut palvelut

Yhteensä

Tilintarkastus-palkkiot
14 149,04
19 333,40
0,00
0,00
33 482,44

Toimielinten jäsenten saamat luotot, takaukset ja vakuudet 31.12.2024

Hallintoneuvoston jäsenet

Hallituksen jäsenet

sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa

Yhteensä

	Rahallinat 1.1.	Lisäykset	Vähennykset	Rahallinat 31.12.	Takaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset
Hallintoneuvoston jäsenet	1 554 801,57	199 062,58	994 826,67	759 037,48	16 661,22
Hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	405 748,99	85 930,67	61 395,07	430 284,59	0,00
Yhteensä	1 960 550,56	284 993,25	1 056 221,74	1 189 322,07	16 661,22

Ilmoitetut luvut sisältävät luotot ja takaukset, jotka luottolaitos tai sen konserniin tai konsolidointiryhmään kuuluva yritys on antanut luottolaitoksen hallinto- ja valvontaelinten jäsenille. Toimielinten jäsenten antamat henkilötakaukset sisältyvät myös rahallinat erään.

Rahalainojen pääasialliset korkoehdot ja muut ehdot

Hallinto- ja valvontaelinten jäsenten luottoehdoissa noudatetaan normaaleja pankin luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin. Lainoja lyhennetään sovitun lyhennyssuunnitelman mukaisesti ja niillä on normaalit vakuudet.

Lähipiiri**Lähipiirin kuulumisperuste**

Johdon avainhenkilöt
Tytär- ja osakkuusyrietykset
Yhteensä

Tase-erä				Taseen ulkopuolliset sitoumukset
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Saamistodistukset	Tuotto-osuudet	Yhteensä	
3 936 106,43	0,00	326 500,00	4 262 606,43	40 811,13
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3 936 106,43	0,00	326 500,00	4 262 606,43	40 811,13

Lähipiirin tappioita koskeva vähennyserä ei ole olennainen. OP Ryhmän henkilöstörahastoon tehtävää palkkiosirtoa on käsitelty kohdassa "Muuttuva palkitseminen."

Osuuspankin lähipiiri muodostuu Osuuspankin tytäryhtiöistä, osakkuusyhtiöistä, johdon avainhenkilöistä ja heidän läheisistä perheenjäsenistä sekä muista lähipiiriin kuuluvista yhteisöistä. Osuuspankin johdon avainhenkilöihin luetaan toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen ja muut toimivaan johtoon kuuluvat henkilöt sekä Osuuspankin hallituksen jäsenet ja hallintoneuvoston jäsenet. Lähipiiriin luetaan myös yhtiöt, joissa johdon avainhenkilöllä tai heidän läheisellä perheenjäsenellään on yksin tai yhdessä toisen kanssa määräysvalta. Muihin lähipiiriin kuuluviin yhteisöihin luetaan OP-Eläkesäätiö ja OP Ryhmän henkilöstörahasto. Osuuspankin lähipiiri on määritelty IAS 24 -standardin mukaisesti.

39. Omistukset muissa yrityksissä 31.12.2024

	Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Tytäryrietykset			
Yrityksen nimi:			
Kotipaikka:			
Yrityksen nimi:			
Kotipaikka:			
Yrityksen nimi:			
Kotipaikka:			
Yrityksen nimi:			
Kotipaikka:			
Yrityksen nimi:			
Kotipaikka:			
Yrityksen nimi:			
Kotipaikka:			
Yrityksen nimi:			
Kotipaikka:			

		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Omistusyhteisyritykset				
Yrityksen nimi:	OP Koti Järvisoutu-Suomenselkä Oy LKV	50,00 %	296 531,92	-70 104,89
Kotipaikka:	Alajärvi			
Yrityksen nimi:	Asunto Oy Alavuden Tervasrivi	24,72 %	937 817,26	5,49
Kotipaikka:	Alavus			
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Yritykset, joissa luottolaitoksella on rajoittamaton vastuu				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				

40. Osuuspankin jäsenten lukumäärä sekä maksamatta olevat ja irtisanotut osuusmaksut 31.12.2024

Jäsenten lukumäärä
Maksamatta olevat osuusmaksut
Irtisanotut jäsenosuusmaksut
Irtisanotut tuotto-osuusmaksut

10 575
0,00
35 800,00
1 597 800,00

Irtisanotun osuuspääoman takaisinmaksun edellytykset ja ajankohta

Osuuspankkien omaan pääomaan sisältyy osuuspankkien jäsenten jäsenosuusmaksut sekä jäsenten tekemät sijoitukset tuotto-osuuksiin, joiden koron maksusta ja pääoman palauttamisesta pankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä. Jäsenen on jäseneksi liittymisen yhteydessä hankittava yksi jäsenosuus ja maksettava yksi siihen liittyvä jäsenosuusmaksu. Osuuspankin jäsenyys (omistaja-asiakkuus) antaa äänioikeuden osuuskunnan kokouksessa/edustajiston vaaleissa. Jokaisella osuuspankin jäsenellä on yksi ääni. Tuotto-osuus ei tuota äänivaltaa.

Vuodelle 2024 tavoitellaan 5,5 %:n ja vuodelle 2025 4,5 %:n korkoa tuotto-osuuksille, maksettava korko vahvistetaan vuosittain jälkikäteen. Tuottotavoite voi muuttua vuosittain.

Mikäli osuuspankki ei ole kieltäytynyt palauttamisesta, jäsenosuusmaksu ja tuotto-osuusmaksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

41. Asiakasvarat

Osuuspankin sellaisten omista nimissään asiakkaan lukuun hallittavien varojen kokonaismäärä, joita sijoituspalvelulain 9. luvun mukaan ei merkitä varoiksi osuuspankin taseeseen

31.12.2024
107 075 112,00

Pitkäaikaisrahoituspalvelu

OP-eläkesäästön eläketili
Määräaika- tai muulle talletustilille tehdyt sijoitukset
Osuuspankin taseessa olevat sijoitukset yhteensä
Taseen ulkopuoliset sijoitukset, sijoitusrahastot, osakkeet, jvk-lainat (sis. myyntisaamiset/ostovelat)

31.12.2024
7,61
0,00
7,61
37 677,68

1. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus

Alavudella,

helmikuun 4 .päivänä 2025

Erkki Holkko
Hallituksen puheenjohtajaJaakko Korkonen
Hallituksen varapuheenjohtajaJari Helander
jäsenHannele Jänikselä
jäsenJuha Koliini
jäsenPäivi Kujala
jäsenJukka Pajunen
jäsenJuha Mäki
Toimitusjohtaja

2. Lausunto toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä

Hallintoneuvosto on tänään pidetyssä kokouksessa perehtynyt pankin toimintakertomukseen ja tilinpäätökseen. Vuoden 2025 osuuskunnan/edustajiston kokoukselle hallintoneuvosto toteaa lausuntonaan, että pankkia on hoidettu lain ja säännösten mukaisesti ja että hallintoneuvostolla ei ole Sydänmaan Osuuspankin toimintakertomuksen eikä tilinpäätöksen johdosta huomautettavaa. Hallintoneuvosto yhtyy hallituksen esitykseen ylijäämää koskeviksi toimenpiteiksi.

Peräseinäjoella,

helmikuun 18 .päivänä 2025

Petri Ollinkoski
Hallintoneuvoston puheenjohtajaJari Vannesluoma
Hallintoneuvoston sihteeri

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä _____, päivänä helmikuuta 2025

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Riitta Ulvinen
KHT

Seuraavat dokumentit on allekirjoitettu perjantai 28. helmikuuta 2025

500700 Toimintakertomus ja tilinpäätös
2024.pdf
(803762 byte)
SHA-512: fa571e82328e68776a70e8e4982b17d348af4
5acc1ed0446804f09ed79b1fc7b5a29bc989e4841117
a0055cb3d73e633cac2a4dbd6867dcc997f0592425d8c

Allekirjoitukset

28.2.2025 8.28.03 (CET)

Riitta Talvikki Ulvinen, PricewaterhouseCoopers Oy

riitta.ulvinen@pwc.com
Allekirjoitettu eID: llä (Finnish Trust Network)

Allekirjoituksen on sertifioinut Assently

500700 Toimintakertomus ja tilinpäätös 2024

Tämän tosیتeen aitouden varmistaminen voidaan tehdä skannaamalla oheinen QR-koodi. Voit tehdä tämän myös käymällä <https://app.assently.com/case/verify>
SHA-512:
43e4ef0e1382823ea3a99a30134991b9830c2e6d3dc5e34f304a87573fd9ccccf72152e1dc7b521af961249964ace2c9a94b47ca647ff0399e5abfd0799a1bb
c

Tästä tosیتteesta

Tämä dokumentti on allekirjoitettu Assently-palvelulla. Sähköisesti tunnistetun allekirjoituksen katsotaan olevan sähköisesti varmennettu. Suomen laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista 1/9/2009 määrittää, että sähköinen allekirjoitus on yhtä pätevä kuin perinteinen fyysinen allekirjoitus.

Assently AB, Org Nr 556828-8442
Assently AB | Hölländargatan 20, 111 60 Tukholma

Tilintarkastuskertomus

Sydänmaan Osuuspankin edustajistolle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan pankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Sydänmaan Osuuspankin (y-tunnus 0177720-9) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2024. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia pankista niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Pankille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 38.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisuuden riskit

Olemme alla kuvanneet arviomme merkittävimmistä olennaisen virheellisuuden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

Tilinpäätökseen liittyvä EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski

Miten riskiä on käsitelty tilintarkastuksessa

Odotettavissa olevat luottotappiot

Katso tilinpäätöksen liitetieto 11

Odotettavissa olevat luottotappiot ("ECL") lasketaan pääosin järjestelmäperusteisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys/tappio-osuus -menetelmällä (PD/LGD-menetelmä) sopimuskohtaisesti kaikille henkilö- ja yritysasiakkaiden vastuille.

ECL-laskennassa sopimukset luokitellaan kolmeen eri vaiheeseen, jotka kuvastavat luoton laadun heikkenemistä alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Vaiheen 1 sopimusten osalta luottoriskin ei ole todettu kasvaneen merkittävästi alkuperäisestä, ja niille lasketaan 12 kuukauden ECL. Vaiheen 2 sopimusten osalta luottoriskin on todettu kasvaneen merkittävästi alkuperäisestä, ja niille lasketaan koko voimassaoloajan ECL. Vaiheen 3 sopimukset muodostuvat järjestämättömistä sopimuksista, joille lasketaan myös koko voimassaoloajan ECL. Järjestelmäperusteisen ECL-laskennan lisäksi suurimmille vastuille, jotka ovat päätyneet vaiheeseen 2 tai 3, käytetään asiantuntija-arvioon perustuvaa ECL-laskentamenetelmää.

Johto tekee lisäksi harkintaansa perustuen arvonalentumisen lisävarauksia huomioidakseen nykyiseen ja tulevaan toimintaympäristöön liittyviä epävarmuuksia ja riskejä, joita ECL-laskentamalli ei huomioi tai korjataksaan ECL-laskentamallin rajoitukset. Lisävarauksia tehdään sekä suoraan tappiota koskevan vähennyserän määrään, että ECL-malleissa käytettyihin riskiparametreihin.

Odotettavissa oleviin luottotappioihin liittyy merkittävä olennaisen virheellisuuden riski perustuen monimutkaisuuteen ECL-laskentamenetelmiin sekä käytettyjen arvioiden ja oletusten sisältämään johdon harkintaan.

Tilintarkastustoimenpiteemme sisälsivät sekä kontrolli- että aineistotarkastusta. Arvioimme myös ECL-laskentaa ja kirjaamiseen liittyviä laskentaperiaatteita suhteessa IFRS 9-standardin vaatimuksiin.

Muodostimme ymmärryksen luotonmyönnön, luottoriskienhallinnan, vakuushallinnan sekä odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan prosesseista sekä arvioimme prosessien avainkontrolleja. Tarkastimme valittujen kontrollien toimivuutta tilintarkastusevidenssin saamiseksi.

Riskimallinnusasiantuntijamme arvioivat luottotappiomallinnuksessa käytettyä metodologiaa, syöttötietoja sekä oletamia. Tarkastimme, että uusien mallien käyttöönotto on tehty asianmukaisesti.

Arvioimme tulevaisuuteen suuntautuvan informaation asianmukaisuutta, sekä tarkastimme makroekonomisten ennusteiden laadintaan liittyviä sisäisiä kontrolleja.

Arvioimme johdon harkintaan perustuvia arvonalentumisen lisävarauksia. Tarkastimme johdon harkintaan perustuvia oletamia ja lisävarausten laskennassa käytettyjä syöttötietoja.

Tarkastimme riskiperusteisesti ja olennaisuuteen perustuen asiantuntija-arvioihin perustuvia luottotappiovarauksia ja arvioimme luottoanalyysien ja laskennan asianmukaisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan pankin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos pankki aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon pankin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjallisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä pankin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei pankki pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet osuuspankin edustajiston kokouksen valitsemana tilintarkastajana 18.4.2024 alkaen yhtiökohtaisesti 1 vuoden.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 28.2.2025

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Riitta Ulvinen
KHT

The following documents were signed Friday, February 28, 2025

Tilintarkastuskertomus 2024 Sydänmaan
Osuuspankki.pdf
(106222 byte)
SHA-512: 25ef7cd37e5a11f61da77fb05028b96b31148
70867816b7cc7462f4ce86870eab9b8398e92c0b95742a
0e19c2fbb2214fd863b0639e2dbc86b15afc63040b72e

Signatures

2/28/2025 8:29:51 AM (CET)

Riitta Talvikki Ulvinen, PricewaterhouseCoopers Oy

riitta.ulvinen@pwc.com
Signed with electronic ID (Finnish Trust Network)

Signature is certified by Assently

Tilintarkastuskertomus 2024 Sydänmaan Osuuspankki

Verify the integrity of this receipt by scanning the QR-code to the left.
You can also do this by visiting <https://app.assently.com/case/verify>

SHA-512:
6a956ee845c10b4cb5e424b53c4f3a281397e002ea01220c13a410a72bb3124a611672e1e489be668df062f0baac75b699940542fdaab08483086ed0abdac
1e1

About this receipt

This document has been electronically signed using Assently E-Sign in accordance with eIDAS, Regulation (EU) No 910/2014 of the European Parliament and of the Council. An electronic signature shall not be denied legal effect and admissibility as evidence in legal proceedings solely on the grounds that it is in an electronic form or that it does not meet the requirements for qualified electronic signatures. A qualified electronic signature shall have the equivalent legal effect of a handwritten signature. Assently E-Sign is provided by Assently AB, company registration number 556828-8442. Assently AB's Information Security Management System is certified according to ISO/IEC 27001:2013.